

Nota Integraal Jeugdbeleid

'Als het om jongeren gaat'

Boxtel, mei 2002

Inhoudopgave

1.	Inleiding	1
1.1.	Aanleiding nota Integraal Jeugdbeleid	1
1.2.	Criteria voor gezamenlijk jeugdbeleid	1
1.3.	Wijze van Aanpak	2
1.4.	Gevolgde werkwijze	2
2.	Waarom Jeugdbeleid	3
2.1.	Het belang van jeugdbelang	3
2.2.	Landelijke ontwikkelingen	3
2.3.	Consequenties voor het jeugdbeleid	5
2.4.	Situatie in Boxtel	6
3.	De taak van de gemeentelijke overheid	7
3.1.	Taakverdeling	7
3.2.	De gemeente als regisseur	7
3.3.	Interne organisatie	8
3.4.	Samenwerking	
4.	Kader jeugdbeleid: missie, doelstellingen, uitgangspunten en randvoorwaarden	10
4.1.	Inleiding	10
4.2.	Missie van het jeugdbeleid	10
4.3.	Doelstellingen van het jeugdbeleid	10
4.4.	Uitgangspunten voor het jeugdbeleid	10
4.5.	Randvoorwaarden	11
5.	Beleidsanalyse	12
5.1.	Inleiding	12
5.2.	Een beleidsanalyse per ontwikkelingsmilieu	12
5.2.1.	Opvoedingsomgeving	12
5.2.2.	Scholing en arbeid	13
5.2.3.	Sociale omgeving	13
5.2.4.	De gemeentelijke organisatie	14
5.2.5.	Jeugdparticipatie	14
6.	Beleidsaanbevelingen	15
6.1.	Inleiding	15
6.2.	Beknopte samenvatting van de beleidsaanbevelingen	15
6.3.	per ontwikkelingsmilieu	15
7.	Uitvoering en werkwijze	16
8.	Slot	17
Bijlagen		
1	Inventarisatie en beschrijving opvoedingsomgeving	18
2	Inventarisatie en beschrijving scholing en arbeid	25
3	Inventarisatie en beschrijving sociale omgeving	31
4	Beschrijving van de beleidsaanbevelingen	38
5	Inventarisatie en beschrijving jeugdparticipatie	43
6	Een inventarisatie van Boxtelse instellingen over Boxtelse voorzieningen en activiteiten voor de jeugd	45
7.	Een selectie uit het Verdrag inzake de Rechten van het Kind	48
8.	Leeftijdsopbouw jeugd Boxtel 2001	50
9.	Reacties van instellingen op discussiestuk	51

1 Inleiding

1.1 Aanleiding nota Integraal Jeugdbeleid

In Boxtel bestaat al geruime tijd de behoefte om meer samenhang te brengen in het jeugdbeleid. Er gebeurt veel in Boxtel. Er zijn tal van voorzieningen waar jongeren gebruik van maken. De afgelopen periode zijn nieuwe ontwikkelingen in gang gezet, waarvan jongeren zullen profiteren. Er is een aanzet gemaakt met de professionalisering van het peuterspeelzaalwerk, de capaciteit van de kinderopvang wordt sterk uitgebreid, de vroegsignalering via de Thuiszorg heeft een belangrijke impuls gekregen, een plan van aanpak voor de uitvoering van de Brede School is in 2001 uitgebracht en gepresenteerd aan het veld, de leerwegenstructuur in het voortgezet onderwijs in het MAVO en VBO heeft in Boxtel geleid tot het samengaan van de scholen voor MAVO en VBO tot een VMBO-College Boxtel met een daarbij passende vernieuwde onderwijsaccommodatie, waar tevens ruimtelijke mogelijkheden zijn geschapen voor het VSO, het samengaan van VWO en HAVO leidt eveneens tot een gebouwelijke integratie, mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen binnen het basisonderwijs doen zich hierdoor voor, belangrijke besluitvorming ten aanzien van de realisatie van een cultureel jongerenactiviteitencentrum heeft plaatsgevonden en wacht op verdere uitwerking, negen organisaties hebben de handen in elkaar geslagen en hebben hun personele capaciteit en deskundigheid gebundeld om vanuit één loket ouders, kinderen en onderwijsinstellingen behulpzaam te zijn bij een evenwichtige ontwikkeling van jeugdigen in de gemeente Boxtel, op het sportieve vlak staat de gemeente aan de vooravond van belangrijke vernieuwingen in de accommodatiesfeer.

Door de grote hoeveelheid van activiteiten bestaat er behoefte om samenhang daarin aan te brengen door middel van een nota jeugdbeleid. In de nota Boxtel Boeit is een toekomstbeeld geschetst voor de eerstkomende tien jaren. Daarin is gekozen om te investeren in kwaliteit, duurzaamheid en sociaal beleid. Naast de ruimtelijke en economische structuur is ook een hoogwaardige sociale infrastructuur nodig. Daarin mag een goed jeugdbeleid niet ontbreken. De jeugd van nu zullen voor een belangrijk gedeelte de volwassenen van de toekomst zijn. Dat betekent dat de aandacht voor de jeugd verder reikt dan welzijnsaspecten. Andere beleidssectoren leveren immers een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kansen en mogelijkheden van jongeren. Deze nota moet mede sturing geven aan nieuwe (en in gang gezette) ontwikkelingen en dient de samenhang tussen de voorzieningen en activiteiten te vergroten.

Jeugd, ouders en overheid zijn gezamenlijk verantwoordelijk ¹

Opgroeien en opvoeden is niet een verantwoordelijkheid van de jeugd en ouders alleen, maar ook – en steeds meer – een maatschappelijke verantwoordelijkheid. De overheid heeft daarin nadrukkelijk een taak. Mede op grond van het Verdrag inzake de Rechten van het kind² heeft de overheid de taak voorwaarden te scheppen om gezinnen in staat te stellen hun taak als primaire opvoeder zo goed mogelijk te vervullen. Van de overheid mag worden verwacht dat men investeert in goede basisvoorzieningen voor de jeugd, zoals onderwijs, gezondheidszorg, en een veilige leefomgeving. Naast de zorg voor alle kinderen en de ouders heeft de overheid de verantwoordelijkheid om extra aandacht te geven aan de kwetsbare jeugd en bescherming en extra begeleiding te bieden wanneer hun ontwikkeling in het gedrang komt.

1.2 Criteria voor gezamenlijk jeugdbeleid.

In 'Jeugdbeleid in Ba(la)ns hebben het rijk, provincies en gemeenten een visie geformuleerd in de vorm van vijf criteria voor een gezamenlijk jeugdbeleid³. De overheden beschouwen deze criteria en visie als richtinggevend voor het te formuleren jeugdbeleid. Het betreffen:

- Samen met jeugd (en hun opvoeders) beleid maken en niet over hun hoofden heen.
- Balans brengen in het jeugdbeleid. Jeugdbeleid moet zich niet alleen richten op problemen, maar dient ook de algemene voorzieningen te versterken om de kansen van de jeugd te vergroten en risico's te beperken (preventieve taak).
- Niet wachten tot er problemen ontstaan, maar inspelen op situaties waarin jeugdigen extra risico's lopen.
- Er gezamenlijk voor zorgdragen dat instellingen een samenhangend aanbod realiseren dat een adequaat en herkenbaar antwoord geeft op de vragen van de jeugd en hun ouders.

¹ Jeugdbeleid in ba(la)ns, 1999

² Deze zijn als bijlage 1 in deze nota opgenomen

³ Jeugdbeleid in ba(la)ns, 1999

- Alleen projecten uitvoeren als deze bijdragen aan versterking van het structurele aanbod.

1.3 Wijze van aanpak

Voor de opzet van deze nota is gebruik gemaakt van een consultatietraject van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, uitgevoerd door het SGBO. Het SGBO heeft voor de ondersteuning van het integraal jeugdbeleid de methode Kernbeleid Jeugdbeleid ontwikkeld. De beschikbare tijd voor de realisatie van een nota Jeugdbeleid was voor het SGBO zowel in omvang als qua tijdsduur beperkt. Vragen die lopende het traject centraal kwamen te staan waren de breedte van de nota en de mate van betrokkenheid van de jeugd en instellingen. Kortom, de verwachtingen kwamen niet overeen. Toch is gekozen voor een brede insteek waar ambtelijk veel voorwerk in is verricht. De raadpleging van het veld het vooral schriftelijk zijn beslag gekregen.

1.4 Gevolgde werkwijze

Er heeft een inventarisatie van het bestaande beleid plaatsgevonden. Daarbij is gebruik gemaakt van aanwezige beleidsstukken, nota's en dergelijke. Voorts is hierbij gebruik gemaakt van bestaande onderzoeken, (incidentele) gesprekken met jongerengroepen en is instellingen gevraagd hoe zij over het voorzieningenniveau voor jeugdigen denken. Samenvattend:

- GGD-enquête onder jongeren in de leeftijdsfase 12-25 jaar (1999 / 2000).
- Raadpleging jongeren rondom realisatie van een jongerenaccommodatie: deelname in projectgroep en directe raadpleging op straat.
- Raadpleging jongeren in het kader van de Toekomstvisie: Boxtel Boeit.
- Lokaal onderwijsachterstandenbeleid.
- Instellingen zijn schriftelijk benaderd om hun opvattingen te geven over de voorzieningen en activiteiten voor de verschillende leeftijdsgroepen van 0-25 jaar.
- Het geheel is in een notitievorm samengevat en op ruime schaal verspreid onder instellingen met de uitnodiging om de inventarisatie te completeren.
- De ingekomen reacties zijn in bijlage 9 samengevat en voor zover relevant becommentarieerd.
- Het geheel is samengebundeld in een nota Integraal Jeugdbeleid.

2 Waarom Jeugdbeleid ?

2.1 Het belang van jeugdbeleid

Onze samenleving is de afgelopen tijd sterk veranderd. Mede door de demografische ontwikkelingen (meer ouderen en minder jongeren) is het noodzakelijk om de aandacht op de jeugd te versterken. Er is welvaart, de jeugd heeft een eigen mening over waarden en normen, en het gebruik van de computer biedt grote informatie- en communicatiemogelijkheden. Vaste kaders in gezin, in relaties, in werk en maatschappelijk leven vervagen. De jeugd is een belangrijk goed van de samenleving. Zij zorgt voor veranderingen en houdt de samenleving scherp en levendig. De jeugd van nu mag aangesproken worden op eigen kunnen en de maatschappelijke positie die men moet verwerven. Voor jeugdigen betekent dit een grotere keuzevrijheid, maar ook een keuzedwang. Immers, zij moeten al jong leren zelf de weg te bepalen en verantwoordelijkheden te dragen. Zelfredzaamheid en zelfsturing zijn voorwaarden voor de jeugd om zich te kunnen handhaven op school, op het werk en in de vrije tijd. In die ontwikkeling is het belangrijk dat jeugdigen een eigen plaats verdienen in de samenleving, met rechten en plichten. Jong zijn betekent ook dat men moet kunnen genieten dat men nog niet volwassen is. Van de samenleving mag worden verwacht dat er sprake is van een klimaat waar jongeren plezierig en veilig kunnen opgroeien en dat jongeren in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid gebruik kunnen maken van uiteenlopende kwalitatief hoogwaardige voorzieningen.

2.2 Landelijke ontwikkelingen

In het proces van opgroeien krijgen jongeren te maken met verschillende leefgebieden (domeinen). De afgelopen jaren is er landelijk het nodige veranderd.

- Welzijn, wonen en leefomgeving

De voorwaarden voor een gezonde ontwikkeling zijn voor jeugdigen in Nederland relatief gunstig. De moderne samenleving stelt echter nieuwe eisen aan de jeugd en haar omgeving. Hun keuzevrijheid neemt toe, tegelijk met het beroep op het nemen van eigen verantwoordelijkheid. De enorme groei van de kennis- en informatiemaatschappij brengt met zich mee dat zij zich, nu en straks, permanente kennis en vaardigheden eigen zullen moeten maken. De jeugd van nu wordt aangesproken op eigen kunnen en moet zich een eigen maatschappelijke positie verwerven. Sociale vaardigheden en communicatievaardigheden waren al langer belangrijke voorwaarden voor maatschappelijk succes. Zelfredzaamheid wordt daaraan toegevoegd. Steeds meer ouders combineren de zorg voor hun kinderen met werk buitenshuis, waardoor de functies van het gezin (kinderen brengen meer tijd door buiten het gezin) en voorzieningen zoals voor opvang (kinderopvang) en onderwijs (brede schoolgedachte) sterk veranderen.

Waarden en normen en leefpatronen staan steeds minder vast. De verhouding tussen jeugdigen en ouders is te kenmerken als een 'begrensde onderhandelingshuishouding': jeugdigen kunnen zelf beslissen, maar moeten daarbij wel rekening houden met de mening van hun ouders. Er wordt minder uitgegaan van de vaststaande autoriteit van de ouders. Dat biedt kansen voor de jeugd, maar ook minder houvast. Het risico om niet aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen neemt toe en is voor sommige groter dan voor anderen. In een aantal gezinnen is de opvoedingssituatie minder gunstig vanwege hun sociaal economische positie en de omgeving waarin zij opgroeien. De gevolgen van langdurige armoede (met name in gezinnen uit etnische minderheidsgroepen en eenoudergezinnen), veelal in combinatie met een lage opleiding van de ouders werken onder andere door in de schoolprestaties. Als achterstanden voor bepaalde groepen zich opstapelen dreigt een tweedeling in de samenleving.

Tegelijkertijd is er sprake van een steeds betere economische situatie voor een aantal andere gezinnen. Naar mate er meer welvaart is, zijn er ook meer keuzes die jongeren binnen en buiten het gezin kunnen maken, met een grotere kans op keuzes met minder gunstige gevolgen. Hierdoor ontstaan er meer tegenstellingen tussen jongeren: voor de ene groep ligt de wereld open, terwijl voor de andere de mogelijkheden beperkt zijn.

- Gezondheid en jeugdzorg

De gezondheid van de jeugd is redelijk tot goed. De zuigelingensterfte behoort tot de laagste in de wereld en neemt nog verder af. Hoewel de jeugd zich het gelukkigste en gezondste deel van de natie noemt, blijkt dat langdurige aandoeningen (zoals migraine) toenemen, medicijngebruik stijgt en 15% te dik is⁴. Ongezonder gedrag (roken, drugs en alcoholgebruik) onder jongeren neemt toe. Experimenteren en het verkennen van grenzen horen bij het opgroeien en bij het leren zelf verantwoordelijkheid te nemen.

⁴ CBS Jeugdbarometer, 1999

Incidenteel risicogedrag hoeft daarom geen bedreiging te zijn voor de ontwikkeling van jeugdigen. Daarentegen is hardnekkig risicogedrag wel schadelijk voor de jeugdige zelf en voor zijn omgeving. Veelal is dit laatste al vanaf de vroege kinderjaren te onderkennen.

Daarnaast is er ook een grote groep jeugd met minder zichtbaar teruggetrokken gedrag, zoals problematisch eetgedrag, depressiviteit en pogingen tot suïcide. Dergelijke negatieve gevoelens komen vaker voor bij meisjes, bij jongeren uit etnische minderheidsgroepen en bij jongeren met een lage opleiding. Bij één op de vijf kinderen wordt psychosociale problematiek geconstateerd, bij 3% van de 0-15 jarigen zelfs zware problematiek. Vier van de vijf kinderen is daarvoor niet onder behandeling⁵.

- **Onderwijs**

Jeugdigen besteden tegenwoordig meer tijd aan het onderwijs en blijven ook langer onderwijs volgen. Meisjes zijn erin geslaagd hun onderwijsachterstanden ten opzichte van jongens, wat het niveau betreft, weg te werken. De keuze voor vervolgonderwijs wordt steeds meer bepaald door leerprestaties en minder door het sociaal economisch milieu waaruit jongeren afkomstig zijn. Kinderen van laagopgeleide ouders lopen de grootste risico om met een achterstand aan het onderwijs te beginnen. Een derde van de jongeren verlaat het onderwijs zonder diploma of onvoldoende gekwalificeerde opleiding, waardoor men onvoldoende is toegerust voor de arbeidsmarkt (ontbreken van een startkwalificatie). Oorzaak hiervan is veelal terug te voeren op het ontbreken van een aantal essentiële vaardigheden bij de start, zoals onvoldoende taalbeheersing en leervaardigheden⁶.

De school doet daarnaast een steeds groter appél op cognitieve vaardigheden van de jeugd om te 'leren werken', op zelfredzaamheid en om te leren omgaan met tegenslagen. Vaardigheden die de meeste kinderen van huis uit in de opvoeding meekrijgen.

- **Betaalde arbeid en inkomen**

Het aantal werkende jeugdigen is de afgelopen twintig jaar gestaag gedaald, tot ongeveer de helft van de jongeren tot 25 jaar. Dit komt met name omdat zij langer onderwijs volgen. De arbeidsmarktpositie en het perspectief van de jeugd is de laatste tien jaar aanzienlijk gedaald. Vanwege de gunstige economische omstandigheden, een langere onderwijsdeelname en maatregelen ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid (JWG en WIW) is de jeugdwerkloosheid zeer sterk teruggelopen. Laag en ongeschoolde jeugdigen hebben nog steeds minder kansen op de arbeidsmarkt. Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse schoolverlaters met een lage opleiding doen er gemiddeld twee keer zo lang over om een baan te vinden als autochtone schoolverlaters met een vergelijkbare opleiding.

- **Vrije tijd: sport en cultuur**

De manier waarop jongeren hun vrije tijd besteden is ingrijpend gewijzigd. Vroeger werd vertier vooral gevonden in collectief al dan niet georganiseerd verband en vele vrije tijdsactiviteiten van jeugdigen speelden zich af in de openbare sfeer: op straat, op het sportveld, in jeugdorganisaties en dergelijke. Jeugdigen binden zich nu veel minder sterk aan vaste verbanden. De vrijetijdscultuur verandert door de steeds grotere keuzevrijheid en het experimenteergedrag van de jeugd en mede door het proces van multiculturalisatie is een grote diversiteit ontstaan aan jongerenculturen. De vrije tijd wordt veel meer individueel of in kleine informele groepen, van wisselende samenstelling, ingevuld. Veelal onttrokken aan de publieke sfeer en daarmee ook aan de bemoeienis en het informele toezicht van volwassenen. De rol van de commercie is toegenomen. Jongeren hebben, door zakgeldbaantjes, meer geld te besteden dan ooit. Bij het uitgaan is er sprake van een toename van alcohol- en middelengebruik dat lijkt samen te hangen met de toename in uitgaanscentra. Sporten is de meest populaire vorm van vrijetijdsbesteding. De deelname van de jeugd aan georganiseerde sportbeoefening is in de afgelopen jaren licht afgenomen. Sportfaciliteiten zijn in zijn algemeenheid minder toegankelijk geworden, zowel wat betreft de locatie als in financieel opzicht. Jeugdigen uit etnische minderheidsgroepen nemen relatief weinig deel aan georganiseerde sportbeoefening.

- **Veiligheid**

⁵ TNO/PG, 1999

⁶ SCP, 1999

Jeugdcriminaliteit en gewelddadig gedrag is een fenomeen, waarbij het experimenteren met grenzen, spanning zoeken en status verwerven binnen de vriendengroep belangrijke drijfveren zijn. Na de pubertijd stoppen veel jongeren met het plegen van criminaliteit; er is echter een kleine groep die doorgaat met het plegen van meer en ook ernstiger delicten. Geweld en criminaliteit van jeugd nemen toe, deze toename is echter minder alarmerend dan het lijkt.

Er is een nauwe samenhang tussen problemen in het gezin (mishandeling, verwaarlozing), school (geen sociale binding), alcohol en drugsgebruik en gedragsproblemen van jeugdigen⁷. Niet alleen de ouders, maar ook de slachtoffers van criminaliteit zijn relatief vaak jeugdigen. Veiligheid en angst voor criminaliteit zijn daarom voor veel jeugdigen een 'hot item'.

2.3 Consequenties voor het jeugdbeleid.

Verwacht wordt dat de ontgroening van de Nederlandse samenleving zich de komende jaren zal voortzetten. De jeugd vormt daardoor in nog sterkere mate een belangrijk kapitaal voor de toekomst. De jeugd moet zich voorbereiden op een dynamische samenleving waarin kennis, autonomie, verantwoordelijkheid, flexibiliteit en solidariteit met zwakke groepen belangrijke vereisten zijn. Om jeugd hiervoor te kunnen toerusten is het noodzakelijk dat (de gezamenlijke) overheden investeren in het brede én het gerichte beleid voor alle jeugd⁸. Dat heeft consequenties voor een aantal uiteenlopende zaken.

▪ Consequenties combineren arbeid en zorg

De toename van het aantal gezinnen met twee werkende ouders en eenoudergezinnen stelt nieuwe eisen aan de ouders en aan de basisvoorzieningen voor de jeugd. Ouders moeten in staat worden gesteld om zorgtaken en arbeid zo te combineren, dat kinderen de gelegenheid krijgen zich optimaal te ontwikkelen en er geen pedagogisch vacuüm ontstaat. Dat betekent bijvoorbeeld voldoende capaciteit en kwaliteit van voorzieningen als peuterspeelzalen, kinderopvang en buitenschoolse opvang, het onderwijs zoals het ZML, jeugd- en jongerenwerk, ouderschap- en zorgverlof en aansluiting van de schooltijden, maar ook openingstijden van voorzieningen.

▪ Toerusten op nieuwe eisen: sturing en zelfredzaamheid stimuleren

Zelfredzaamheid is een belangrijke voorwaarde voor succes. Jeugdparticipatie is een belangrijke voorwaarde voor succes. Jeugdparticipatie, jeugd betrekken en verantwoordelijkheid geven kan het leren van zelfsturing vergemakkelijken. Er moet een nieuw evenwicht in de opvoeding worden gevonden. De maatschappelijke instituties als het gezin, de school, de vrijetijdsvoorzieningen, die traditiegetrouw een belangrijke functie vervulden, zijn nog onvoldoende toegerust om in te spelen op de nieuwe eisen die door de jeugd gesteld worden. Basisvoorzieningen voor jeugd dienen zich te bezinnen op de sociaal pedagogische kwaliteit van hun aanbod en de toegankelijkheid voor bijvoorbeeld allochtone kinderen en hun ouders. Jeugdparticipatie, sociale sturing en een vraaggerichte werkwijze zal voor veel basisvoorzieningen een cultuuromslag vereisen.

▪ Tweedeling voorkomen en sociale cohesie bewaren

Hoewel de overgrote meerderheid van de jeugd in Nederland gunstige vooruitzichten heeft, lopen bepaalde groepen jeugdigen extra risico's. Het gaat met name om etnische minderheidsgroepen. Hoewel de meeste jongeren redelijk integreren, zijn signalen van marginalisering zichtbaar. Om aan de dreiging van tweedeling het hoofd te bieden is extra oplettendheid nodig in de kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, het onderwijs, de arbeid en jeugdzorg. Juist het terrein van de vrije tijd biedt vele (ongebruikte) mogelijkheden voor integratie en participatie van jeugdigen en hun opvoeders.

▪ Beter voorkomen dan genezen

Een goede samenhang in het preventieve aanbod, het vroegtijdig onderkennen, een sluitende aanpak, het beter gebruik maken van de kennis die in de verschillende sectoren aanwezig is, zijn nodig. Om te voorkomen dat de jeugd afglijdt en hardnekkige en moeilijk oplosbare problemen krijgt is het noodzakelijk om vanaf een vroeg stadium (dreigende) achterstanden effectiever te bestrijden. Uit preventief oogpunt is het vooral belangrijk te investeren in het aanbod voor jonge kinderen, hetgeen tot de gemeentelijke taak kan worden gerekend.

▪ Sluitende aanpak

Jeugdigen zijn extra kwetsbaar in de verschillende overgangen – van thuis naar kinderopvang, van kinderopvang naar school, tot en met de toetreding op de arbeidsmarkt – waar zij in hun ontwikkeling naar volwassenheid mee te maken krijgen. De voorzieningen voor jeugd zijn veelal gericht op hun kerntaak en

⁷ De Haan, 1999

⁸ Vernieuwen en investeren, 1999

houden nog te weinig rekening met de noodzaak van onderlinge samenhang en afstemming. Dit belemmert een sluitende aanpak bij problemen en vroegtijdige onderkenning en actie⁹.

2.4 Situatie in Boxtel

Boxtel is geen eiland. Ook aan de Boxtelse jeugd gaan de landelijke trends niet voorbij. Meestal is er sprake van een enigszins vertraagde reactie. We zien dan ook dat er in Boxtel veelheid aan ontwikkelingen plaatsvindt, ingegeven door onder andere demografische ontwikkelingen (minder kinderen), nieuwe technologische ontwikkelingen (thuis, op school bij instellingen zoals bibliotheek), ontwikkelingen ten aanzien van arbeid (meer kinderopvang en aangepaste schooltijden, maar ook de Brede School) etcetera. Dat betekent dat de in voorgaande paragrafen geschetste ontwikkelingen ook een merkbare invloed zullen hebben op de Boxtelse samenleving.

⁹ Schuyt, 1995

3 De taak van de gemeentelijke overheid

3.1 Taakverdeling

Rijk, provincie, gemeenten en veel instellingen zijn betrokken bij het vormgeven en uitvoeren van het jeugdbeleid. In de nota 'Regie in het jeugdbeleid' werd een taakverdeling afgesproken:

- De rijksoverheid is verantwoordelijk voor een richtinggevend kader voor preventieve en curatieve jeugdzorg.
- De provincies en de vier grote steden voeren de regie over het creëren van een samenhangende jeugdzorg.
- Gemeenten zijn verantwoordelijk en vervullen een regierol voor een samenhangend preventief jeugdbeleid.

Preventie suggereert volgens de Projectgroep Ontwikkeling Lokaal Preventief Jeugdbeleid (OLPJ) teveel een benadering vanuit de problemen. Dit terwijl het jeugdbeleid zich juist zou moeten richten op alle jeugdigen. De gemeente deelt de opvatting om over lokaal Jeugdbeleid te spreken. Daarbij past een positieve benadering van de jeugd door zorg te dragen voor goede algemene en toegankelijke voorzieningen.

3.2 De gemeente als regisseur

De rol van de gemeente op het terrein van het brede terrein van het jeugdbeleid is de laatste jaren, veranderd in de richting van een uitvoerder van rijksregelingen naar een maker van beleid. De toekomstige positie van de gemeente wordt inmiddels algemeen omschreven als die van een 'regisseur'.

De omstandigheden waarin de gemeente haar regisserende rol ten aanzien van het jeugdbeleid moet uitvoeren, worden wel omschreven als een complex lokaal netwerk, waarin allerlei organisaties en individuen hun taken vervullen, eigen belangen hebben en strategieën volgen. Naast het gemeentelijk apparaat spelen maatschappelijke organisaties, bedrijven, burgers, provincie, rijk en andere gemeenten een rol. Bovendien zijn deze actoren actief op een veelvoud aan beleidsterreinen: onderwijs, welzijn, cultuur, sport, jeugdgezondheidszorg, jeugdzorg, openbare orde en veiligheid, arbeid en inkomen, wonen en leefomgeving. Deze organisaties streven ieder binnen hun eigen domein in meer of mindere mate collectieve doelen na, terwijl de meeste organisaties direct of indirect uit de collectieve middelen worden gefinancierd. De manier waarop dit gebeurt en de aard van de doelstellingen lopen nogal uiteen: er is sprake van een verscheidenheid aan bestuurlijke regimes. Bovendien is de (machts)positie in het lokale netwerk niet voor alle organisaties gelijk. De wetgever heeft daarbij de gemeente een 'regisserende' rol toebedeeld, zonder haar positie in het bestuursrechtelijk systeem aan te passen.

Kortom, het jeugdbeleid is veelomvattend: het gaat om een netwerk van actoren die voor de realisering van het jeugdbeleid onmisbaar zijn. De gemeente als regisseur is dan ook vooral een netwerkmanager die poogt complexe processen tussen organisaties op het gebied van jeugdbeleid te stimuleren, organiseren en begeleiden. De regie voeren betekent niet dat de gemeente de producten maakt, maar ervoor zorgt dat er producten worden gemaakt. Dat kan intern of extern of in samenwerking zijn.

Wil men die regierol met succes kunnen uitoefenen, dan is rekening te houden met een vijftal uitgangspunten, te weten:

- Stimuleren: in haar rol heeft de gemeente een actieve rol in het initiëren van nieuwe ontwikkelingen en het creëren van voldoende variëteit.
- Situeren: de regisseur heeft niet alleen kennis en overzicht van het netwerk en de lopende initiatieven die zich daarbinnen afspelen, maar ook een visie op de sterke en zwakke kanten van het netwerk en op de richting waarop het netwerk zich moet bewegen.
- Steun creëren: het realiseren en behouden van steun van de betrokken organisaties in het netwerk is niet alleen een belangrijke conditie voor het realiseren van bevredigende uitkomsten, maar moet ook actief worden bevorderd en onderhouden.
- Structureren: netwerken blijven niet vanzelfsprekend bestaan, maar vereisen onderhoud. De vorming en bestendiging van een netwerk vormen een noodzakelijk onderdeel van een regisseursrol.
- Sturen: een intelligent gebruik van beschikbare sturingsinstrumenten en sturingsstrategieën moet de mogelijkheden vergroten. Flexibiliteit en creatief gebruik van de mogelijkheden zijn hierbij belangrijk.

Het gemeentelijk jeugdbeleid is veelomvattend. Daarom mag van de regisseur worden verwacht, dat er sprake is van de realisatie van een samenhangend voorzieningenaanbod en de regie voeren over de afstemming en de uitvoering van beleid. Dat betekent dat, zoals al eerder is aangegeven het jeugdbeleid zich niet alleen afspeelt binnen de portefeuille welzijn, maar ook daarbuiten. Veel beleidsterreinen zijn doorspekt met jongerenbelangen. De aandacht voor jongeren moet daarom dwars door alle

beleidsterreinen heen lopen. Als we ons binnen elk beleidsterrein telkens afvragen wat dit betekent voor jongeren, eerst dan is er sprake van inclusief denken ofwel van integraliteit van beleid: integraal jeugdbeleid.

3.3 Interne organisatie

Jeugdbeleid is meer dan welzijnsbeleid. Door verschillende afdelingen wordt beleid gemaakt dat van invloed is op jeugdigen. Dat betekent dat jeugdbeleid dwars door de gemeentelijke organisatie loopt en meerdere portefeuilles raakt. Een goede interne organisatie van het jeugdbeleid houdt in dat de verschillende activiteiten die zich binnen de gemeentelijke organisatie richten op de jeugd op elkaar aansluiten en dat overlappingsen en tegenstrijdigheden voorkomen worden. Om de regie over de integrale aanpak van het jeugdbeleid succesvol te laten verlopen is een goede afstemming op college- en ambtelijk niveau nodig.

Bij de formulering van het jeugdbeleid hebben alle afdelingen in meer of mindere mate een betrokkenheid, zoals uit onderstaand schema blijkt.

Afdelingen	Beleidsterreinen
Burgerzaken en Welzijn	Voor- en vroegschoolse educatie Kinder- en buitenschoolse opvang Peuteropvang Onderwijs Leerplicht Onderwijsachterstanden Welzijn Cultuur Sport Gezondheid Jeugdzorg Inburgering
Sociale Zaken	Arbeid en inkomen
Ruimtelijke ontwikkeling	Verkeersveiligheid en speelgelegenheden
Wonen en milieu	Volkshuisvesting
Beheer en onderhoud	Openbare ruimte
Centrale Ondersteuning	Openbare orde en veiligheid Informatievoorziening

De afdeling Burgerzaken en Welzijn houdt zich bezig met tal van beleidsterrein, waar jeugdigen in hoge mate mee te maken hebben. Jeugdbeleid wordt wellicht mede om die reden ten onrechte nog teveel geassocieerd met welzijnsbeleid. Het is ook wellicht om die reden dat afdelingen vooral sectoraal denken en handelen. Op een enkele uitzondering na geldt dat ook voor Boxtel. Dat zulks ook consequenties heeft gehad voor de formulering van inhoud van het (jeugd)beleid zal niet vreemd zijn.

Conclusie:

Om jeugdbeleid als inclusief beleid een kans van slagen te geven, is de betrokkenheid van de alle afdelingen relevant. Om dat te bereiken is het noodzakelijk dat beleidsambtenaren van de verschillende afdelingen de tijd en ruimte krijgen om elkaar bij enige regelmaat te voeden, waardoor samenhang tussen activiteiten en voorzieningen meer tot haar recht kan komen.

3.4 Samenwerking

Jeugdbeleid is veelomvattend, veel actoren zijn daarbij betrokken. Voor de uitvoering van beleid is een breed draagvlak noodzakelijk. Maatschappelijke instellingen, ouders en jongeren dienen dan ook nadrukkelijk bij het beleid te worden betrokken. Hierbij staat het zoeken naar een meerwaarde van een gezamenlijke aanpak centraal. Het gezamenlijk ontwikkelen van producten en het zoeken naar oplossingen kan niet zonder samenwerking.

Binnen Boxtel fungeren op dit moment een tweetal formele Stuurgroepen, te weten de

- Stuurgroep Lokaal Onderwijsbeleid: bestaande uit vertegenwoordigers (besturen + adviseurs) van alle onderwijsgeledingen. Jeugdbeleid vormt hier een agendapunt.
- Stuurgroep Meldpunt Jeugdzorg Boxtel: kent een brede maatschappelijke vertegenwoordiging. Het betreffen: Bureau Jeugdzorg, GGD Hart voor Brabant, regio 's-Hertogenbosch, WSD, DELTA, stichting welzijn Boxtel, Samenwerkingsverband Voortgezet- en Voorbereidende Beroepsopleiding Boxtel,

Vereniging Pluralis, Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Boxtel, Thuiszorg regio 's-Hertogenbosch, stichting Peuterspeelzalen Boxtel e.o. en de gemeente Boxtel. De doelstelling van deze laatste stuurgroep beperkt zich met name tot jeugdzorg.

Daarnaast functioneert sinds kort een Klankbordgroep Jeugd. Rondom de thema's Jongerenaccommodatie en Integraal Jeugdbeleid zijn deskundigen uit Boxtel, niet zijnde vertegenwoordigers van instellingen, benaderd om vanuit hun maatschappelijke betrokkenheid hun visie te geven.

Tenslotte fungeert een groot aantal werkgroepen en netwerken, waar tal van organisaties bij betrokken zijn.

Conclusie:

Er wordt in Boxtel door veel organisaties samengewerkt, zowel op bestuurlijk- als uitvoeringsniveau. Die samenwerking is tot op heden gericht op een beperkt aantal onderdelen (sectoraal) van het brede jeugdbeleid zoals onderwijsachterstandenbeleid, jeugdzorg, brede school etcetera. Verbreding van de samenwerking met andere minder traditionele organisaties, gericht op een brede integrale benadering van het jeugdbeleid, is wenselijk.

4 Kader jeugdbeleid: missie, doelstellingen, uitgangspunten en randvoorwaarden

4.1 Inleiding

Goed jeugdbeleid is gebaseerd op een algemeen kader. Daarnaast gaat het ook om de visie en doelstellingen voor het jeugdbeleid. De aanleiding voor jeugdbeleid kan onder andere zijn overlast die jongeren veroorzaken of de behoefte aan participatie van de jeugd bij het nemen van belangrijke beslissingen. De doelstellingen kunnen algemeen zijn, bijvoorbeeld het creëren van een veilige en stimulerende omgeving waar kinderen goed kunnen opgroeien. Maar ze kunnen ook concreter worden geformuleerd.

De inhoud van het jeugdbeleid is sterk afhankelijk van de visie op jeugd. Wij kiezen een positieve insteek bij het vormgeven van het jeugdbeleid. Dat betekent dat jongeren serieus worden genomen en de aanwezigheid voor een goed voorzieningenniveau en een breed aanbod van activiteiten. Dat aanbod varieert van goede onderwijsvoorzieningen, en voorzieningen als kinderopvang, cultuur, sport en uitgaansmogelijkheden. Maar niet minder belangrijk zijn: goede huisvestingsmogelijkheden, een eigen jongerencultuur, aandacht voor milieu(educatie), veiligheid etcetera. Een goed jeugdbeleid maakt het ook aantrekkelijk voor volwassenen om in de gemeente te wonen.

4.2 Missie van het Jeugdbeleid

Uitgaande van het vorenstaande kan de volgende missie voor het Boxtelse jeugdbeleid worden geformuleerd:

Het scheppen van een gunstig klimaat voor de Boxtelse jeugd van 0 tot en met 24 jaar in de gemeente Boxtel door het bundelen van krachten, waarbij enerzijds wordt erkend dat jongeren – net als iedere burger – recht hebben op een eigen plaats in de samenleving, met mogelijkheden om vorm en inhoud te geven aan hun leven, om hun eigen toekomst te beleven en te ontwikkelen, hun eigen grenzen te ontdekken en hun eigen toekomst te bepalen, én waarbij anderzijds wordt erkend dat jongeren – net als iedere burger – plichten hebben en een eigen verantwoordelijkheid moeten (leren) kennen.

4.3 Doelstellingen van het jeugdbeleid

Op basis van deze algemene visie worden de doelstellingen voor het jeugdbeleid bepaald, ofwel wat willen we bereiken met het jeugdbeleid.

Vooralsnog hebben wij de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Bevorderen van de participatie van de jeugd aan het maatschappelijk leven, uiteenvallend in termen van verantwoordelijkheid en tolerantie.
- Alle kinderen en jongeren hebben recht op gelijke kansen tot ontplooiing zodat volwaardige deelneming aan samenleving mogelijk is.
- Maatschappelijke uitval van jongeren voorkomen en aanpakken.
- De jeugd betrekken bij het jeugdbeleid.

4.4 Uitgangspunten voor het jeugdbeleid

Als uitgangspunten voor het jeugdbeleid kunnen worden geformuleerd:

- Het jeugdbeleid is een primaire verantwoordelijkheid van de gemeente en vervult daarbij een regierol.
- Het jeugdbeleid gaat ervan uit dat jeugdigen gelijk worden behandeld als volwassenen en van dezelfde grondrechten (zoals onder meer verwoord in de Grondwet en in internationale verdragen als de Verklaring van de Rechten van het Kind) gebruik kunnen maken.
- Het beleid gaat uit van een groei naar zelfstandigheid en van toenemende eigen verantwoordelijkheid van jeugdigen. Beleidsmaatregelen en voorzieningen zullen in stimulerende zin aansluiten bij de ontwikkelingsfasen die jeugdigen doormaken in dit groeiproces. De gemeente zorgt daarbij voor goede basisvoorzieningen voor de jeugd.
- Het beleid gaat uit van de erkenning van het recht van jeugdigen op een eigen plaats en een eigen cultuurbeleving en van de positieve betekenis hiervan voor zowel de ontwikkeling van de jeugdige zelf tot zelfstandigheid en verantwoordelijk volwassene als voor de ontwikkeling van de samenleving als geheel.
- Het beleid houdt rekening met en sluit aan bij de verschillen die er tussen jeugdigen bestaan en schenkt ook aandacht aan groepen jeugdigen in (dreigende) achterstandsituaties. Algemeen beleid waar mogelijk, gericht beleid waar nodig: het bieden van voorzieningen voor alle jeugdigen, gericht

beleid dat zich richt op specifieke groepen (extra aandacht en maatregelen voor kinderen met wie het niet goed gaat: jeugdzorg, voor- en vroegschoolse educatie, zorgstructuren onderwijs).

- Integraal (preventief) jeugdbeleid: het beleid heeft betrekking op alle leefwerelden van jeugdigen (is veelomvattend en hangt samen met andere beleidssectoren).
- Gedeelde verantwoordelijkheid: meerdere zijn betrokken bij de vorming van jeugdigen (ouders, jongeren zelf vanaf een bepaalde leeftijd, instellingen en de overheid).
- Vraaggericht beleid: beleid sluit aan op de wensen en behoeften van de jongeren zelf.
- Samenwerking: voor de uitvoering van beleid is een breed draagvlak noodzakelijk.
- Ketenbenadering: voorzieningen voor jongeren moeten gezamenlijk zorgdragen voor een sluitende aanpak. Samenhang tussen de verschillende leefgebieden en alert zijn op de overgangen in de verschillende leeftijdsfasen.
- Bevordering van jeugdparticipatie.

4.5 Randvoorwaarden

Tenslotte gaat het bij het bepalen van het algemeen kader om een aantal randvoorwaarden.

Voor de gemeente zijn de volgende zaken van belang:

- Er dient een structuur voor het jeugdbeleid vastgesteld te worden, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de bestaande structuren.
- Het gemeentelijk jeugdbeleid moet worden gezien als een continu en planmatig proces van ontwikkeling, vaststelling, uitvoering, effectmeting, evaluatie en bijstelling van een samenstel van maatregelen.
- Er zullen thema's benoemd worden waaraan de gemeente de komende jaren speciale aandacht zal gaan schenken.
- Alle te onderscheiden leeftijdsgroepen worden even belangrijk gevonden.
- Wel extra aandacht voor de 0-6 jarigen en 12-18 jarigen.
- Centraal in het jeugdbeleid staat de doorgaande lijn van 0 tot 25 jaar.
- Kijken vanuit een positieve houding naar de jeugd, waarbij jeugdigen de mogelijkheid moet krijgen om jong te zijn.
- Er dient een sluitend aanbod van goede (basis)voorzieningen voor jeugdigen te zijn.
- De lopende activiteiten zullen in principe worden gecontinueerd.

5 BELEIDSANALYSE

5.1 Inleiding

Bestaand beleid, trends en nieuwe ontwikkelingen, alsmede beschikbare gegevens over de Boxtelse jeugd vormen de bouwstenen voor de nota Integraal Jeugdbeleid. Visie en uitgangspunten liggen daaraan ten grondslag. Ambtelijk is in het voortraject met betrekking tot de inventarisatie belangrijk voorwerk verricht. Bij de inventarisatie is de fasegewijze ontwikkeling van jeugdigen van baby tot (jong) volwassene aan de hand van een drietal ontwikkelingsmilieus beschreven, zoals deze door het Brabants Steunpunt Jeugdwelzijn (BSJ) wordt gehanteerd.

Het eerste ontwikkelingsmilieu omvat de opvoedingsomgeving van de jeugdige, het tweede ontwikkelingsmilieu betreft het terrein van scholing en arbeid, het derde ontwikkelingsniveau heeft betrekking op de sociale omgeving. Bij deze benaderingswijze vormt de feitelijke leefsituatie van de jeugdige het uitgangspunt en heeft in eerste instantie geleid tot een voorlopige analyse. Een brede verspreiding daarvan onder Boxtelse instellingen heeft plaatsgevonden met de mogelijkheid om daarop te reageren. De reacties van de instellingen en ons commentaar daarop treft u aan op bijlage 8. Voor zover relevant zijn reacties in de beleidsanalyse verwerkt.

De (uitgebreide) inventarisatie is in de bijlagen 1 tot en met 4 opgenomen.

5.2 Een beleidsanalyse per ontwikkelingsmilieu

5.2.1 Opvoedingsomgeving

Samengevat kunnen we stellen dat het in algemene zin goed gaat met de jeugd in Boxtel. Op onderdelen zijn afwijkingen. Deze afwijkingen zullen de bouwstenen zijn vormen voor deze nota Integraal jeugdbeleid. Belangrijke aandachtspunten zijn reeds op dit moment, zonder uitputtend te formuleren.

Zo kan worden vastgesteld dat de Boxtelse jeugd zich gezond voelt. Niettemin is er ter plaatse een marginaal aanbod van opvoedingsondersteuning en dat zich hoofdzakelijk beperkt tot spreekuren. Het meer inzichtelijk maken waar ouders met opvoedingsvragen terecht kunnen en deze ondersteuning laagdrempelig aanbieden, is een belangrijke opdracht voor de komende tijd.

Belangrijke stappen zijn gezet op het terrein van de vroegsignalering. Extra capaciteit voor achterliggende voorzieningen is echter dringend gewenst. Bij de financierders van de betreffende voorzieningen zullen wij aandacht vragen voor de wachtlijsten.

De kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk hebben stevige impulsen gekregen. Ten aanzien van het peuterspeelzaalwerk worden de resultaten met betrekking tot de vroegsignalering met belangstelling tegemoet gezien. Gestreefd wordt naar een 98% deelname van alle kinderen aan een voorschoolse voorziening.

De professionalisering van het peuterspeelzaalwerk is in gang gezet, wel is nauwlettend in de gaten te houden of de vereisten doelstellingen worden gehaald.

De huisvestingsmogelijkheden voor jongeren hebben zich de laatste jaren in negatieve zin voor deze groep ontwikkeld. Bij de actualisatie van het Beleidsplan Wonen is (betaalbare) huisvesting van jongeren als een van de speerpunten van beleid mee te nemen. Door jongeren vroegtijdig bij de discussie te betrekken kunnen wellicht bruikbare ideeën vertaald worden in een nieuw vast te stellen Beleidsplan Wonen.

Het Speelruimteplan heeft de basis gevormd voor het realiseren van tal van speelvoorzieningen voor 0-12 jarigen. Voorzieningen voor de oudere jeugd zijn onderbelicht gebleven. Samen met jongeren, buurten en instellingen is daaraan een impuls te geven. Het gaat daarbij niet alleen om goede ideeën en locaties, maar ook om de voorwaarden waaronder voorzieningen kunnen worden gerealiseerd.

Blijvende aandacht is noodzakelijk om het verkeersgedrag van jeugdigen te beïnvloeden. In het verlengde daarvan is het belangrijk dat voor normvervaging en normafwijkend gedrag maatregelen plaatsvinden op het gebied van voorlichting, educatie en handhaving. Er is sprake van een groeiend besef voor natuur en milieu. Basisscholen spelen daarin een belangrijke rol. Die lijn zou doorgetrokken moeten worden naar alle vormen van voortgezet onderwijs in Boxtel.

Mondiale ontwikkelingen maken duidelijk hoe belangrijk het is om alert te blijven op uitingen van discriminatie en racisme. Scholen spelen een belangrijke rol in het bijbrengen van waarden en normen aan leerlingen. In de komende periode is in samenspraak met Basta! de scholen te vragen aandacht te schenken aan discriminatie.

Emancipatie is in een nieuwe fase beland. Wat voorheen strijdpunten waren, is geleidelijk meer vanzelfsprekend geworden. Gelijkwaardigheid tussen mensen is binnen het onderwijs een belangrijk uitgangspunt. Niettemin is het wenselijk om alert te blijven op ontwikkelingen en scholen vragen om in

schoolplannen hieraan aandacht te schenken.

5.2.2 Scholing en arbeid

Het primair onderwijs staat aan de vooravond van belangrijke ontwikkelingen. Herhuisvesting van scholen biedt de mogelijkheid om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, zoals de vorming van Brede Scholen. Deze laatste kunnen fungeren als een katalysator voor samenwerking, afstemming en deskundigheidsbevordering en nieuwe kansen bieden voor school, kinderen, ouders, instellingen en buurten. Het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid bevat tal van actiepunten die een relatie hebben met het preventief jeugdbeleid. Het nieuwe GOA-plan 2002-2005 is in voorbereiding.

Veel Boxtelse jongeren gaan met plezier naar school. Dat is mogelijk door een leer- en leefomgeving te bieden waar de leerling zich thuis voelt en waar deze wordt aangesproken op zijn talenten en begeleid wordt naar een zelfstandig bestaan. Ook binnen de scholen voor voortgezet onderwijs hebben zich belangrijke ontwikkelingen voorgedaan, die ingrijpende gevolgen hebben gehad en nog hebben voor leerlingen. Vernieuwingsplannen in combinatie met een zaalvoorziening met podiumfaciliteiten bij het JRL zal voor leerlingen een belangrijke verrijking kunnen geven aan hun culturele vorming.

Voor Boxtelse leerlingen bestaan goede mogelijkheden zowel binnen, als buiten de gemeente tot het volgen van gerichte beroepsopleidingen. De studie- en loopbaanoriëntatie is een primaire verantwoordelijkheid van de scholen. Schoolbijdragen mogen nimmer een belemmering vormen voor het volgen van onderwijs.

De gunstige economische situatie draagt ertoe bij dat Boxtelse jongeren volop kunnen profiteren van de grote bedrijvigheid in deze gemeente. Wellicht mede dankzij die gunstige economische situatie doen zich nauwelijks tot geen problemen bij de toeleiding naar werk en zijn er maar weinig jongeren die niet zelfstandig een inkomen kunnen verwerven. Het is wenselijk om inzicht te hebben of ook in Boxtel (te)veel allochtone jongeren een te lange tijd op uitzendbureaus zijn aangewezen om aan werk te komen. Een grote vraag naar arbeid is voor sommige jongeren aantrekkelijk. Niettemin dienen jongeren goed voorbereid op de arbeidsmarkt te komen. Het behalen van een startkwalificatie vormt daarbij een belangrijk hulpmiddel. Voorkomen van voortijdig schoolverlaten is daarom belangrijk. Goede afspraken over de wijze van signalering en begeleiding van risicoleerlingen zijn in overleg met scholen af te spreken en geformaliseerd vast te leggen.

5.2.3 Sociale omgeving

Inzicht hebben in de participatiegraad van allochtone jeugdigen in het jeugd- en jongerenwerk is wenselijk. De behoefte aan open activiteiten lijkt groter te worden. Het project Dagindeling Selissen zal naar verwachting meer inzicht bieden in de vraag naar open activiteiten. Een jongerenwerker wordt node gemist voor zowel de begeleiding van jongeren op straat als voor de opvang van Villa B18-jongeren. Besluitvorming over een cultureel jongerenactiviteitencentrum heeft plaatsgevonden. Daarmee komen ook mogelijkheden beschikbaar voor extra jongerenwerk. De plannen voor de jongerenaccommodatie kunnen in samenspraak met jongeren ontwikkeld worden.

De mogelijkheden om te sporten zijn ruimschoots aanwezig, zowel in georganiseerd- als ongeorganiseerd verband. Sportverenigingen zullen moeten nadenken over de wijze waarop zij jongeren aan zich kunnen binden. De uitwerking van enkele projecten in het kader van de stimuleringsregeling breedtesport kan daarbij in de komende jaren een hulpmiddelen vormen. Daarbij is zeker aandacht te schenken aan die jongeren die op zoek zijn naar een zinvolle invulling in hun vrije tijd; jongeren die dikwijls te vinden zijn bij de diverse ontmoetingsplaatsen. Relaties met buitenschoolse voorzieningen vormt daarbij eveneens een aandachtspunt.

De informatievoorziening voor jongeren is sterk in beweging. Technische ontwikkelingen stellen jongeren in staat om op een andere wijze hun informatie te vergaren. Instellingen als GGD, Thuiszorg en Bureau Jeugdzorg zullen op die veranderende vraag moeten inspelen. De gemeente Boxtel stimuleert het vrijwilligerswerk op een indirecte wijze door subsidiëring van instellingen. Nieuwe vormen van betrokkenheid van jeugdigen bij het vrijwilligerswerk verdienen ondersteuning.

Veiligheid is ook voor jongeren een belangrijk issue. Blijvende maatregelen en acties, niet alleen in de buurten, maar ook op scholen voor voortgezet onderwijs, zullen noodzakelijk zijn om het veiligheidsgevoel, ook bij jongeren, te vergroten en de kleine criminaliteit tegen te gaan.

Het gebruiken van genotmiddelen is niet weg te denken in onze maatschappij. Jongeren weerbaar maken om daarmee verantwoord om te gaan, is een belangrijke boodschap voor de komende jaren. Het in overleg met instellingen en scholen formuleren van een daarop afgestemd preventiebeleid is wenselijk is wenselijk

Het verkrijgen van inzicht in het gebruik van (algemene) voorzieningen door gehandicapten jongeren is noodzakelijk. Algemene instellingen zullen zich voortdurend moeten afvragen in hoeverre hun voorziening voldoende toegankelijk is voor jeugdigen en minderheden. Het buurtbeheer vormt een belangrijke schakel bij het realiseren van door jongeren aangegeven voorzieningen.

5.2.4 De gemeentelijke organisatie

Om jeugdbeleid als inclusief beleid een kans van slagen te geven, is de betrokkenheid van alle gemeentelijke afdelingen relevant. Om dat te bereiken is het noodzakelijk dat beleidsambtenaren van de verschillende afdelingen de tijd en ruimte krijgen om elkaar bij enige regelmaat te voeden, waardoor samenhang tussen activiteiten en voorzieningen meer tot haar recht kan komen. Een vertaling daarvan naar het bestuurlijk niveau ligt voor de hand.

Integraal jeugdbeleid kan alleen maar tot stand komen wanneer er sprake is van samenwerking tussen organisaties. Een regierol is daarvoor bij de gemeente weggelegd. Er wordt in Boxtel door veel organisaties samengewerkt, zowel op bestuurlijk- als uitvoeringsniveau. Die samenwerking is tot op heden gericht op een beperkt aantal onderdelen (sectoraal) van het brede jeugdbeleid zoals onderwijsachterstandenbeleid, jeugdzorg, brede school etcetera. Verbreding van de samenwerking met andere minder traditionele organisaties is wenselijk.

5.2.5 Jeugdparticipatie

Tenslotte maar niet minder belangrijk, het betrekken van jeugdigen bij zaken die voor hen belangrijk zijn is een zaak van ons allemaal. Jeugdparticipatie verkleint de afstand tussen de jeugdige burger en de politiek en maatschappelijke instellingen, het versterkt de binding van jeugdigen aan de samenleving en kan een oefenplek vormen voor democratisch burgerschap. Jongeren zijn best bereid hun opvattingen kenbaar te maken. Het onderwerp moet hen aanspreken, niet ingewikkeld zijn en leiden tot tastbare resultaten. Jongeren opzoeken en het gebruik maken van moderne communicatiemiddelen is daarbij het devies.

Beleidsaanbevelingen

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn naar aanleiding van de inventarisatie en analyse per milieu heel beknopt de beleidsaanbevelingen opgenomen op basis waarvan acties moeten worden ondernomen. Voor een uitgebreider overzicht wordt verwezen naar bijlage 4. Voor onderdelen waarvoor nog geen middelen zijn gereserveerd, is verwezen naar de meerjarenbegroting, waar nadere afweging en prioriteitstelling moet plaatsvinden. 'In gang gezet' wil zeggen, dat met de beleidsvoorbereiding is gestart en soms besluitvorming heeft plaatsgevonden. Wat het onderdeel 'vaststelling' betreft wordt bedoeld een bestuursbesluit.

6.2 Beknopte samenvatting van de beleidsaanbevelingen per ontwikkelingsmilieu

Opvoedingsomgeving				
Beleidsaanbeveling	Initiatief	Financiën	In gang gezet / nieuw	Vaststelling in
1. Nota gezondheidsbeleid	Gemeente en GGD	Binnen begroting GGD	Nieuw	2003
2. Adequaats aanbod opvoedingsondersteuningsmogelijkheden	Gemeenten in Brabant Noordoost	Via Provinciale middelen	Nieuw	2003
3. Sluitende aanpak en doorverwijzing hulpverlening	Partners Meldpunt Jeugdzorg Boxtel	Via Provinciale middelen	Nieuw	2003
4. Voorkomen van taalachterstand	Peuterspeelzalen, Thuiszorg, scholen en gemeente	In gemeentebegroting	In gang gezet	2002
5. Uitbreiding capaciteit en professionalisering peuterspeelzaalwerk	Peuterspeelzalen en gemeente	In gemeentebegroting	In gang gezet	2002
6. Actualisering Beleidsplan Wonen	Gemeente en Woonstichting	n.v.t.	Nieuw	2003
7. Jongeren op straat	Gemeente, jongerenwerk, buurten, politie en scholen	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting	Nieuw	2003/2004
8. Discriminatie- en racismepreventie	Basta en gemeente	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting	Nieuw	2003/2004
Scholing en arbeid				
9. Ontwikkeling Brede School in wijk Oost	Gemeente en scholen	In gemeentebegroting IHP	In gang gezet	2002
10. Ontwikkeling GOA-plan 2002-2005	Gemeente, scholen en maatschappelijke organisaties	In gemeentebegroting	In gang gezet	2002
11. Realisatie van zaalvoorziening	Gemeente en school	In gemeentebegroting	In gang gezet	2002
12. Verbetering arbeidspositie allochtone jongeren	Gemeente, scholen en arbeidsvoorziening	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting	Nieuw	2003/2004
13. Actieplan voortijdig schoolverlaters	Gemeente	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting	Nieuw	2003
Sociale omgeving				
14. Realisatie jongerenaccommodatie	Gemeente en jongerenwerk	In gemeentebegroting	In gang gezet	2003/2004
15. Realisatie projecten breedtesport	Gemeente en sportorganisaties	In gemeentebegroting	In gang gezet	2002
16. Afstemming en realisatie aanbod jeugdinformatie	Gemeenten in Brabant Noordoost	Provinciale middelen	Nieuw	2003/2004
17. Uitbreiding formatie jongerenwerk	Gemeente, jongerenwerk en politie	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting	Nieuw	2003
18. Risicogedrag onder jongeren	Gemeente en maatschappelijke instellingen	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting	Nieuw	2003/2004
19. Veilige school	Gemeente, scholen, jongerenwerk en politie	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting	Nieuw	2003/2004
20. Stimulering vrijwilligersbeleid	Gemeente en maatschappelijke instellingen	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting	Nieuw	2003

7. Uitvoering en werkwijze.

Bij de verdere uitvoering van deze nota staat ons de volgende werkwijze voor ogen.

1. Binnen de gemeente wordt een interne werkgroep integraal jeugdbeleid gevormd. Alle relevante afdelingen zijn daarin met tenminste 1 persoon vertegenwoordigd. De wethouder Jeugdbeleid fungeert als voorzitter en als bestuurlijk coördinator (met terugkoppeling naar het college). Als taken worden genoemd informatie-uitwisseling, vroegtijdig inspelen op ontwikkelingen en signaleren van knelpunten.
2. Een projectgroep adviseert de gemeente over het brede jeugdbeleid. Deze bestaat uit een kleine groep van personen vanuit instellingen (6-10) onder leiding van de portefeuillehouder Jeugd. Deze coördineert, begeleidt en bewaakt de beleidsaanbevelingen.

Als instrumenten hanteert men daarbij:

- Werkavonden: avonden die bedoeld zijn om informatie te verstrekken over de ontwikkeling van het jeugdbeleid.
 - Instellen van themagroepen: ter uitwerking van beleidsaanbevelingen wordt een beroep gedaan op instellingen / ervaringsdeskundigen.
3. De gemeente wil serieus werk maken van jeugdparticipatie.
Het betrekken van jeugdigen bij beleid kan op verschillende manieren worden vormgegeven. Voor de wijze waarop gelden daarbij als leidraad vormen die aansluiten bij de jeugd waarbij we denken aan:
 - Organisatie van jeugdpanels en / of organisatie van Lagerhuisdebatten met sleutelfiguren.
 - Regelmatig bezoek van vindplaatsen. Afhankelijk van leeftijd en vindplaats overleg plaats met ouders dan wel met jongeren.
 - Mogelijkheid onderzoeken van gebruik gemeentelijke internetsite door jongeren, waarbij jongeren in principe zelf informatie verzorgen en / of chatten met de wethouder Jeugdzaken.

8. SLOT

Bestaand beleid, trends en nieuwe ontwikkelingen, alsmede beschikbare gegevens over de Boxtelse jeugd vormen de bouwstenen voor een nota Integraal Jeugdbeleid. Visie en uitgangspunten liggen daaraan ten grondslag. Beleidsaanbevelingen zijn geformuleerd.

Met het vaststellen van deze nota zijn we er nog niet. Feitelijk luidt deze nota een nieuwe periode van het Boxtelse jeugdbeleid in. Er moet nog veel werk worden verricht. Mede op basis van de beleidsaanbevelingen in deze nota kan worden begonnen met het uitvoeren en verder ontwikkelen van het Boxtelse jeugdbeleid. De realisatie van de aanbevelingen zal gefaseerd vorm krijgen, waarbij niet geschroomd mag worden om in te spelen op actuele ontwikkelingen.

Kern van het Boxtelse jeugdbeleid is om samen te zorgen voor de jeugd. Dit samen betekent interactief en integraal. Wij zijn ons ervan bewust dat dit voor instellingen op het gebied van jeugd en voor het gemeentelijk apparaat niet altijd even gemakkelijk zal zijn. Hier ligt een grote uitdaging voor een ieder die de Boxtelse jeugd een warm hard toedraagt.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel,
Mei 2002.

1 Inventarisatie en beschrijving opvoedingsomgeving

1.1 Inhoud van de opvoedingsomgeving

De opvoedingsomgeving omvat de primaire leefomgeving van de jeugdige: de feitelijke opvoedingssituatie en leefomgeving. In de eerste levensfase is het kind vrijwel volledig afhankelijk van de ouders/opvoeders. De zelfstandige actieradius van het kleine kind is beperkt tot woning en woonomgeving. Geleidelijk aan vergroot het zijn of haar actieradius, wordt minder afhankelijk van ouders/opvoeders, gaat uiteindelijk veelal zelfstandig wonen. Voorzieningen (waarvoor de overheid medeverantwoordelijk is) liggen met name op de terreinen van opvoedingsondersteuning, gezondheidszorg, kinderopvang, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

1.2 Inventarisatie opvoedingsomgeving gemeente Boxtel

a. Spel- en opvoedingsondersteuning (0-4)

Zwangerschapsgym, ouder- en kindzorg, kraamzorg (Thuiszorg)

b. Gezondheidsvoorlichting en gezondheidsbevordering (0-25 jaar)

Thuiszorg
GGD
huisartsen
tandartsen
jeugd tandzorg

c. Opvoedingsondersteuning (0-25 jaar)

Basisonderwijs (totaal 2908 leerlingen)
School voor speciaal basisonderwijs (totaal 358 leerlingen)
Voortgezet onderwijs
Algemeen Maatschappelijk Werk
Kinderopvang
Peuterspeelzaalwerk
Themabijeenkomsten voor ouders met kinderen van 0-4 (Thuiszorg)
Huisartsen
Jeugdgezondheidszorg (GGD)
Bureau Jeugdzorg (0 tot 18 jaar)

d. Vroegsignalering van problemen en hulpverlening (0-25 jaar)

Peuterspeelzalen en kinderdagverblijven
Scholen voor basis- en voortgezet onderwijs
Thuiszorg
Jeugdgezondheidszorg GGD
Bureau Jeugdzorg met achterliggende voorzieningen
Buurtnetwerk Selissenwal
Kindertelefoon regio 's-Hertogenbosch
Netwerken jeugdhulpverlening
Meldpunt Jeugdzorg Boxtel
Pluralis, Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Boxtel (4-12 jaar)
Bureau Slachtofferhulp
Psychologen, fysiotherapeuten, diëtisten, logopedisten

e. Preventieve jeugdgezondheidszorg

Thuiszorg
GGD
huisartsen
tandartsen
jeugd tandzorg

f. Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

Kinderopvang: hele- en halve dagopvang
buitenschoolse opvang
Peuterspeelzalen: 8 zalen

g. Wonen (16-25)

Kamerbemiddeling
Jongerenhuisvesting
Projecten begeleid wonen (jeugdhulpverlening) voor 16-22 jaar

h. Ruimtelijke omgeving, verkeer en natuur- en milieu-educatie (0-25 jaar)

Spelen
(Verkeers)veiligheid
Openbaar groen
Politie
Gemeente
Scholen
Veilig Verkeer Nederland (gemeente, VVN en politie)
Wijk- en dorpsraden

i. Discriminatie- en racismepreventie (0-25 jaar)

Scholen
Zelforganisaties minderheden
Bureau Nieuwkomers
Meldpunt discriminatie

j. Emancipatiebeleid (0-25 jaar)

1.3 Beschrijving opvoedingsomgeving

1.3.1 Gezondheidszorg, spel- en opvoedingsondersteuning en hulpverlening

1.2.a: Spel- en opvoedingsondersteuning. 1.2.b: Gezondheidsvoorlichting en gezondheidsbevordering.
1.2.c: Opvoedingsondersteuning. 1.2.d: Vroegsignalering van problemen en hulpverlening
1.2.e: Preventieve jeugdgezondheidszorg

Gezondheidszorg

De vormen van ondersteuning van ouders vinden van oudsher plaats vanuit de gezondheidszorg. De gezondheidszorg van jonge kinderen (- 9 maanden tot 4 jaar) is vooral geregeld vanuit de Thuiszorg (gefinancierd vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) . De kwaliteit van deze ondersteuning is in Nederland, met name op het terrein van de zuigelingenzorg van hoog gehalte. Via een consultatietraject, waarbij een consultatiebureauarts, een wijkverpleegkundige en een consultatiebureauassistent een rol vervullen, wordt de ontwikkeling van de kinderen periodiek gevolgd. De GGD (gemeentelijke verantwoordelijkheid) is verantwoordelijk voor gezondheidszorg voor de jeugd van 4-19 jaar. De GGD werkt volgens het systeem van een basisstandaardpakket (voor iedereen beschikbaar), een basiskeuzepakket (beperkte mogelijkheden om binnen marges te kiezen) en een pluspakket (producten waarvoor extra betaald moet worden). De nadruk van de jeugdgezondheidszorg van de GGD ligt bij activiteiten in de preventieve sfeer: periodieke onderzoeken op de basisscholen en het voortgezet onderwijs. Voorts kan facultatief gebruik worden gemaakt van huisartsen, tandartsen, jeugdtandzorg, fysiotherapeuten, logopedisten etcetera.

Gemeenten krijgen per 1 januari 2003 de volledige zeggenschap over de jeugdgezondheidszorg; dit betekent dat zij verantwoordelijke worden voor de financiering en aansturing van niet alleen de GGD, maar ook van de Thuiszorg, onderdeel consultatiebureaus. Dit besluit van de rijksoverheid moet er toe leiden dat de afstemming tussen de jeugdgezondheidszorg, het lokale jeugdbeleid en het onderwijs wordt verbeterd. Zo hoopt de overheid problemen met kinderen zo vroeg mogelijk te signaleren en te verhelpen. Vanaf 2003 vormt de (bestaande) Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) het kader voor de jeugdgezondheidszorg. Deze wet regelt ook de taken van de GGD's. In de wet wordt een basispakket vastgelegd van diensten dat bestaat uit een uniform deel en een maatwerkdeel. Het uniforme deel omvat onder andere inentingen en onderzoeken door de consultatiebureaus en periodieke onderzoeken. Het maatwerkdeel omvat lokale projecten, waarbij de samenwerking tussen jeugdgezondheidszorg en de zogeheten voor- en vroegschoolse educatie voorop staat. Met de voorgestelde maatregelen wordt tegemoet gekomen aan de jarenlange wens van gemeenten om de jeugdgezondheidszorg in één hand te

brengen; inmiddels wordt in intergemeentelijk verband, waarbij, naast gemeenten, ook de GGD Hart voor Brabant en de Thuiszorg regio 's-Hertogenbosch betrokken zijn, gewerkt aan het maken van sluitende afspraken op dit terrein.

In 2002 mag een nota Lokaal gezondheidsbeleid tegemoet worden gezien. Daaraan voorafgaand worden groepsgesprekken gevoerd met diverse gremia in het veld. Het spreekt voor zich dat de jeugd een bijzondere positie in deze nota zal innemen. Als één van de bouwstenen daarvoor kan gelden de Rapportage Jongeren in de gemeente Boxtel van de GGD (oktober 2000). Daarin zijn jongeren in de leeftijdsfase 12-24 jaar steekproefsgewijs uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen. Vragen die betrekking hebben op thema's die voor ouders relevant zijn (psychosociale gezondheid, leefstijl, criminaliteit en veiligheid, school(beleving), sociaal netwerk / vrienden, onveilig vrijen, inkomsten, ouders en vrijetijdsbesteding). De algehele conclusie van het onderzoek was, dat het goed gaat met de jeugd in Boxtel en in de regio 's-Hertogenbosch. Uiteraard zijn er op onderdelen afwijkingen. Uit het onderzoek blijkt dat van de 12-17 jarigen in Boxtel circa 14% en van de 18-24 jarigen circa 29% een indicatie heeft voor een ongunstige psychosociale gezondheid. Dat komt neer op circa 1000 jongeren in de leeftijdsgroep, doch dat is nog altijd aanzienlijk lager dan het gemiddelde van de regio (1250).

Conclusies:

De gezondheidszorg is over het algemeen goed geregeld. Uit een enquête dat de Boxtelse jeugd zich gezond voelt. Uitkomsten van de GGD-rapportage zijn te betrekken bij de 'Nota lokaal gezondheidsbeleid' Breuklijnen worden door de nieuwe wetgeving verder geslecht.

Spel- en opvoedingsondersteuning

Door de toenemende complexiteit van de samenleving worden steeds meer opvoedingsvragen gesteld. Het gegeven dat we in een multiculturele samenleving wonen, draagt daar zeker toe bij. De aandacht voor opvoedkundige aspecten, zoals sociale vaardigheden, taalontwikkeling, creativiteitsontwikkeling, ontwikkelingsstimulering en spelopvoeding neemt toe. Tegelijkertijd vallen traditionele sociale verbanden en zekerheden weg. De primaire opvoedingsomgeving van kinderen wordt gevormd door de 'thuisituatie': ouders, gezin, familie, woonomgeving, straat, buurt, school en andere (vrijetijds)voorzieningen vormen de basis van waaruit jeugdigen kunnen opgroeien tot zelfstandige, onafhankelijke en (mede)verantwoordelijke burgers. Het informele en traditionele circuit van familie, vrienden, wijkverpleegkundige of leidster / leerkracht heeft onvoldoende antwoord op de huidige opvoedingsvragen. Met het verwateren van het informele circuit, waar voorheen een beroep op kon worden gedaan, dienen overheid en lokale voorzieningen daar waar mogelijk en noodzakelijk een laagdrempelig en sluitend netwerk voor ondersteuning te bieden. Consultatiebureau, huisartsen, GGD, Bureau Jeugdzorg, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, scholen en andere (particuliere) deskundigen kunnen om advies worden gevraagd. Opvoedingsondersteuning wordt thans met name aangeboden via zogenaamde spreekuren van Thuiszorg en GGD. Daarnaast kent de Thuiszorg themabijeenkomsten, waarbij ouders met andere ouders over uiteenlopende thema's kunnen praten.

Het meer inzichtelijk maken waar ouders met opvoedingsvragen terecht kunnen en deze laagdrempelig aanbieden, is een belangrijke opdracht voor de komende tijd. Van Thuiszorg, GGD en Bureau Jeugdzorg mogen in de komende periode ter zake initiatieven in regionaal verband worden verwacht. Daarbij is in ieder geval aandacht te schenken aan gezinsopvoedingsondersteuning met een meer structureel karakter, evenals het gericht aanbieden van themabijeenkomsten voor bijzondere groepen. Eveneens is hierbij het gegeven te betrekken dat ouders, maar ook jeugdigen steeds meer gebruik maken van media, zoals: brochures, literatuur, televisieprogramma over opvoeding en internet.

Conclusies:

Er is ter plaatse een marginaal aanbod van opvoedingsondersteuning dat zich hoofdzakelijk beperkt tot spreekuren. Het meer inzichtelijk maken waar ouders met opvoedingsvragen terecht kunnen en deze ondersteuning laagdrempelig aanbieden, is een belangrijke opdracht voor de komende tijd.

Vroegsignalering

Naarmate signalering van ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen later plaatsvindt, is de kans op achterstanden groot en in menig geval kan dat aanleiding vormen voor hulpverlening. Zowel voor ouders, kind en instellingen is het van belang dat 'kinderen met ontwikkelingsvragen' in een zo vroeg mogelijk stadium gesignaleerd worden. Het gaat daarbij om de cognitieve-, lichamelijke- en sociaal-emotionele ontwikkeling / sociale omgeving. Het kind staat daarbij centraal; zijn / haar omgeving wordt hierbij, indien wenselijk en noodzakelijk, betrokken om te komen tot een integrale oplossing.

Om de integrale benadering vorm te kunnen geven, hebben negen instellingen besloten om er samen de schouders onder te zetten om daadwerkelijk vorm en inhoud te geven aan een ononderbroken ontwikkelingslijn voor jeugdigen door de oprichting van het Meldpunt Jeugdzorg Boxtel. Het gaat daarbij om: 1) Stichting Bureau Jeugdzorg, Regio Brabant Noordoost, locatie 's-Hertogenbosch, 2) GGD Hart voor

Brabant, regio 's-Hertogenbosch, 3) WSD, 4) DELTA, stichting welzijn Boxtel, 5) Samenwerkingsverband Voortgezet- en Voorbereidende Beroepsonderwijs Boxtel, 6) Vereniging Pluralis, Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Boxtel, 7) Thuiszorg regio 's-Hertogenbosch, 8) stichting Peuterspeelzalen Boxtel e.o. en 9) de gemeente Boxtel. Deze instellingen hebben hun personele capaciteit en deskundigheid gebundeld. Zij zijn vanuit één loket zowel kinderen, als ouders en onderwijsinstellingen behulpzaam bij een evenwichtige ontwikkelingen van jeugdigen in de gemeente Boxtel. Het fysieke loket is vanaf 1 januari 2002 op de locatie Liduinaziekenhuis werkzaam voor jeugdigen, ouders en intermediairen. Daarmee zijn tevens de faciliteiten van het Regionale Bureau Jeugdzorg beschikbaar voor de Boxtelse jongeren en is sprake van een naadloze verbinding met geïndiceerde zorg (langere procesmatige hulp, zowel intra- als extra muraal). Zorgen baart de ontwikkeling van wachtlijsten bij Bureau Jeugdzorg. Versterking van de personele formatie van Bureau Jeugdzorg is noodzakelijk. Bij voortdurend zal dit onder de aandacht van de financierder van Bureau Jeugdzorg, de provincie, worden gebracht. Dat zelfde geldt voor onderzoekscapaciteit die noodzakelijk is voor aan autisme verwante en andere gedragsstoornissen. Het komt helaas nog te vaak voor, dat basisscholen daardoor niet of te laat de gewenste zorg kunnen geven aan kinderen voor een evenwichtige ontwikkeling. Ook in dit geval zal bij de financierder (AWBZ) hiervoor aandacht worden gevraagd.

Schoolmaatschappelijk werk is experimenteel (via Bureau Jeugdzorg) met gebruikmaking van provinciale middelen vanaf 2002 ook voor het voortgezet onderwijs in Boxtel, zij het in bescheiden mate beschikbaar. Afstemming met het Algemeen Maatschappelijk Werk is nodig, evenals de positionering tot bestaande netwerken hulpverlening. Ook de ontwikkelingen met het JeugdPreventieProject (hulpverlening gericht op jeugdigen die angst hebben voor hulpverlening, of niet of weinig gemotiveerd) nopen tot een herbezinning van de in Boxtel bestaande netwerken

Conclusies

Belangrijke stappen zijn gezet op het terrein van de vroegsignalering. Extra capaciteit voor achterliggende (opnemende en) ondersteunende voorzieningen (met name aan autisme verwante en andere gedragsstoornissen) is dringend gewenst.

1.3.2 Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

1.2.f: kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

De kinderdagopvang is gericht op het in georganiseerd verband verzorgen en opvoeden van kinderen in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar, zodat ouders of verzorgers in staat worden gesteld te studeren of te werken; De kinderopvang heeft sinds de stimuleringsmaatregel van 1990 een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. Inmiddels beschikt Boxtel over 10 kinderdagvoorzieningen met een vergunning. Alle vormen van kinderdagopvang, variërend van hele- en halve dagopvang, buitenschoolse-opvang en gastouderopvang zijn aanwezig, zowel in de vorm van bedrijfsplaatsen (meerderheid) als algemeen toegankelijke plaatsen. Deze laatste worden vanaf 2003 afgebouwd voor opvang van specifieke groepen. De capaciteit voor de kinderopvang wordt onder impuls van de 'Regeling uitbreiding kinderopvang en buitenschoolse opvang' verder uitgebreid. Bij die uitbreiding wordt aansluiting gezocht met het basisonderwijs (Brede School-gedachte). Evenals in andere sectoren heeft de kinderopvang te kampen met een schaarste aan gekwalificeerd personeel en vormt voor de korte termijn de beschikbaarheid aan acceptabele huisvesting een probleem. De GGD ziet toe op de kwaliteit van de kinderopvang. Met ingang van 2003 valt de kinderopvang onder de Wet basisvoorziening kinderopvang, waardoor er sprake is van meer centrale regelgeving en minder invloed van de gemeente.

Het peuterspeelzaalwerk is gericht op het samenbrengen van kinderen van 2,5 tot 4 jaar in groepsverband; het vormt een veelgebruikte voorziening waarin aan peuters een veilige en stimulerende speelgelegenheid wordt aangeboden. Het peuterspeelzaalwerk wordt beschouwd als een van de pijlers binnen het lokaal onderwijsbeleid en dient uit te groeien naar een belangrijke voorziening op het terrein van de voorschoolse opvang. Ter vergroting van de deelname, met name van groepen die thans nog niet deelnemen aan een vorm van voorschoolse opvang, is een start gemaakt met een meerjarig plan ter uitbreiding van de capaciteit. Hierbij wordt aangesloten op de extra inzet van de Thuiszorg, die in het kader van de 'Tijdelijke rijksregeling vroegsignalering' vanaf eind 2001 extra mogelijkheden heeft gekregen voor kinderen met een taalontwikkelingsachterstand te verwijzen naar voorschoolse- en vroegschoolse voorzieningen. In het kader van deze tijdelijke regeling gaat de Thuiszorg als experiment op drie peuterspeelzalen een spreekuur houden om de ketenzorg op kindniveau te bevorderen. In Selissenwal wordt gestart met een pilot in het kader van de Regeling voor- en vroegschoolse educatie (VVE) op een peuterzaal en basisschool. De VVE-regeling biedt extra mogelijkheden om buiten de pilot kind met een taalontwikkelingsachterstand te helpen. Ondersteuning daarbij ontvangt men via het Meldpunt Jeugdzorg van een Begeleidster Peuterzorg met extra aandacht voor vroegsignalering (zie onderdeel hiervoor). Onduidelijk is of alle barrières voor deelname hiermee zijn weggenomen. Bovenstaande ontwikkelingen stellen hoge(ere) eisen aan de

leidsters. (Financiële) mogelijkheden tot verdergaande professionalisering zijn door de gemeente via de meerjarenbegroting 2002-2005 in het kader van het Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid (GOA) getroffen. In het licht van de Brede Schoolgedachte wordt, waar mogelijk, voor extra ruimte gebruik gemaakt van lokaliteiten binnen onderwijsgebouwen. Deze unieke aanpak staat model voor het peuterspeelzaalwerk in de omgeving.

Conclusies:

De kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk hebben stevige impulsen gekregen. Ten aanzien van het peuterspeelzaalwerk worden de resultaten met betrekking de vroegsignalering met belangstelling tegemoet gezien. Gestreefd wordt naar een 98% deelname van alle kinderen aan een voorschoolse voorziening.

1.3.3 Wonen

1.2.g Kamerbemiddeling, Jongerenhuisvesting en Projecten begeleid wonen (jeugdhulpverlening).

Met het ouder worden gaan jongeren zich meer losmaken van hun ouders en bereiden zich voor om het ouderlijk huis te verlaten. Voor een groep jongeren is dit in het kader van hun studie en opleiding (wonen op kamers), voor een ander deel gaat het om zelfstandig wonen. Was vroeger de trend om snel op zichzelf te gaan wonen, thans is er landelijk een tendens om op steeds latere leeftijd zelfstandig te gaan wonen. Met jongeren bedoelen we in dit verband de groep (alleenstaande) jongeren in de leeftijd van 18-25 jaar, die op zoek zijn naar (on)zelfstandige woonruimte en dan met name in de huursector. Binnen Boxtel gaat het daarbij enerzijds om de huisvestingsmogelijkheden van plaatsgebonden jongeren, die (on)zelfstandige woonruimte zoeken, omdat zij op zichzelf willen gaan wonen en anderzijds om jongeren, die in verband met het volgen van een studie in Boxtel (St. Lukas en Helicon) behoefte hebben aan huisvesting, veelal in de vorm van kamerbewoning.

Woonstichting St. Joseph is de belangrijkste verhuurder van sociale woningbouw in Boxtel als het gaat om jongerenhuisvesting, zoals hiervoor bedoeld.

De Woonstichting heeft de beschikking over 54 onzelfstandige woonruimten, die specifiek bedoeld zijn bestemd voor de huisvesting van studenten. Daarnaast is een deel van de bestaande voorraad huurwoningen van de Woonstichting met name of mede bedoeld voor de huisvesting van jongeren. Vanwege het beperkte aanbod en de grote vraag bestaat er evenwel een grote druk op dit deel van de voorraad.

In het Beleidsplan Wonen 1997 wordt geen bijzondere aandacht besteed aan de huisvesting van jongeren. In de discussie voorafgaande aan de vaststelling van de toekomstvisie 'Boxtel Boeit' bleek, dat met de name de adequate huisvesting van jongeren de afgelopen jaren behoorlijk in de knel is gekomen. Inmiddels is de actualisatie van het Beleidsplan Wonen in gang gezet.

De meeste jeugdigen zijn in staat zelfstandig op zoek te gaan naar huisvesting. Maar er kunnen ook omstandigheden zijn waardoor jongeren de stap naar zelfstandig wonen niet van daaruit kunnen maken. Voor deze jongeren, in de leeftijd van 16 tot 18 jaar, bestaat de mogelijkheid om via Bureau Jeugdzorg deel te nemen aan het Traject Zelfstandigheidstraining. In een drietal fasen wordt de stap naar zelfstandig wonen gezet.

Conclusies:

De huisvestingsmogelijkheden voor jongeren hebben zich de laatste jaren in negatieve zin voor jongeren ontwikkeld. Bij de actualisatie van het Beleidsplan Wonen is (betaalbare) huisvesting van jongeren als een van de speerpunten van beleid mee te nemen. Door jongeren vroegtijdig bij de discussie te betrekken kunnen wellicht bruikbare ideeën vertaald worden in een nieuw vast te stellen Beleidsplan Wonen.

1.3.4 Ruimtelijke omgeving

1.2.g Spelen, (verkeers)veiligheid, openbaar groen en natuur- en milieu-educatie.

Bij de inrichting van de ruimtelijke omgeving is de jeugd één van de belangengroepen, waarmee rekening wordt gehouden. Spelen wordt als een basisvoorwaarde voor een evenwichtige ontwikkeling van kinderen gezien. Om die reden dient het spelen geïntegreerd in de woonomgeving plaats te vinden. Speelruimte is noodzakelijk voor kinderen en jeugdigen, maar ook voor volwassenen. Een bespeelbare omgeving is een bewoonbare omgeving. Daarom dienen speelvoorzieningen als basisvoorzieningen in nieuwe woongebieden op goede locaties te worden gerealiseerd. Dat geldt niet alleen voor de jongste leeftijdsgroepen, maar ook voor de wat oudere jeugd.

Spelen is belangrijk voor kinderen en jeugdigen. Het is een van de belangrijkste vrije tijdsbestedingen en noodzakelijkheden voor een goede sociale, geestelijke en lichamelijke ontwikkeling. De woonomgeving is de belangrijkste buitenspelomgeving. Voor het spel wordt de gehele omgeving intensief gebruikt. Het is dus belangrijk dat er in de directe woonomgeving voldoende mogelijkheden zijn. Voor het spelen geldt het Speelruimteplan (1992) als leidraad. Daarin wordt een onderscheid gemaakt in formele speelruimte

(plekken die zijn ingericht voor speeltoestellen en trapvelden) en informele speelruimte (alle overige openbare ruimte, waarbij met name voor de jongste groep ook rekening wordt gehouden met bijvoorbeeld de aanwezigheid van privé-tuinen). Het Speelruimteplan omvat de leeftijd van 0-18 jaar. De buurt- en wijkorganisaties spelen een belangrijke rol bij de totstandkoming en de inrichting van speelplaatsen. Tot op heden blijft dat vooral beperkt tot de leeftijdsgroep tot 12 jaar. De hoeveel voorzieningen kans als voldoende worden geschetst, de kwaliteit laat hier en daar te wensen over. Doordat steeds scherpere veiligheidseisen worden gesteld en onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor onderhoud, is een inhaalslag nodig om achterstalling onderhoud aan de speelvoorzieningen weg te werken en aan te passen aan de eisen van de tijd.

Voor de leeftijdsgroep 12 jaar en ouder ligt het gecompliceerder. Voor veel jongeren is de straat een belangrijke speelplek en ontmoetingsplaats. Voor hen betekent 'op straat zijn': spelen, sporten, elkaar ontmoeten, kletsen, spanning, rondhangen etcetera. Kortom, de straat heeft voor de jeugd een belangrijke functie. De aanwezigheid van jongeren op straat kan door omwonenden worden ervaren als overlast. Soms is er zelfs sprake van ernstige overlast. De meeste plaatsen waar jongeren elkaar op straat ontmoeten en blijven rondhangen, ontstaan spontaan. Het zijn die plaatsen in de buurt die in hun ogen het meest geschikt zijn. In het Speelruimteplan is ook aandacht geschonken aan de oudere jeugd. Op enkele uitzonderingen na is het aantal voorzieningen voor de oudere jeugd beperkt gebleven. Het is van belang om samen met de jongeren, buurten en instellingen, waaronder de gemeenschapshuizen, een nieuwe impuls aan een goede invulling van het speelruimteplan te geven. Het gaat daarbij niet alleen om goede ideeën en plaatsen, maar ook de voorwaarden waaronder voorzieningen kunnen worden gerealiseerd.

Bij de verkeersveiligheid gaat het vooral om de veiligheid in de omgeving waar kinderen en jeugdigen zich ophouden, maar ook de routes waarlangs men zich met name naar de scholen begeeft. Instelling van 30-km zones, de inrichting van woonerven en verkeersremmende maatregelen dragen bij tot een meer veilige woonomgeving. De omgeving van scholen baart menigeen tot zorgen bij het halen en brengen van kinderen, in het bijzonder bij slechte weersomstandigheden. Helaas zijn ouders zelf veelvuldig de veroorzakers van problemen die zich dan voordoen. Dat op basis van goede afspraken met ouders uitstekende resultaten zijn te behalen, bewijst de situatie in Liempde.

Het verkeersgedrag van jeugdigen op weg naar school baart menigeen zorgen. Het is belangrijk dat voor normvervaging en normafwijkend gedrag maatregelen plaatsvinden op het gebied van voorlichting, educatie en handhaving.

In de gemeente Boxtel was een VerkeersVeiligheidsraad (VVR) actief waarin diverse geledingen vertegenwoordigd zijn, zoals gemeente, onderwijs, ouderen, politie en rijkschoolouders. De VVR adviseerde gevraagd en ongevraagd over verkeersvraagstukken. Naast advisering in algemene zin ten aanzien van verkeersveiligheidsproblemen, verdient het aanbeveling om de positie van kinderen en jeugdigen nadrukkelijker in beeld te brengen en met aanbevelingen te komen. Er wordt hard gewerkt om deze VVR nieuw leven in te blazen.

Veilig Verkeer Nederland verzorgt in samenwerking met de politie voorlichtings- en educatieactiviteiten en lespakketten voor jeugdigen om de theoretische en de praktische verkeerskennis te vergroten. Gerichtte handhavingacties (controle goede verlichting, technische mankementen, rijden door rood licht, controle (op opvoeren) van snelheid, verkeerd gebruik van de rijweg etcetera) dragen bij tot vergroting van de verkeersveiligheid van de jeugdigen. Daarbij past de jaarlijkse campagne 'We gaan weer naar school', waarbij verkeersdeelnemers worden gewezen op de verkeersstromen van en naar de scholen.

De Nederlandse burger is zich bewust van het belang van natuur en milieu op zijn leefomgeving. Er is in toenemende mate aandacht daarvoor. Natuur- en milieueducatie (NME) omvat alle activiteiten met betrekking tot natuur en milieu, gericht op het organiseren van leersituaties. Daarbij gaat het om bewustwording, het vergroten van inzicht en betrokkenheid en het bevorderen van het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Educatie wordt gekenmerkt door tweerichtingsverkeer en is een middel om te komen tot een draagvlakverbreding voor natuur- en milieubeleid.

In Boxtel is het basisonderwijs actief op het gebied van NME. Via het netwerk Natuur- en milieueducatie, een vertegenwoordiging van enkele basisscholen, worden jaarlijks projecten voorbereid en uitgevoerd. Ook de kinderboerderij is hierbij betrokken. Daarnaast laat deze laatste organisatie op een speelse wijze de allerkleinsten met hun ouders kennis maken natuur en milieu.

Op het niveau van het voortgezet onderwijs is nog geen sprake van samenwerking. Wel wordt thans door het VMBO-College Boxtel een lessenpakket ontwikkeld, waarin duurzaamheid (dus ook NME) een centrale plaats krijgt.

Conclusies:

Bij de uitvoering van het Speelruimteplan zijn voorzieningen voor de oudere jeugd onder belicht gebleven. Samen met jongeren, buurten en instellingen is daaraan een impuls te geven. Het gaat daarbij niet alleen om goede ideeën en locaties, maar ook om de voorwaarden waaronder voorzieningen kunnen worden gerealiseerd. Blijvende aandacht is noodzakelijk om het verkeersgedrag van jeugdigen te beïnvloeden. Er is sprake van een groeiend besef voor natuur en milieu. Basisscholen spelen daarin een rol. Die lijn zou doorgetrokken moeten worden naar alle vormen van voortgezet onderwijs in Boxtel.

1.3.5 Discriminatie- en racismepreventie

1.2.i: Discriminatie- en racismepreventie

Evenals elders vestigde zich eind zestiger jaren ook in de gemeente Boxtel verschillende zogenaamde groepen van 'gastarbeiders' gevestigd. Geleidelijk is het aantal nationaliteiten fors uitgebreid tot ruim 80. Met recht kan gesproken worden dat Boxtel een multiculturele gemeenschap is. Een gemeenschap waar immigranten als gelijkwaardige groepen worden beschouwd. Een gemeenschap die individuen erkent, hen de ruimte biedt zich te ontplooiën en hen stimuleert aan het maatschappelijk leven deel te nemen. Een belangrijk onderdeel bij de vormgeving van de multiculturele samenleving is de discriminatie- en racismepreventie. Mondiale ontwikkelingen (11 september 2001: de gebeurtenissen in de Verenigde Staten) benadrukken nog maar eens hoe belangrijk het is om alert te blijven op uitingen van discriminatie en racisme.

In navolging van enkele buurgemeenten heeft de gemeente Boxtel besloten om, voorshands voor een periode van twee jaren, te participeren in: 'Basta!', meldpunt voorkomen en bestrijden van discriminatie'. De missie van Basta! is tweeledig: het toetsen en bewaken van de handhaving van artikel 1 van de Grondwet en het inzicht geven in aard, locatie en frequentie van verschillende gronden van discriminatie. Volgens artikel 1 van de Grondwet is discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, niet toegestaan. Het activiteitenaanbod van Basta! bestaat uit: het registreren van klachten en meldingen, het behandelen van discriminatieklachten, het geven van informatie en voorlichting, begeleiden van scholen die (willen) deelnemen aan het project School Zonder Racisme, het geven van advies aan bedrijven en instellingen tot het voorkomen en bestrijden van discriminatie binnen de eigen organisatie en het verspreiden van een nieuwsbrief. Hoewel ons nauwelijks meldingen van klachten met betrekking tot racisme bekend zijn, kan de deelname aan Basta! voor de scholen een mooie aanleiding vormen om nog eens nadrukkelijk bij het begrip racisme stil te staan. Het onderwijs draagt tenslotte in belangrijke mate bij in het bijbrengen van waarden en normen aan kinderen en dat leerlingen opgroeien in een multi-etnische samenleving.

Conclusies:

Mondiale ontwikkelingen maken duidelijk hoe belangrijk het is om alert te blijven op uitingen van discriminatie en racisme. Scholen spelen een belangrijke rol in het bijbrengen van waarden en normen aan leerlingen. In de komende projectperiode is in samenspraak met Basta! de scholen te vragen aandacht te schenken aan discriminatie.

1.3.6 Emancipatiebeleid

1.2.j: Emancipatiebeleid

Emancipatie is in een nieuwe fase beland. Wat voorheen strijdpunten waren, is geleidelijk meer vanzelfsprekend geworden. Vrouwen zijn de afgelopen vijftien jaar in grote getale gaan werken. Mannen zijn meer tijd gaan besteden aan kinderen en huishouden. Vrouwen stromen beter door, zij het erg langzaam door naar hogere functies. Huiselijk en seksueel geweld worden als probleem erkend. Het emancipatiebeleid richt zich op een verbetering van de kwaliteit van de samenleving. Een samenleving die vrij is van discriminatie en geweld, waar voorwaarden worden gecreëerd ten behoeve van de keuzevrijheden en flexibiliteit van individuele burgers als gevolg van wisselende wensen al naar gelang leefpatroon en levensloop.

Gelijkwaardigheid tussen mensen is binnen het onderwijs een belangrijk uitgangspunt. De deelname aan de diverse onderwijsvormen is al lang niet meer traditioneel bepaald. Meisjes zijn erin geslaagd de onderwijsachterstanden ten opzichte van jongens, wat betreft het niveau, weg te werken. In bepaalde vormen van het hoger onderwijs is er zelfs sprake van een hogere deelname van meisjes. Dat neemt niet weg alert ontwikkelingen te blijven volgen. Wat de rol van het onderwijs betreft gaat het hierbij om aandacht voor: vergroting participatie van allochtone ouders, keuze ten aanzien van vakken als techniek en verzorging, specifieke projecten (als voorbeeld: schooltuinproject basisschool De Walpoort), maar ook aandacht voor een evenwichtige collectie van bijvoorbeeld de Boxtelse Bibliotheek.

Conclusies:

Alert blijven op ontwikkelingen en scholen vragen om in schoolplannen aandacht te schenken aan emancipatiebeleid.

2 Inventarisatie en beschrijving scholing en arbeid

2.1 Inhoud scholing en arbeid

Het tweede milieu, scholing en arbeid, omvat de kaders waarmee de jeugdige in aanraking komt in zijn of haar ontwikkeling: onderwijs, voorbereiding op de arbeidsmarkt en inkomen.

Eerst volgt een inventarisatie, een beschrijving van de huidige situatie, gevolgd door conclusies.

2.2 Inventarisatie scholing en arbeid gemeente Boxtel

a. Basisonderwijs (4-12 jaar)

2 scholen voor openbaar onderwijs (304 II)¹⁰
9 scholen voor bijzonder onderwijs (2604 II)

b. Speciaal basisonderwijs 4-12 jaar (naamgeving!)

1 speciale school voor basisonderwijs (111 II)
Experticeentrum (Michaëlschool): 203 II
Experticeentrum (De Speelman): 44 II

c. Voortgezet onderwijs (12-18 jaar)

VSO
VMBO
VWO/HAVO

d. Educatie en beroepsonderwijs (16-24 jaar)

Scholen binnen Boxtel
Scholen buiten Boxtel
Volwasseneneducatie

e. Studie en loopbaanoriëntatie (12-24 jaar)

schooldecanen
studieadviseurs
adviesbureau voor opleiding en beroep (AOB)
arbeidsvoorziening

f. Studiefinanciering (18-27 jaar)

scholen
gemeente
arbeidsvoorziening

g. Arbeidsoriëntatie (18-24 jaar)

Vbo-school
Centrum voor Werk en Inkomen (CWI)
Nieuwkomers, WIW
Regionaal dag/avondcollege
Volwasseneneducatie
Sociale zaken

h. Arbeidsbemiddeling (18-24 jaar)

CWI
WIW
Uitzendbureaus
Uitkeringsinstantie Werknemers Verzekeringen (UWV)

i. Arbeidsvoorziening (16-24 jaar)

CWI

j. Werkgelegenheidsmaatregelen en sociale werkvoorziening (18-24 jaar)

WSD

¹⁰ Teldatum 1 oktober 2001

Sociale zaken
CWI

k. Voortijdig schoolverlaten en leerplicht (12-18 jaar)

Scholen
Leerplichtambtenaar
Bureau Jeugdzorg
Politie
WSD
CWI

l. Leerlingenbeleid (6-18 jaar)

scholen
GGD (jeugdarts)

m. Sociaal economisch beleid, bedrijvenacquisitie

Ondernemersverenigingen
Gemeente

n. Spreiding, bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen

2.3 Beschrijving scholing en arbeid

2.3.1 Basisonderwijs

2.2.a: Basisonderwijs. 2.2. b: Speciaal basisonderwijs

Het algemene beleid op het terrein van onderwijs is gericht op het optimaal benutten van het reguliere (eerste kans) onderwijs en het behalen van een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. In de rolverdeling in het onderwijs zorgt de overheid voor de randvoorwaarden (onderwijsgebouwen) en de scholen voor de inhoud van het onderwijs. Dat laatste leggen scholen vast in vierjarige schoolplannen en hun jaarlijkse schoolgidsen.

In het jaarlijks door de gemeente vast te stellen Integraal Huisvestingsplan wordt vastgelegd over welke gebouwelijke voorzieningen het onderwijs dient te beschikken. Door herhuisvesting binnen het voortgezet onderwijs doen zich mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen binnen het basisonderwijs. In het bijzonder wordt hier bedoeld op de Brede School. De essentie hiervan is samenwerking. Het gaat er om dat professionals uit de verschillende sectoren gezamenlijk vorm geven aan een sluitend netwerk van voorzieningen voor kinderen en hun ouders in de wijk. De Brede School vormt een spil in de wijk. Er is sprake van een uiteenlopend aanbod van activiteiten: voorschoolse, tussenschoolse en naschoolse activiteiten. Meerdere organisaties kunnen hun activiteiten verzorgen dichtbij de school, waarbij de activiteiten dienen te sporen met de behoeften de kinderen, ouders en wellicht andere groepen. Op die wijze kan de Brede School fungeren als een katalysator voor samenwerking, afstemming en deskundigheidsbevordering. Het in gang gezette proces van de Brede School in de wijk Selissenwal zal met kracht worden ondersteund. Kansen voor de oprichting van Brede Scholen die zich elders voordoen zullen met beide handen worden gegrepen. Rijksondersteuning is evenwel onontbeerlijk om een goede brede schoolontwikkeling mogelijk te maken en een vervolg te geven. Er zijn helaas nog maar weinig signalen die in die richting wijzen.

Bij het onderwijs gaat het om de cognitieve-, lichamelijke- en sociaal-emotionele ontwikkeling / sociale omgeving van het kind. Uiteraard bestaan binnen de scholen accentverschillen over de wijze van invulling. Een leerlingvolgsysteem is een belangrijk instrument om de overgang van de verschillende schakels (peuterspeelzaal / basisonderwijs /voortgezet onderwijs) zo geruisloos mogelijk te laten plaatsvinden (ketenbenadering). Privacybescherming noodzaakt tot een zeer zorgvuldige afweging welke gegevens wel en welke niet beschikbaar zijn. Anderzijds mag een en ander er niet toe leiden, dat kinderen negatieve effecten ondervinden bij de toelating tot een vervolgschool.

In het kader van 'Weer Samen Naar School' werken de basisscholen binnen het Samenwerkingsverband Pluralis samen om kinderen zolang mogelijk binnen het regulier basisonderwijs op te vangen. Bovenschoolse Begeleiders Leerlingenzorg, alsmede een inhoudelijk coördinator (voorwaardenscheppend) spelen hierbij een belangrijke rol om kinderen, ouders en leerkrachten te begeleiden. Kinderen die extra begeleiding nodig hebben die niet door het reguliere basisonderwijs niet kan worden geboden, kunnen aanspraak blijven maken op speciale voorzieningen. De Permanente Leerlingen Commissie (PCL) speelt hierbij een belangrijke rol. Deze commissie, alsmede de hiervoor genoemde functionarissen zijn gehuisvest op het Meldpunt Jeugdzorg Boxtel en maken deel uit van verschillende netwerken.

Het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOA) is tenslotte een belangrijk instrument waar een regierol voor de gemeente is weggelegd en sprake is van een groot aantal raakvlakken met het integrale jeugdbeleid: thuiszorg, peuteropvang, jeugdgezondheidszorg, vergroting betrokkenheid ouders, naschoolse activiteiten. In het onderwijsachterstandenplan 1998-2002 is een groot aantal actiepunten benoemd. Een nieuw plan 2002-2005 is in voorbereiding.

Specifieke aandacht verdient het project Dagindeling Selissenwal. Dit project bevat een groot aantal activiteiten, die zijn gericht op kinderen en ouders in de wijk Selissenwal; het plan wordt in de periode 2000-2002 door bondgenoten (scholen en organisaties) uitgevoerd. Het centrale doel van de pilot is, werken aan een betere dagindeling, die bijdraagt aan een betere afstemming van zorg en arbeid, door de participatie van (met name allochtone) ouders te bevorderen en door de sociale competenties van kinderen te versterken. Een evaluatie is voorzien in begin 2003. Met belangstelling worden de uitkomsten daarvan ingewacht.

Conclusies:

Het primair onderwijs staat aan de vooravond van belangrijke ontwikkelingen. Herhuisvesting van scholen biedt de mogelijkheid om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, zoals de vorming van Brede Scholen. Deze laatste kunnen fungeren als een katalysator voor samenwerking, afstemming en deskundigheidsbevordering en nieuwe kansen bieden voor school, kinderen, ouders, instellingen en buurten. Het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid bevat tal van actiepunten die een relatie hebben met het preventief jeugdbeleid. Het nieuwe GOA-plan 2002-2005 is in voorbereiding.

2.3.2 Voortgezet Onderwijs

2.2.c: Voortgezet onderwijs, 2.2.m: Leerlingenbeleid

Boxtelse leerlingen hebben de mogelijkheid om binnen Boxtel in aansluiting op het basisonderwijs een school voor voortgezet onderwijs te kiezen. Veel jongeren doen dat en volgens het GGD-onderzoek blijkt dat 60% van de 12-17 jarigen plezier heeft op school, begrijpt meer dan twee derde de schoolstof goed en kan 83% goed omgaan met medeleerlingen. Pesten en gepest worden komt evenals elders ook op Boxtelse scholen voor.

Binnen dat voortgezet onderwijs hebben zich de afgelopen jaren belangrijke ontwikkelingen voorgedaan. De nieuwe structuur voor het VSO, (I)VBO en MAVO wordt via het VMBO vorm en inhoud gegeven en georganiseerd in zogenaamde leerwegen: de theoretische leerweg, de beroepsgerichte leerweg en de gemengde leerweg. Daarnaast is er leerwegondersteunend onderwijs voor leerlingen die tijdelijk extra hulp nodig hebben en tenslotte is er nog het praktijkonderwijs voor leerlingen, waarvan op grond van hun capaciteiten wordt verwacht, dat zij niet in staat zullen zijn een startkwalificatie te behalen, maar wel kunnen functioneren op de reguliere arbeidsmarkt. De SVO/ZML (speciaal voortgezet onderwijs, onderdeel zeer moeilijk lerende kinderen) zal als herkenbare school binnen de nieuwe huisvesting van het VMBO-College Boxtel worden opgenomen. Het VMBO-college neemt met nog achttien andere scholen voor Mavo en Vbo en drie scholen met opleidingen in het Middelbaar Beroepsonderwijs (Mbo) in 's-Hertogenbosch, Veghel en Boxtel deel aan het Samenwerkingsverband Mavo/Vbo/Roc 'Noord-Brabant Noordoost'. Het doel van dit samenwerkingsverband is het verbeteren van de aansluiting tussen Vbo/Mavo en de Mbo-opleidingen en het vergroten van de slaagkans voor de leerlingen in het Middelbaar beroepsonderwijs. Hiermee wordt vorm gegeven aan het streven om doorlopende leerlijnen te ontwikkelen opdat de meeste leerlingen gediplomeerd en gekwalificeerd het onderwijs verlaten.

Het VMBO-College Boxtel is ook lid van het Samenwerkingsverband Vo/Svo de Meierij. Het doel van het samenwerkingsverband is het plaatsen en begeleiden van leerlingen die extra zorg en / of begeleiding nodig hebben. Tevens participeert het voortgezet- en voorbereidend beroepsonderwijs in het Meldpunt Jeugdzorg Boxtel. Voor leerlingen die om zeer specifieke redenen zodanige motivatieproblemen hebben, dat zij het risico lopen voortijdig ongediplomeerd de school te verlaten, wordt een aangepast onderwijsprogramma gevolgd (bypass-project). De nadruk ligt hierbij op het opdoen van veel praktijkervaring, aangevuld met enige theoretische vorming. Om de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs voor leerlingen te vergemakkelijken, bestaat voor eersteklassers de mogelijkheid van (huis)werkbegeleiding op school. Een leerlingenvolgsysteem vormt een belangrijk instrument in het volgen van leerlingen. Een leerlingenraad behartigt de belangen van de leerlingen.

Ook bij het VWO/HAVO staan de ontwikkelingen niet stil; de invoering van het studiehuisconcept is inmiddels gerealiseerd. Naast de onderwijsinhoudelijke aanpassingen leiden deze ontwikkelingen tot een ruimtelijk- en institutionele samengaan van het JacobRoelandsLyceum (JRL en Havo). Ook voor deze gefuseerde school worden bouwplannen voorbereid om leerlingen op één locatie te kunnen huisvesten. De keuze om een zaalvoorziening in deze bouwplannen op te nemen, zal voor deze leerlingen een belangrijke verrijking kunnen geven aan hun culturele vorming.

Conclusies:

Veel Boxtelse jongeren gaan met plezier naar school. Dat is mogelijk door een leer- en leefomgeving te bieden waar de leerling zich thuis voelt en waar deze wordt aangesproken op zijn talenten en begeleid wordt naar een zelfstandig bestaan. Ook binnen de scholen hebben zich belangrijke ontwikkelingen voorgedaan, die ingrijpende gevolgen hebben gehad en nog hebben voor leerlingen. Vernieuwingsplannen in combinatie met een zaalvoorziening met podiumfaciliteiten zal voor leerlingen een belangrijke verrijking kunnen geven aan hun culturele vorming.

2.3.3 Educatie en beroepsonderwijs

2.2.d: Educatie en beroepsonderwijs

Voor het vervolg op het voortgezet onderwijs zijn ook Boxtelse leerlingen in belangrijke mate aangewezen op scholen in de regio en daarbuiten. Het betreft dan de Regionale Opleidings Centra (ROC), Hogere Beroepsopleidingen en Universiteiten.

De opleidingen van het ROC 's-Hertogenbosch (Koning Willem I College) vallen onder de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). Een onderscheid wordt gemaakt in beroepsopleidingen en (volwassenen) educatie. Centraal in de WEB staat de landelijke kwalificatiestructuur voor het beroepsonderwijs. Deze structuur beoogt een ordening in het aanbod van beroepsonderwijs. Opleidingen moeten zoveel mogelijk in twee leerwegen worden aangeboden: de (voltijds) beroepsopleidende en de (deeltijds)beroepsbegeleidende leerweg (BOL en BBL). De bedoeling is dat leerlingen gemakkelijker de overstap kunnen maken naar een andere opleiding of naar een andere leerweg. Dit kan een bijdrage leveren aan het voortijdig schoolverlaten. Bij het onderdeel wordt hierop nader teruggekomen.

Leerlingen die om welke reden dan ook een MAVO, HAVO of VWO ongediplomeerd verlaten, bestaat de mogelijkheid om binnen het ROC alsnog het begeerde diploma te behalen via deelname aan het VAVO (volwassenenonderwijs). Afhankelijk van de leeftijd (beneden 18) heeft men hiervoor dispensatie van de leerplichtambtenaar nodig. Het slagingspercentage is relatief hoog en is mede vanwege de gemotiveerdheid verklaarbaar. Ook Boxtelse leerlingen maken van deze mogelijkheid gebruik.

Ook Boxtel kent goede mogelijkheden voor het beroepsonderwijs. Het betreffen daarbij Helicon (groen-onderwijs) en Sint Lucas (creatief- technisch onderwijs; vakrichtingen gericht op reclame & Communicatie en Interieur & Exterieur). Deze specifieke opleidingen dragen bij aan een bijzonder palet van mogelijkheden voor jongeren van 16 jaar (VMBO, HAVO, VWO) en ouder om goed beroeps onderwijs te volgen. Uit onderzoek is gebleken dat na het volgen van onderwijs bij Sint Lucas de doorstroom naar het HBO, het zelfstandig ondernemen of het vinden van banen als middenkaderfunctionaris of vakspecialist goed verloopt.

Daarnaast nemen zowel Helicon als Sint Lucas deel aan het platform VMBO-MBO Brabant Noordoost, alwaar een afstemming wordt bewerkstelligd voor een goede spreiding en doorstroming. Daarnaast heeft Sint Lucas goede contacten met aanpalende ROC's ('s-Hertogenbosch, Tilburg, Eindhoven en De Leijgraaf). Op basis van het beroepsgerichte onderzoek en een interview (studie- en loopbaanoriëntatie) kan men jongeren die zich hebben aangemeld naar de beste studieplek binnen Sint Lucas of bij één van de collega-instellingen begeleiden.

Conclusies:

Voor Boxtelse leerlingen bestaan goede mogelijkheden zowel binnen, als buiten de gemeente tot het volgen van gerichte beroepsopleidingen.

2.3.4 Studie en loopbaanoriëntatie

2.2.e: Studie en loopbaanoriëntatie

Jongeren moeten al op jeugdige leeftijd keuzen maken. Naarmate men ouder wordt, dient de keuze specifiek te zijn. Menig jongere kent al op vroege leeftijd precies voor welk beroep men kiest. In veel gevallen is dat echter niet het geval. Schooldecanen ondersteunen leerlingen daarbij. Binnen de eerste jaren van het voortgezet onderwijs, ligt de nadruk van de begeleiding op het maken van een goede pakketkeuze. Aan het einde van deze schoolperiode staat het kiezen van een goede vervolgopleiding centraal. Ter ondersteuning van de keuze- en begeleidingsactiviteiten kunnen scholen meestal een beroep doen op externe deskundige hulp van het Adviesbureau voor Onderwijs en Beroep. Aan dit laatste zijn voor de leerling wel kosten verbonden. In sommige gevallen is een financiële tegemoetkoming vanuit het onderwijs mogelijk. Bij het ROC kent men zogenaamde studieadviseurs. Deze zijn werkzaam op het gebied van intake, plaatsing en begeleiding van leerlingen en men houdt contact met decanen van 'toeleverende' scholen. Tenslotte kent de openbare bibliotheek een aparte informatiehoek, waar jeugdigen frequent gebruik van de aldaar beschikbare informatie met betrekking tot schoolkeuze, loopbaanoriëntatie, studiefinanciering, arbeidsoriëntatie en arbeidsvoorziening.

Conclusies:

De studie- en loopbaanoriëntatie is een primaire verantwoordelijkheid van de scholen.

2.3.5 Studiefinanciering en schoolbijdragen

2.2.f: studiefinanciering

Schoolbijdragen (studiekosten) kunnen vanaf het voortgezet onderwijs van redelijke omvang zijn. Het gaat dan om bijdragen voor boeken (boekenfonds), ouderbijdrage (vrijwillig!) en excursiebijdragen. Deze bijdragen mogen niet een belemmering vormen tot het volgen van onderwijs. Dat neemt niet weg dat in enkele gevallen dit een behoorlijke belasting voor ouders kan vormen. In bijzonder gevallen kan een beroep gedaan worden op het gemeentelijk welzijnsfonds.

Scholen informeren uitgebreid via de schoolgidsen over les gelden (afhankelijk van leeftijd leerling), kinderbijslag en studiekostenfinancieringsregelingen. Brochures over studiefinancieringen kan men op veel plaatsen aantreffen, waaronder Bibliotheek, Bureau Sociaal Raadslieden, gemeente en internet.

Conclusies:

Schoolbijdragen mogen nimmer een belemmering vormen voor het volgen van onderwijs. Informatie wordt breed verspreid.

2.3.6 Arbeidsoriëntatie en arbeidsvoorziening

2.2.g: arbeidsoriëntatie; 2.2.h: arbeidsbemiddeling; 2.2.i: arbeidsvoorziening; 2.2.j: werkgelegenheidsmaatregelen en sociale werkvoorziening

Door de gunstige economische situatie op dit moment kunnen jongeren in het algemeen probleemloos een baan vinden. Kwetsbaar zijn die jongeren die geen startkwalificatie hebben behaald, dan wel onvoldoende mogelijkheden daartoe beschikken.

Schoolverlaters kunnen vanaf hun 18^e jaar, als zij geen werk hebben, zich melden bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI). Daar vindt een werkintake plaats en pas als niet direct voorhanden is, vindt er een uitkeringsintake plaats. CWI en arbeidsbureau werken als een voorliggende voorziening. De gemeente heeft de verplichting werkloos werkzoekende beneden 23 jaar binnen 12 maanden aan een baan te helpen via de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW). Het aantal jongeren dat daarop thans een beroep doet is met 5 beperkt. Tevens hoort plaatsing in de Sociale Werkvoorziening (SW) eveneens tot de mogelijkheid. Is in het kader van de WIW scholing noodzakelijk, dan hoort dat tot de mogelijkheid.

Het aantal jongeren dat een beroep moet doen op de Algemene Bijstandswet (Abw) is per ultimo 2001 met 7 personen eveneens beperkt. Het gaat daarbij veelal om jonge moeders met kinderen jonger dan 5 jaar. In veel van deze trajecten wordt samengewerkt met WSD, CWI, scholings- en begeleidingsinstituten, NOVADIC (verslavingszorg), Speciaal Onderwijs, uitzendbureau en AMW.

Hoewel het uitzendbureau prima kan functioneren als een opstap voor het vinden van (vast) werk, is het verschijnsel dat sommige groepen jongeren gedurende een langere periode op uitzendbureaus zijn aangewezen, geen onbekend verschijnsel. De indruk bestaat dat nog al wat allochtone jongeren in Boxtel op deze wijze aan werk en inkomen komt. Niet duidelijk is hoeveel jongeren zijn aangewezen op werk via de uitzendbureaus. Indien dat het geval is, lijkt extra begeleiding + scholing een mogelijkheid om dat dilemma voor deze groep te doorbreken.

Conclusies:

Wellicht mede dankzij de gunstige economische situatie doen zich nauwelijks tot geen problemen bij de toeleiding naar werk en zijn er maar weinig jongeren die niet zelfstandig een inkomen kunnen verwerven. Het is wenselijk om inzicht te hebben of ook in Boxtel (te)veel allochtone jongeren een te lange tijd op uitzendbureaus zijn aangewezen om aan werk te komen.

2.3.7 Voortijdig schoolverlaten en leerplicht

2.2.k: Voortijdig schoolverlaten en leerplicht

In de Leerplichtwet van 1969 is vastgelegd dat jongeren tot en met het 16^e jaar volledig leerplichtig zijn en het daarop volgende jaar partieel leerplichtig. De leerplichtwet gaat uit van de bescherming van het kind en beoogt dat jeugdigen dusdanig zijn toegerust met een onderwijsbagage dat men als een zelfstandig individu volwaardig kan deelnemen aan het maatschappelijk leven. Veel jongeren lukt dat prima, een aantal jongeren gaat dat minder gemakkelijk af. Het onderwijs draagt een primaire verantwoordelijkheid voor het plaatsen van leerlingen in een voor hen adequate traject. Daarbij kan men een beroep doen op schoolse- of bovenscholse zorgstructuren als genoemd in 7.2.3. In sommige gevallen zijn deze niet voldoende toereikend en is inschakeling van externe hulp noodzakelijk. Op het VMBO-College functioneert bijvoorbeeld een extern begeleidingsteam, waarin naast een vertegenwoordiging van de school, leerplicht, jeugdarts, politie, AMW en JPP. Binnen het ROC spelen studieadviseurs een belangrijke rol.

Los van de vraag welke zorgstructuur er ook bestaat, een goed functionerende leerlingenadministratie vormt een noodzakelijke voorwaarde om voortijdige schoolverlaters¹¹ zonder startkwalificatie tijdig te onderkennen. Het tijdig doorgeven van mutaties, in het bijzonder rondom breuklijnen overgang van voortgezet onderwijs (voor zover men nog niet gekwalificeerd is) naar ROC, het tijdig oppikken van signaalverzuim (veel ziekte, absentie) zijn maatregelen die ertoe bij kunnen dragen dat zonder al te veel inspanningen kan voorkomen dat leerlingen vroegtijdig ongediplomeerd het onderwijs verlaten. Zo blijkt onder meer uit het GGD-onderzoek dat naar schatting 270 leerlingen regelmatig spijbelen, hetgeen overigens niet wil zeggen dat het verzuim hiermee groter zou zijn dan elders. Een leerplichtwijzer voor scholen, inclusief goede afspraken met scholen, kunnen een beter inzicht verschaffen in de omvang van de problematiek van het voortijdig schoolverlaten in Boxtel. Het terugkoppelen van (voortijdige) uitvallers naar afleverende scholen maakt daarvan onderdeel uit. Het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen kan een bijdrage leveren dat leerlingen gekwalificeerd het onderwijs verlaten.

Conclusies:

Jeugdigen die voortijdig de school verlaten nemen een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt in. Een goed inzicht in de omvang van het voortijdig schoolverlaten is van belang, alsmede de omvang in de kwaliteit van de schoolverlaters. Goede afspraken met scholen zijn daarbij onontbeerlijk, alsmede een heldere informatie-uitwisseling.

2.3.8 Leerlingenbeleid

2.2.i: Leerlingenbeleid

Leerlingen staan op Boxtelse scholen centraal. Daarbij past een leer- en leefomgeving waarbij de leerling zich er thuis voelt. Het aanspreken op zijn talenten en begeleiding naar een zelfstandig wereldburger ligt daarbij voor de hand. Respect voor elkaar en een veilige schoolomgeving zijn daarbij belangrijk. Op school gaat het niet alleen om het verwerven van kennis, het ontwikkelen van waarden en normen zijn niet minder belangrijk, evenals begeleiding en stimulering van emotionele en persoonlijkheidsvorming. Een leerlingvolgsysteem is een uitstekend instrument om een evenwichtige ontwikkeling van een leerling te bevorderen. Leerlingen kunnen binnen de scholen rekenen op interne zorgstructuur. Binnen scholen voor voortgezet onderwijs bestaat een leerlingenraad, bestaande uit klassenvertegenwoordigers van alle klassen, die de belangen van leerlingen behartigt. Enkele keren per jaar komt deze leerlingenraad bij elkaar. Verslaglegging vindt plaats.

Conclusies:

Respect voor elkaar en het aanspreken op talenten en zelfstandigheid vormen de hoekstenen van het leerlingenbeleid.

2.3.9 Sociaal-economisch beleid, bedrijvenacquisitie

2.2.m: Sociaal economisch beleid, bedrijvenacquisitie

Boxtel functioneert binnen de regio 's-Hertogenbosch als een werkgelegenheidsgemeente met circa 15.000 arbeidsplaatsen. Dat betekent dat veel jongen binnen Boxtel ook een werkplek kunnen vinden. Naast veel arbeidsplaatsen in de dienstverlening, kent Boxtel nog al wat bedrijven waar ook jongeren met een lagere- en middelbare beroepsopleiding terecht kunnen. Samenwerking tussen het VMBO en bedrijven past daarbij uitstekend.

Conclusies:

De gunstige economische situatie draagt ertoe bij dat Boxtelse jongeren volop kunnen profiteren van de grote bedrijvigheid in deze gemeente.

2.3.10 Spreiding, bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen

2.2.n: Spreiding, bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen

Met de realisatie van het Meldpunt Jeugdzorg Boxtel is de laagdrempeligheid van een aantal voorzieningen voor jeugdigen toegenomen. Moest men voorheen voor Bureau Jeugdzorg nog naar 's-Hertogenbosch, waardoor menig jongere al vroegtijdig afhaakte, thans is die hulp binnen Boxtel mogelijk. Door clustering van samenhangende voorzieningen (Bureau Jeugdzorg, HALT, STOP, schoolmaatschappelijk werk, onderwijsbegeleiding en NOVADIC) zal er langzaam maar zeker voor ouders, maar ook voor jongeren en intermediairen een herkenbare clustering van voorziening ontstaan waar men terecht kan voor informatie, advies en hulp.

Conclusies:

Door regionale voorzieningen in Boxtel te vestigen is de toegankelijkheid van die voorzieningen sterk verbeterd.

¹¹ Startkwalificatie is een afgeronde opleiding op het niveau VWO, Havo of minimaal niveau 2 Wet Educatie en Beroepsopleiding (WEB).

3 Inventarisatie en beschrijving sociale omgeving

3.1 Inhoud sociale omgeving

Het derde milieu: heeft vooral betrekking op de eigen sociale omgeving waarin zij steeds meer gaan vertoeven: naarmate jeugdigen ouder worden, wordt de actieradius groter. Zij krijgen meer vrienden en vriendinnen, kiezen hun eigen (vrije)tijdsbesteding, nemen deel aan sportclubs, aan jeugd- en jongerenwerk, aan allerlei cultuuruitingen, aan vormen van educatie, recreatie en creativiteitsontwikkeling. De taken van de overheid liggen hier vooral in het voorwaardenscheppende vlak op het terrein van met name sociaal-cultureel werk, jeugd- en jongerenwerk, sport en cultuur. Eerst volgt een inventarisatie, een beschrijving van de huidige situatie, gevolgd door conclusies.

3.2 Inventarisatie sociale omgeving gemeente Boxtel

a. Jeugd- en jongerenwerk (0-24 jaar)

Jeugdnatuurwacht Boxtel (92 leden)
 Jeugdnatuurwacht Liempde (58 leden)
 Gesp. jeugd- en volwassenenwerk
 Scouting Boxtel
 KPJ Boxtel (18 leden)
 KPJ Liempde (22 leden)
 Stichting Jong Nederland Liempde (179 leden)
 Open creativiteit Selissen
 Jongerenkoor Liempde (6 leden)
 Stichting Kindervakantieplezier
 De Bezige Bijtjes
 Vakantiecomité
 Kindervakantiewerk
 DELTA: jongerenwerk

b. Bibliotheekwerk (0-25 jaar)

Leeftijd	0-12		13-17	
	Burgakker	Bibliobus	Burgakker	Bibliobus
Aantal	2553	421	1239	54

c. Sport

Vereniging	Aantal jeugdleden
a.v. Marvel	48
B.B.C.	44
J.R.C. Basketbal	123
Tabitta	178
H.C.B. '92	24
L 'Union boxtel	6
Ons Genoegen	275
HCL hockey	88
M.E.P.	322
J.R.C. Ducks H/S	47
Judoclub Liempde	60
De Pagaai	10
omniver. LOV	32
Pony. Pr.Christina	11
Reambo	27
Rijver. Pr. Irene	5
Viking '87	32
Dubbel-Schaak	20
t.t.v. Taverbo	28
t.v. De Peppelieren	154
I.t.v. Die Braecke	30

I.t.v. De Merletten	160
I.t.v. Munsel	110
v.v. DVG	218
v.v. Boxtel	264
v.v. L.S.V.	90
v.v. O.D.C.	366
Blue Smash	79
R.B.B.	162
Boxtel Thunder	26
J.R.C. rugby	
Totalen	3.039

d. Kunstzinnige Vorming

Regionaal Centrum voor de Kunsten (5-21 jaar) 830 cursisten

e. Amateurstische kunstbeoefening

Vereniging	Aantal jeugdleden
R.K.Gildenbonds Harmonie	32
Boxtel's Harmonie	52
Fanfare Concordia	57
Fanfare Sint Arnoldus	23

f. Culturele vorming, cultuurparticipatie (4-24 jaar)

scholen

g. Jongereninformatie (0-24 jaar)

Scholen, bibliotheek, Bureau Jeugdzorg, gemeente, jongerenwerk, huisartsen, opbouwwerk, politie, arbeidsbureau, horeca-instellingen

h. Voorkomen kleine criminaliteit (0-24 jaar)

scholen
JPP
STOP / HALT
Politie
Gemeente
Meldpunt Jeugdzorg Boxtel

i. Preventiebeleid verslavingszorg (6-24 jaar)

Scholen, politie, GGD, NOVADIC, horecainstellingen

k. Bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van voorzieningen (0-24 jaar)

l. Stimulering/ondersteuning vrijwilligerswerk (0-24 jaar)

Boxtel Vooruit, DELTA

k. Stimulering buurtbeheer/-zelforganisaties (6-24 jaar)

3.3 Beschrijving sociale omgeving

3.3.1 Jeugd- en jongerenwerk

3.2.a: Jeugd- en jongerenwerk; 3.2.b: Bibliotheekwerk; 3.2.d: Kunstzinnige Vorming; 3.2.e: Amateurstische kunstbeoefening; 3.2.f: culturele vorming en cultuurparticipatie.

Voor de jeugd in de leeftijd van de basisschool is er een breed scala van mogelijkheden om actief de vrije tijd in te vullen. Dat varieert van deelname aan traditioneel jeugd- en jongerenwerkactiviteiten, het aanleren van zwemvaardigheid, sportactiviteiten, het bezoek aan de bibliotheek of deelname aan activiteiten van het Centrum voor de Kunsten en de harmonie- en fanfaregezelschappen (hafa's). Veel jongeren zijn er druk mee bezig en menig jongere neemt deel aan meer dan twee activiteiten per week. De indruk bestaat dat het traditioneel jongerenwerk niet wordt bezocht door allochtone jongeren; evenzo geldt dat voor het Centrum voor de Kunsten en de hafa's en in minder mate voor de Bibliotheek. Uitgezonderd bij voetbal geldt dat ook voor de verschillende sporten. Wat daarvan de redenen zijn, is niet duidelijk. Het inzicht hebben in deelnamecijfers en de reden van de beperkte deelname is wenselijk. In hoeverre het

gemis van sociaal cultureel werk, in de vorm van een zogenaamd open aanbod, zoals bijvoorbeeld (professioneel) kinderwerk een rol speelt zal moeten blijken. De eerste prille ervaring opgedaan bij het project Dagindeling Selissen lijken wel in die richting te wijzen. Dat sluit aan bij de ervaringen van de activiteiten van Kindervakantiewerk.

In de periode na de basisschool blijft het aanbod relatief groot; het traditioneel jeugd- en jongerenwerk valt vanaf die leeftijd voor een belangrijk gedeelte weg. De overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs (huiswerk), het verwerven van een inkomen (zakgeldbaantjes) en het op een andere wijze omgaan met vrienden en vriendinnen dragen ertoe bij dat het vrije tijdspatroon behoorlijk veranderd. Een algemene klacht bij zowel jongeren, instellingen en menig oudere is, dat ondanks het aanwezige aanbod, er voor jongeren in deze leeftijdsfase weinig te doen is voor jongeren. Dat is ook een van de redenen geweest om te besluiten tot de realisatie van een cultureel jongeren activiteitencentrum: een goed geoutilleerd centrum, waar jongeren onder meer terecht kunnen om elkaar te ontmoeten, hun eigen cultuur te beleven en te maken, zelf activiteiten te organiseren, deel te nemen aan cursussen; kortom een plek voor jongeren voor een eigentijdse vrijetijdsbesteding. De plannen kunnen in samenspraak met de jongeren ontwikkeld worden.

Op cultureel gebied is naast het aanbod van het Centrum voor de Kunsten, het aanbod binnen het onderwijs van grote waarde. De Stichting Kunst in School speelt voor het basisschool daarin een belangrijke rol. In het reguliere programma van het voortgezet onderwijs wordt veel aandacht aan culturele vorming besteed. Stichting Bockepruik slaagt er steeds beter in om door een eigentijds aanbod van een breed cultureel aanbod om jongeren op gezette tijden aan zich te binden.

Conclusies:

Inzicht te hebben in de participatiegraad van allochtone jeugdigen in het jeugd- en jongerenwerk is wenselijk. De behoefte aan open activiteiten lijkt groter te worden. Besluitvorming over een cultureel jongerenactiviteitencentrum heeft plaatsgevonden. De plannen kunnen in samenspraak met jongeren verder ontwikkeld worden. Het project Dagindeling Selissen zal naar verwachting meer inzicht bieden in de vraag naar kinderwerk.

3.3.2 Sport

3.2.c: sport

Beweging is belangrijk voor een evenwichtige ontwikkeling voor jongeren. Om die reden neemt het bewegingsonderwijs een belangrijke plaats in binnen de scholen. Binnen kinderdagverblijven en peuterspeelzalen neemt het spel zelfs een essentiële plaats in. Op het moment dat beweging een doel op zich wordt, kan gesproken worden over sport. Daarbij kan grofweg een onderscheid gemaakt worden tussen georganiseerde- en ongeorganiseerde sporten.

Boxtel beschikt over een groot aantal sportvoorzieningen. Het gaat daarbij om tal van sportverenigingen die een primaire opdracht hebben om activiteiten voor de leden te organiseren en daarnaast accommodaties die te algemene nutte zijn. Bij dat laatste moeten we dan denken aan sporthallen, gymzalen en zwembaden. Zoals reeds in de inleiding is aangegeven, staat Boxtel aan de vooravond van belangrijke investeringen in de sfeer van de overdekte accommodaties. Twee verouderde zwembaden die opgaan in een nieuwe zwemgelegenheid en een sporthal, die in een vernieuwde vorm elders binnen Boxtel bij het VMBO zal worden gerealiseerd.

Sportverenigingen met jeugdleden kunnen in het kader van de sportsubsidieregeling rekenen op een gemeentelijk subsidie. Ondanks dat is het moeilijk om de oudere jeugd voor de sport blijvend vast te houden. Uit GGD-jongerenenquête (1999/2000) blijkt dat ongeveer 1400 Boxtelse jongeren van 12-24 jaar minder dan 1 keer per week sport. Nu blijkt dat een deel van deze jongeren wel wil sporten, maar zij dit niet willen doen via een sportvereniging. Zij neigen naar sportvormen die hen minder aan vaste kaders bindt. Een aantal verenigingen in Boxtel ervaart dat er in hun ledenontwikkeling al jaren een voortzettende uitvalrace is in de leeftijd van 15-18 jaar, terwijl de meeste verenigingen aangeven dat de uitval al eerder begint op de leeftijd van 12 en 13 jaar. Het verwerven van een inkomen (zakgeld) wordt veelal als reden aangegeven. Overigens geven clubs aan de indruk te hebben dat de uitval niet verder toeneemt. Verder constateert men een zeer lage deelname van allochtonen aan sport, in het bijzonder met name meisjes en vrouwen. De deelname van allochtone jongens is groter, doch beperkt zich hoofdzakelijk tot voetbal.

In de nieuwe sportnota 'Sport in Boxtel, breed gedragen' van juni 2000, wordt een aantal aanbevelingen gedaan op het terrein van de breedtesport (sportstimulering). Mede naar aanleiding van de 'breedtesportimpuls van het Ministerie van VWS' heeft de gemeente Boxtel enkele projecten aangemeld voor extra financiële ondersteuning. Wellicht dat hier kansen liggen om ook jongeren in de wijken actief bij sporten te betrekken.

Conclusies:

De mogelijkheden om te sporten zijn ruimschoots aanwezig, zowel in georganiseerd- als ongeorganiseerd verband. Sportverenigingen zullen moeten nadenken over de wijze waarop zij jongeren aan zich kunnen binden. De uitwerking van enkele projecten in het kader van de stimuleringsregeling breedtesport kan daarbij in de komende jaren een hulpmiddel vormen. Daarbij is zeker aandacht te schenken aan die jongeren die op zoek zijn naar een zinvolle invulling in hun vrije tijd; jongeren die dikwijls te vinden zijn bij de diverse ontmoetingsplaatsen. Relaties met buitenschoolse voorzieningen vormt daarbij eveneens een aandachtspunt.

3.3.3 Jongereninformatie

3.2.g: jongereninformatie

Jongeren bevinden zich in een leeftijdsfase waarin veel veranderingen plaatsvinden. Hun lichaam verandert, ze gaan minder vanuit zichzelf denken en meer vanuit verbanden en ze moeten zich een zelfstandige plek in de maatschappij verwerven. De veranderingen van: overgangen in het onderwijs, het verkrijgen van een arbeidsplaats, het zelfstandig aangaan van relaties, het verkrijgen van een eigen inkomen en het in relatie daarmee ontwikkelen van een eigen consumptie- en budgetteringspatroon, het zelf invulling geven aan de vrije tijd en het zelfstandig gaan wonen, roepen bij jongeren veel vragen op. Anderzijds, in het kader van het studiehuis en de brede basisvorming leren jongeren op school om informatie te zoeken. Omdat ze meer informatie in huis (of in de school) krijgen, gaan ze minder snel naar een voorziening toe.

Veel instellingen houden zich bezig met het verstrekken van informatiewerk. Naast scholen moet men dan zoal denken aan de bibliotheek, jeugdhulpverlening, GGD, Thuiszorg, verslavingszorg, arbeidsvoorziening, de gemeente maar ook het jongerenwerk. Zo heeft DELTA, onderdeel jongerenwerk getracht om in navolging van tal van andere jongerenwerkorganisatie een Jeugd Informatie Punt op te zetten. Door onvoldoende personele ondersteuning is dat initiatief niet van de grond gekomen. Dat geldt niet alleen voor Boxtel, evenzeer voor andere plaatsen in deze provincie.

Er is een aantal ontwikkelingen rondom jongereninformatie waar te nemen, zoals informatie op internet, jongeren leren zelf informatie zoeken via onderwijs, organisaties maken gebruik van internet, informatie via bibliotheken (kennismaken met internet), een virtueel JIP (een landelijke site met informatie over uiteenlopende onderwerpen) alsmede kennisnet (internetvoorziening op scholen).

Voor de gemeenten in de regio Brabant Noordoost, inclusief Boxtel, is het bovenstaande aanleiding geweest om Thuiszorg, GGD en Bureau Jeugdzorg te verzoeken om de advies- en informatiefunctie laagdrempelig in de gemeenten voor jongeren toegankelijk te maken. Deze organisaties zullen in 2002 daartoe werkzaamheden verrichten, uiteindelijk uitmondend in een structuur voor de gemeenten. Wij wachten met belangstelling de uitkomsten van dat onderzoek af.

Conclusies:

De informatievoorziening voor jongeren is sterk in beweging. Ook jongeren zijn in staat om op een andere wijze hun informatie te vergaren. Instellingen als GGD, Thuiszorg en Bureau Jeugdzorg zullen op die veranderende vraag moeten inspelen.

3.3.4 Voorkomen kleine criminaliteit

3.2.h: voorkomen kleine criminaliteit

Experimenteren is de jeugd eigen. Binnen zekere grenzen moet dit ook kunnen. Bij dit alles is het van belang dat, indien grenzen overschreden worden, de jeugd hierop gewezen wordt. Criminaliteit en veiligheid worden dikwijls in een adem genoemd. Volgens het meergenoemde GGD-onderzoek voelt een groot aantal jongeren in de leeftijdscategorie zich zowel overdag (15% tot 22%) als 's avonds (41% tot 47%) wel eens onveilig. Meisjes voelen zich daarbij meer onveilig dan jongens. Die onveiligheid komt zowel op school voor als in de buurt. Veel jongeren voelen zich onveilig door enge, rare mensen en door andere jongeren. Eén op de tien jongeren die zich onveilig voelt, geeft aan dat dit komt doordat er gedeald wordt met drugs. Van de 12-24-jarigen binnen de regio 's-Hertogenbosch is bijna 40% dat afgelopen jaar het slachtoffer geweest van diefstal, vernieling of geweld.

Volgens datzelfde GGD-onderzoek plegen er in één jaar ongeveer een kleine 1000 jongeren in Boxtel een vermogensmisdrijf, maken ongeveer 600 jongeren zich schuldig aan vandalisme en plegen ongeveer 230 jongeren geweldsmisdrijven. Het betreft hier uiteraard geen geconstateerde overtredingen of misdrijven, doch het gaat om de belevingswaarde door de jongeren. Boxtelse jongeren kijken wat de percentages betreft niet af van de jongeren in de regio.

Bij het tegengaan van (kleinere) criminaliteit onder jongeren wordt er de laatste tijd veel aandacht geschonken aan de mogelijkheden die een preventieve aanpak biedt, naast algemene maatregelen maatregelen ter handhaving van de openbare orde. Door vroegtijdig ingrijpen wordt geprobeerd om de neerwaartse spiraal naar steeds zwaardere vormen van criminaliteit te voorkomen en te doorbreken. Dit is een verantwoordelijkheid die overigens niet alleen bij de politie, justitie en hulpverlening ligt, maar ook bij

ouders, scholen, (sport)verenigingen, horeca en andere maatschappelijke groepen en instellingen.

Voor Boxtel zijn op dit moment de volgende projecten van belang:

- a. Van Toezicht naar Doezicht: een vindplaatsgerichte werkwijze vanaf 1999 waarbij de jongeren door de politie (jeugdagent) als uitgangspunt worden genomen. Het gaat hierbij om: kennen en gekend worden. Dat betekent dat de jeugdagenten contact leggen met jongeren, jongerengroepen, jeugdhulpverleners, scholen, horeca en netwerken etcetera.
- b. Het schooladoptieplan: een politieagent (de schooladoptant) adopteert een school, fungeert als een aanspreekpunt voor de school, leerling en ouder. Het leggen van contacten, het signaleren van problemen behoort tot zijn / haar taak. Alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs kennen een schooladoptant.
- c. Project 'Doe effe normaal' met een looptijd van 5 jaren vanaf het schooljaar 1999-2000. Dit project wordt door de politie op alle Boxtelse basisscholen uitgevoerd. Jaarlijks wordt een groot aantal thema's (politie, diefstal, verslaving, verkeer etcetera) door de schooladoptant behandeld de achterliggende gedachte bij het project is het overdragen van kennis, normen en waarden met als doelstellingen:
 - het leveren van een positieve bijdrage aan het opvoeden van kinderen in de leeftijd van 11 tot 13 jaar;
 - het vroegtijdig signaleren van crimineel gedrag en normvervaling bij kinderen en ouders;
 - het bouwen aan een relatie met kinderen en het positief beïnvloeden van de beeldvorming van kinderen over de rol van de politie in de samenleving.
- d. Organisatie van een jeugdweek door de politie waarbij een bepaald thema centraal staat.
- e. Uitvoering van het GAMMA-traject¹²: minderjarige jongeren met delictgedrag kunnen rekenen op een vroegtijdige justitiële interventie, waarbij (gedwongen) hulpverlening tot de mogelijkheid behoort.
- f. HALT en STOP: als een kind een strafbaar feit heeft begaan, kan het noodzakelijk zijn dat een pedagogisch reactie op het handelen noodzakelijk is. Hierbij moet men denken aan baldadigheid, winkeldiefstal of vandalisme. Kinderen in de leeftijd van 10 en 11 jaar kunnen in aanmerking komen voor een STOP-reactie. Bij kinderen van 12 jaar en ouder kan er sprake zijn van een HALT verwijzing (HALT staat voor het alternatief). Op dit moment vinden er in de regio Brabant Noordoost experimenten plaats, waarbij ook (dreigend) schoolverzuim en onaanvaardbaar gedrag op school reden kan zijn voor een HALT verwijzing. Jongeren die in aanmerking komen voor een STOP of HALT verwijzing worden vanaf 1 januari 2002 voor een gesprek op het Meldpunt Jeugdzorg Boxtel uitgenodigd met de HALT-functionaris.
- g. Jeugd Preventie Project (JPP): ook voor jongeren die angst hebben voor hulpverlening, niet of weinig gemotiveerd zijn voor hulpverlening en geen directe hulpvraag heeft, is op een laagdrempelige wijze deskundige hulp beschikbaar. Deze jongeren worden veelal via Politie en Leerplicht verwezen. De hulpverlening vindt vanaf 1 januari 2002 plaats op het Meldpunt Jeugdzorg Boxtel.

De activiteiten van HALT/STOP en JPP worden in een netwerkverband op elkaar afgestemd.

Om de kleine criminaliteit te beperken, het veiligheidsgevoel van jongeren te vergroten, vindt een scala van projecten van uiteenlopende aard plaats. Deels in de preventieve sfeer, met nadruk op beïnvloeding van normen en waarden, deels in de secundaire sfeer door vroegtijdig corrigerend optreden.

In opdracht van de 22 gemeenten in de regio Brabant Noordoost wordt de aansluiting lokaal preventief jeugd beleid en Bureau Jeugdzorg nader beschreven en uitgewerkt. Daarbij worden de onderdelen d tot en met f betrokken.

Conclusies:

Blijvende maatregelen en acties, ook op scholen voor voortgezet onderwijs, zullen noodzakelijk zijn om het veiligheidsgevoel te vergroten en de kleine criminaliteit tegen te gaan.

3.3.5 Specifieke aandacht voor bijzondere groepen

3.2.h specifieke aandacht voor bijzondere groepen

Voor sommige groepen is specifieke aandacht noodzakelijk. Hierbij betreft het:

- Rondhangende jongeren
- Villa B-18 jongeren

Bij het onderdeel 'Ruimtelijke omgeving onder 6.4.4' is aangegeven dat de straat als een belangrijke ontmoetingsplaats fungeert voor met name jongeren van ouder dan 12 jaar. Daarbij is regelmatig sprake van overlasteringen. Dat jongeren elkaar opzoeken, grenzen aftasten via experimenteel gedrag en daarbij geen direct toezicht van volwassenen dulden past in hun natuurlijke ontwikkeling naar zelfstandigheid. Dergelijk gedrag is bovendien moeilijk te sturen: jongeren trekken hun eigen plan en kiezen zelf de plekken om samen te komen. Niet altijd is duidelijk in hoeverre de ervaren overlast reëel is of dat er sprake is van

¹² Gemeenschappelijke Aanpak Minderjarigen Moet Anders

intolerantie. De politie geeft aan dat het ontbreken van een jongerenwerker die een praatje kan maken met de jongeren, contacten kan leggen met de buurt, activiteiten kan opzetten, node wordt gemist. Jongeren zelf geven aan een overdekte plaats te willen en denken dat de realisatie van een jongerenaccommodatie te lang op zich zal laten wachten en dus niet meer voor hen is. Zoals in 6.4.4 is aangegeven wordt het van belang geacht om samen met jongeren, de buurt, de politie, jongerenwerk en gemeente te komen tot een meer fundamentele aanpak.

Villa B-18 wordt hoofdzakelijk bezocht door allochtone jongeren, waarbij Marokkaanse jongeren in de meerderheid zijn. Er is sprake van beperkte openstellingstijden en de begeleiding is in handen van beheerders. De activiteiten van jongeren bestaan met name in het hangen in en rond het gebouw. In de plannen tot de realisatie van een nieuwe jongerenaccommodatie wordt ervan uitgegaan dat de Villa verdwijnt. Het is noodzakelijk om in de periode van heden tot aan de ingebruikname van de nieuwe jongerenaccommodatie een actieplan te maken om op een verantwoorde wijze ook deze groepen opvang te bieden.

Conclusies:

Een jongerenwerker wordt node gemist voor zowel de begeleiding van jongeren op straat als voor de opvang van Villa B18-jongeren.

3.3.6 Preventiebeleid verslavingszorg

3.2.i: Preventiebeleid verslavingszorg

Uit het GGD-onderzoek blijkt dat het middelengebruik onder Boxtelse jongeren niet of nauwelijks afwijkt van jongeren in de omliggende gemeenten. Uit het onderzoek blijkt verder dat:

- De helft van de 12-17 jarigen drinkt alcohol, bij de groep 18-24 jarigen gaat het om 84%. Het gebruik van alcohol neemt sterk toe vanaf 14 jaar. Het meest wordt gedronken in de discotheek, het café, het restaurant of het terras, thuis met anderen en bij anderen thuis. Jongeren drinken ook vaak op een schoolfeest. Op school en op straat wordt weinig gedronken. Een grote meerderheid van de groep 12-17 jarigen geeft aan dat (beide) ouders het goed vinden dat zij drinken.
- Van de 12-17 jarigen rookt 8% dagelijks. Bij de 18-24 jarigen bedraagt dit percentage 35%. Het dagelijks roken lijkt met name toe te nemen vanaf 16 jaar.
- Van de 12-17 jarigen had 4% in de vier weken vooraf gaand aan het onderzoek gegokt. Voor de groep 18-24 jarigen bedraagt het percentage 14%. Het zijn met name jongens boven de 16 jaar die gokken.
- Van de 12-17 jarigen had 3% in de vier weken voorafgaand aan het onderzoek drugs gebruikt. Voor de groep 18-24 jarigen bedraagt het percentage 10%. De helft van de 12-17 jarigen die drugs gebruiken geeft aan dat (beide) ouders niet op de hoogte zijn van het drugsgebruik. Drugs en andere middelen worden het meest aangeboden bij vrienden, thuis, op straat, een discotheek, op school en op een houseparty.

De onderzoekers constateren verder dat jongeren die middelen gebruiken vaker te maken hebben met een slechte psychosociale gezondheid en vaker riskant en ongezonder gedrag vertonen. Een verhoogd risico op spijbelen is aanwezig.

Het middelengebruik is een maatschappelijk gegeven, waarmee in het beleid rekening moet worden gehouden. Daarbij is het van belang het gebruik niet te ontkennen, doch jeugdigen te wijzen op de gevolgen van het gebruik en ze weerbaar daartegen te maken. Voor scholen, jongerenwerk, GGD, NOVADIC¹³, politie en gemeente ligt hierin een belangrijke opdracht tot het formuleren van een preventiebeleid omtrent het middelengebruik.

Conclusies:

Het in overleg met onderwijs en instellingen formuleren van een preventiebeleid omtrent het middelengebruik.

3.3.7 Bereikbaarheid, toegankelijkheid van voorzieningen

3.2.j: Bereikbaarheid, toegankelijkheid van voorzieningen

Veel organisaties beschikken over een eigen accommodatie. Bij sportverenigingen wordt deze dan gebruikt door zowel door jeugdigen en volwassenen, bij specifieke jeugdorganisaties gaat het meestal om op de jeugd afgestemde voorzieningen (scouting). In een aantal gevallen beschikt de organisatie niet over een eigen ruimte en is men aangewezen op het gebruik van algemene voorzieningen (Jeugdhuis PiusX). Moeilijker ligt het gebruik van gemeenschapshuizen door (groepen) jongeren, hoewel daar ook goede voorbeelden van zijn (Coladisco). Algemeen geldt dat algemene voorzieningen meer rekening zullen moeten gaan houden met nieuwe groepen als jeugdigen en minderheden. Anderzijds geldt dat organisaties

¹³ Instelling voor Verslavingszorg

die jeugd (mede) als doelgroep hebben en zich naar hun aard en doelstelling hiertoe lenen, zich nadrukkelijker uitnodigend naar jeugdigen kunnen opstellen. Er is weinig bekend hoe het staat met het gebruik, respectievelijk de noodzaak daarvan door en de toegankelijkheid van de algemene voorzieningen door gehandicapten jongeren. Het verkrijgen van inzicht hierin is noodzakelijk. Ouderenverenigingen kunnen hierbij een belangrijke rol vervullen.

Conclusies:

Het verkrijgen van inzicht in het gebruik van (algemene) voorzieningen door gehandicapten jongeren is noodzakelijk. Algemene instellingen zullen zich voortdurend moeten afvragen in hoeverre hun voorziening voldoende toegankelijk is voor jeugdigen en minderheden.

3.3.8 Vrijwilligerswerk

3.2.k: vrijwilligerswerk

De talloze organisaties binnen Boxtel ontlene hun bestaansrecht aan een tomeloze inzet van vrijwilligers. Ook alom is het geluid te horen dat het vinden van vrijwilligers moeilijker wordt met dikwijls als consequentie dat vrijwilligers worden overbelast met een gevaar van afhaken.

Het is niet langer meer vanzelfsprekend dat jongeren die lid en deelnemer zijn van een organisatie zich daarna gedurende nog enige tijd langer als vrijwilliger inzetten voor de eigen organisatie. Studie, andere vormen van vrije tijd en de noodzaak om zakgeld te verdienen, zijn algemeen gehoorde redenen waarom jongeren minder interesse zouden hebben om vrijwilligerswerk te doen. Niettemin zullen deze jongeren het toekomstig kader vormen van de talloze Boxtelse instellingen. De gemeente Boxtel ondersteunt het vrijwilligerswerk indirect door het subsidiëren van verenigingen en organisaties, terwijl jaarlijks aandacht is voor de vrijwilliger van het jaar. Het initiatief van Boxtel Vooruit om in samenwerking met scholen naar nieuwe vormen van maatschappelijke betrokkenheid te creëren bij jeugdigen verdient ondersteuning. Ook de rijksoverheid erkent het belang van een goed functionerend vrijwilligerswerk. Om die reden is vanaf het jaar 2001 de Tijdelijke stimuleringsregeling vrijwilligerswerk in het leven geroepen. Projecten op basis van een 50% tegenfinanciering mogen ook een rijksbijdrage rekenen gedurende de periode tot en met 2004. Aanhaking bij dit initiatief ligt voor de hand.

Conclusies:

De gemeente Boxtel stimuleert het vrijwilligerswerk op een indirecte wijze door subsidiëring van instellingen. Nieuwe vormen van betrokkenheid van jeugdigen bij het vrijwilligerswerk verdienen ondersteuning.

3.3.9 Buurtbeheer

3.2.l: buurtbeheer

Het buurt- en wijkwerk is gericht op de verbetering van de leefbaarheid van Boxtel. Het opbouwwerk is nauw betrokken bij het buurt- en wijkwerk; dit laatste vormt een belangrijke functie bij de begeleiding van bewonersgroepen in het kader van de integrale wijkaanpak. Vanaf 1 januari 1997 worden bewonersorganisaties, waar nodig, op een sobere effectieve wijze ondersteund. Via de opstelling van wijkbeheersplannen is in samenspraak met de wijkbewoners (via wijkorganen) de afgelopen jaren gewerkt aan het verder verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

Per wijk functioneert een wijkbeheerteam dat multidisciplinair is samengesteld (openbare werken, bouwvereniging, welzijn, opbouwwerk, buurtvertegenwoordiging, politie). Deze teams die onder leiding staan van een wijkwethouder komen regelmatig bij elkaar. Signalen van jongeren worden met name ingebracht via de politie en de buurtvertegenwoordiger. De lijnen zijn kort en voor zover dit binnen de mogelijkheden behoort, worden adequate maatregelen getroffen. Als voorbeeld kan worden genoemd de realisatie van de skatevoorziening in de wijk Oost. Jongeren gaven het signaal af behoefte aan die voorziening te hebben, waarna vervolgens gezocht is naar een goede plaats (na intensief overleg met de buurt) en financieringsmiddelen. De omvang van het gebruik van de voorziening staat overigens in schril contrast met het jaar van de ingebruikname. Ook daaruit blijkt dat jongeren vluchtige en kritische consumenten zijn, die voortdurend op zoek zijn naar nieuwe uitdagingen. De realisatie van een jongerenontmoetingsplek in Liempde kan eveneens als een voorbeeld worden genoemd waar jongeren een belangrijke rol hebben gespeeld. Een probleem wil nog wel eens vormen de financiering van de voorziening. Veel tijd en aandacht moet daarin gestoken worden, hetgeen de uitvoering aanzienlijk kan vertragen.

Conclusies:

Het buurtbeheer vormt een belangrijke schakel bij het realiseren van door jongeren aangegeven voorzieningen.

4. Beschrijving van de beleidsaanbevelingen

4.1 Inleiding

In deze bijlage zijn naar aanleiding van de inventarisatie en analyse per milieu de beleidsaanbevelingen meer compleet beschreven.

4.2 Eerste milieu: opvoedingsomgeving

a) Nota gezondheidszorg

Knelpunt: Gemeenten zijn verplicht om hun gezondheidsbeleid te formuleren.
 Doelgroep: (Ouders van) kinderen en jeugdigen tot en met 24 jaar.
 Actie: In de nota dient ruimschoots aandacht geschonken te worden aan de gezondheidspositie van jeugdigen.
 Uitvoering: GGD, Thuiszorg, scholen en gemeente.
 Initiatief: Gemeente en GGD.
 Kosten: Valt binnen taak GGD.
 Financiering: GGD.
 Resultaat: Brede nota jeugdgezondheidszorg.
 Status: Vaststelling in 2003.

b) Spel- en opvoedingsondersteuning

Knelpunt: Marginaal aanbod van opvoedingsondersteuning.
 Doelgroep: (Ouders van) kinderen tot circa 12 jaar.
 Actie: Het meer inzichtelijk maken waar ouders met opvoedingsvragen terecht kunnen, het laagdrempelig aanbieden van programma met daarbij aandacht voor groepen die structurele ondersteuning behoeven.
 Uitvoering: GGD, Thuiszorg, Bureau Jeugdzorg en Meldpunt Jeugdzorg Boxtel.
 Initiatief: Gemeenten in de regio Brabant Noordoost.
 Kosten: Door samenwerkende gemeenten.
 Financiering: Via provinciale middelen.
 Resultaat: Adequaat aanbod van opvoedingsondersteuningsmogelijkheden.
 Status: Vaststelling in 2003.

c) Vroegsignalering en doorverwijzing (sluitende aanpak)

Knelpunt: Wachtlijsten bij achterliggende voorzieningen hulpverlening.
 Doelgroep: (Ouders van) kinderen en jeugdigen tot en met 24 jaar.
 Actie: Gegevens verzamelen en invloed aanwenden om bij verantwoordelijke instellingen problematiek onder de aandacht te brengen.
 Uitvoering: Meldpunt Jeugdzorg Boxtel.
 Initiatief: Gemeente en partners in Meldpunt Jeugdzorg Boxtel.
 Kosten: p.m.
 Financiering: Provincie en AWBZ
 Resultaat: Geen tot minimale wachttijden bij doorverwijzing.
 Status: Vaststelling in 2003.

d) Het voorkomen van grote (taal)achterstand

Knelpunt: Een aantal kinderen start in groep 3 van het basisonderwijs met een taalachterstand. In de verdere schoolloopbaanontwikkelingen ondervinden kinderen daarvan nadelige gevolgen.
 Doelgroep: (Ouders van) kinderen in de leeftijdsgroep 2-5 jaar
 Actie: Het aanbieden van gerichte programma's , uitbreiding van opvangtijden in de peuterspeelzaal voor kinderen met taalachterstand en scholing van personeel.
 Uitvoering: Peuterspeelzaalwerk, scholen, Thuiszorg, bibliotheek, opbouwwerk, projectbureau Samen Tegelijk en gemeente
 Initiatief: Peuterspeelzalen, Thuiszorg, scholen en gemeente
 Kosten: f 380.000,00
 Financiering: Rijk
 Resultaat: Geen taalachterstand in groep 3 bij kinderen die aan het programma hebben deelgenomen.
 Status: Is vastgesteld in 2002.

e) Uitbreiding capaciteit en professionalisering peuterspeelzaalwerk

Knelpunt:	Aan het peuterspeelzaalwerk worden steeds hogere eisen gesteld. Om daarin te kunnen voorzien is verdergaande professionalisering noodzakelijk. Het opvangen van meer peuters heeft gevolgen voor de capaciteit.
Doelgroep:	(Ouders van) kinderen in de leeftijdsgroep 2-4 jaar.
Actie:	Het creëren van extra ruimten, het onderbrengen van ruimten de Brede School en het betalen van leidsters overeenkomstig CAO.
Uitvoering:	Peuterspeelzaalwerk, scholen en gemeente.
Initiatief:	Peuterspeelzalen en gemeente.
Kosten:	In gemeentebegroting.
Financiering:	Door gemeente via IHP en meerjarenbegroting (is in voorzien).
Resultaat:	Een professionele peuterspeelzaalorganisatie met adequate voorzieningen.
Status:	Is vastgesteld bij begrotingsbehandeling 2002-2005.

f) Actualisering Beleidsplan Wonen

Knelpunt:	Negatieve ontwikkeling huisvestingsmogelijkheden voor jongeren
Doelgroep:	Jongeren in de leeftijdsgroep 18 tot en met 24 jaar.
Actie:	In Beleidsplan Wonen aandacht voor woonmogelijkheden voor jongeren.
Uitvoering:	Gemeente, Woonstichting, scholen en jongeren.
Initiatief:	Gemeente en Woonstichting.
Kosten:	niet van toepassing.
Financiering:	niet van toepassing.
Resultaat:	Adequate woonmogelijkheden voor jongeren.
Status:	Vaststelling in 2003.

g) Jongeren op straat

Knelpunt:	Het ontbreken van voldoende spelmogelijkheden en een veilige (school)omgeving.
Doelgroep:	Jongeren in de leeftijdsgroep 12-18/24 jaar.
Actie:	Het creëren van meer spelmogelijkheden en het maken van goede afspraken.
Uitvoering:	Jongeren, buurtbeheer, gemeenschapshuizen, gemeente, politie, jongerenwerk en scholen.
Initiatief:	Gemeente, jongerenwerk en scholen.
Kosten:	P.M.
Financiering:	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting.
Resultaat:	Voldoende spelmogelijkheden en veilige omgeving.
Status:	Vaststelling in 2003/2004

h) Discriminatie- en racismepreventie

Knelpunt:	Alert blijven op uitingen van discriminatie en racisme.
Doelgroep:	Jongeren 4 tot en met 24 jaar.
Actie:	Bewustwording discriminatie en racisme.
Uitvoering:	Basta !, scholen, politie en jongerenwerk.
Initiatief:	Basta ! en gemeente.
Kosten:	P.M.
Financiering:	Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting.
Resultaat:	Deelname aan het project School Zonder Racisme
Status:	Vaststelling in 2003/2004

6.3 Tweede milieu: scholing en arbeid

a) Ontwikkeling Brede School in wijk Oost

Knelpunt:	Herhuisvestingsnoodzaak basisscholen.
Doelgroep:	Ouders en jongeren 0-12 jaar.
Actie:	Creëren draagvlak voor realisatie Brede School in wijk Oost.
Uitvoering:	Kinderdagverblijf, peuterspeelzalen, maatschappelijke organisaties, ouders, buurtvereniging, gemeente.
Initiatief:	Gemeente en scholen.
Kosten:	P.M.
Financiering:	I.H.P.
Resultaat:	Tweede Brede School in Boxtel
Status:	Vaststelling 2002 (IHP2003)

b) Ontwikkeling GOA-plan 2002-2005

Knelpunt: Bestaan van (taal)achterstanden in het primair onderwijs.
Doelgroep: Ouders en jongeren 0-12 jaar.
Uitvoering: Scholen, maatschappelijke organisaties en gemeente.
Initiatief: Scholen en gemeente.
Kosten: P.M.
Financiering: In gemeentebegroting.
Resultaat: Vermindering van (taal)achterstand.
Status: Vaststelling 2002.

c) Realisatie van zaalvoorziening

Knelpunt: Ontbreken van adequate huisvestingsmogelijkheid voor verzorging van culturele vorming
Doelgroep: Ouders en jongeren 0-24 jaar.
Actie: Meer culturele vormingsmogelijkheid.
Uitvoering: School, maatschappelijke instellingen en gemeente.
Initiatief: School en gemeente.
Kosten: In gemeentebegroting.
Financiering: Gemeente en school.
Resultaat: Zaalvoorziening voor Boxtelse gemeenschap.
Status: Vaststelling 2002.

d) Verbetering arbeidspositie allochtone jongeren

Knelpunt: Onduidelijkheid mate van arbeidsparticipatie.
Doelgroep: Allochtone jongeren vanaf 17 / 18 jaar.
Actie: Gelijkwaardige arbeidsparticipatiemogelijkheden.
Uitvoering: Gemeente, arbeidsvoorziening en uitzendbureaus.
Initiatief: Gemeente.
Kosten: P.M.
Financiering: Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting.
Resultaat: Onderzoeksrapport.
Status: Vaststelling in 2003

e) Actieplan voortijdig schoolverlaters

Knelpunt: Onvoldoende inzicht in omvang en kwaliteit van schoolverlaters.
Doelgroep: Jongeren 8-24 jaar.
Actie: Vermindering aantal schoolverlaters
Uitvoering: Gemeente en scholen.
Initiatief: Gemeente.
Kosten: P.M.
Financiering: Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting.
Resultaat: Inzicht in aantal schoolverlaters en concrete afspraken met scholen.
Status: Vaststelling in 2003.

6.4 Derde milieu: sociale omgeving

a) Realisatie jongerenaccommodatie

Knelpunt: Ontbreken adequate eigentijdse vrijetijdsvoorziening jongeren.
Doelgroep: Jongeren 12-24 jaar.
Actie: Adequate huisvesting en exploitatiemogelijkheden.
Uitvoering: Jongerenwerk, jongeren, buurt en gemeente.
Initiatief: Gemeente.
Kosten: In gemeentebegroting.
Financiering: Gemeente.
Resultaat: Adequate jongerenaccommodatie.
Status: Realisatie in 2004.

b) Realisatie projecten breedtesport

Knelpunt: Te grote groep jongeren haakt voortijdig af.
Doelgroep: Jongeren 12-24 jaar.
Actie: Uitvoering van enkele gerichte projecten o.a. bestemd voor jongeren.
Uitvoering: Sportorganisaties, jongeren en gemeenten.
Initiatief: Gemeente en sportorganisaties.
Kosten: f 1.400.000,00 (over projectperiode 2002-2007) voor totale project.
Financiering: Gemeente en Rijk ieder 50%.
Resultaat: Een aanbod van spel en sportactiviteiten in de wijken
Een samenwerkingsverband tussen verschillende (maatschappelijke) instellingen in de wijk.
Een hogere deelname aan de georganiseerde sport.
Uitvoeren van 0-meting.
Verhoging sportbeleving van de jeugd.
Status: Vaststelling in 2002.

c) Afstemming en realisatie aanbod jeuginformatie

Knelpunt: Waar is de juiste informatie te vinden.
Doelgroep: Ouders en jongeren 0-24 jaar.
Actie: Laagdrempelige toegang tot goede informatie.
Uitvoering: Thuiszorg, GGD, Bureau Jeugdzorg, scholen, bibliotheek en andere maatschappelijke instellingen en gemeente.
Initiatief: Gemeenten in regio Brabant Noordoost.
Kosten: PM.
Financiering: Provinciale middelen.
Resultaat: Stroomlijning informatievoorziening waarover op eenvoudige wijze kan worden beschikt.
Status: Vaststelling in 2003.

d) Uitbreiding formatie jongerenwerk

Knelpunt: Minimale ondersteuningsmogelijkheid jongeren.
Doelgroep: Jongeren 12-24 jaar.
Actie: Ondersteuning jongeren bij formulering van vrije tijdsaanbod en mede organisatie van activiteiten.
Uitvoering: Gemeente, jongerenwerk en jongeren.
Initiatief: Gemeente en jongerenwerk.
Kosten: Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting.
Financiering: Gemeente.
Resultaat: Extra uren jongerenwerk.
Status: Vaststelling in 2003.

e) Risicogedrag middelen onder jeugdigen

Knelpunt: Jongeren zijn zich onvoldoende bewust van gevaren middelengebruik.
Doelgroep: Jongeren 10-24 jaar.
Actie: Bewustwording jongeren.
Initiatief: Gemeente
Uitvoering: Politie, GGD, NOVADIC, scholen, gemeente en horeca.
Kosten: PM.
Financiering: Gemeente, scholen, GGD en NOVADIC.
Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting.
Resultaat: Structurele aandacht op scholen middels programma.
Status: Vaststelling in 2003/2004

f) Veilige school

Knelpunt: Onveiligheidsgevoel jongeren op school en straat.
Doelgroep: Jongeren 4-12 en 12-24 jaar.
Actie: Minder gevoelens van onveiligheid bij jongeren.
Initiatief: Gemeente.
Uitvoering: Scholen, gemeente, politie en jongerenwerk.
Kosten: PM.
Financiering: Gemeente, politie en scholen.

Resultaat: Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting.
Een veilige school (in brede zin)
Status: Vaststelling in 2003/2004

g) Stimulering vrijwilligersbeleid

Knelpunt: Geringe belangstelling jongeren voor vrijwilligerswerk.
Doelgroep: Jongeren 12-24 jaar.
Actie: Bewustwording jongeren vrijwilligerswerkmogelijkheden.
Initiatief: Gemeente.
Uitvoering: Gemeente, scholen en Boxtel Vooruit.
Kosten: PM.
Financiering: Nog niet in (meerjaren) gemeentebegroting.
Resultaat: Vrijwilligersbeleid scholen.
Status: Vaststelling in 2003.

5 Inventarisatie en beschrijving van jeugdparticipatie

5.1 Inleiding

Samen met jeugd beleid maken. Dat betekent dat jeugdigen serieus moeten worden genomen en de gelegenheid moeten hebben over zaken mee te praten die zij zelf interessant vinden. Op die manier kunnen zij mede invloed uitoefenen op hun eigen leefsituatie. Zij moeten worden aangemoedigd taken op zich te nemen, verantwoordelijkheden te dragen en eigen beslissingen te nemen. Door participatie kan de binding met de maatschappij worden versterkt. Jeugd betrekken is meer dan kinderen en jongeren de gelegenheid geven om te vertellen wat hen bezighoudt. Als de gemeente het gesprek met de jeugd aangaat, dan zal zij ook duidelijk moeten maken wat zij gaat doen met de wensen, meningen en kritiek die worden aangedragen. Gemeenten zullen dus na moeten denken over de vraag hoe zij jeugdparticipatie een plek kunnen geven binnen het eigen dagelijks denken en handelen en dat van organisaties die een aanbod hebben voor jongeren.

5.2 Randvoorwaarden

Bij jeugdparticipatie gaat het volgens ons om de verwezenlijking van twee doelen die sterk met elkaar verband houden:

- Zorg dat de jeugd betrokken wordt bij de totstandkoming en uitvoering van gemeentelijk beleid dat de leefwereld van jongeren beïnvloedt;
- Zorg dat de jeugd een rol en stem krijgt in de voorzieningen, activiteiten en organisaties in de directe leefomgeving van jongeren.

Bij de verwezenlijking van bovengenoemde doelen spelen de volgende randvoorwaarden een belangrijke rol:

- a) Tweezijdige informatieoverdracht: overheid moet goed zicht hebben op wat er leeft onder jeugdigen en jeugdigen moeten goed geïnformeerd worden wat er zich in hun gemeente afspeelt.
- b) Ontwikkeling van jeugdparticipatie: jeugdparticipatie is geen statisch begrip dat te allen tijde volgens geëigende procedures moet verlopen. Initiatieven kunnen op verschillende manieren ontstaan, die telkens om een eigen benaderingswijze vragen.
- c) Draagvlak binnen de gemeente: jeugdparticipatie en welzijnsbeleid mogen geen synoniemen zijn. Ook voor andere sectoren binnen de gemeente heeft jeugdparticipatie consequenties.
- d) Draagvlak buiten de gemeente: evenals bij de gemeentelijke organisatie, dienen ook maatschappelijke organisaties zich bewust te zijn van de consequenties van jeugdparticipatie.
- e) Communicatie: brede jeugdparticipatie betekent dat men de taal van de jeugdigen moet kunnen spreken.

5.3 Instrumenten voor de ontwikkeling van jeugdparticipatie

De instrumenten die nodig zijn bij de ontwikkeling van jeugdparticipatie zijn grofweg in drie delen te onderscheiden. Onderstaand zijn deze benoemd, aangevuld met concrete voorbeelden. De opsomming daarvan is niet uitputtend.

1. *Informatievoorziening aan jongeren*: om jongeren te betrekken, moeten zij weten wat er in de gemeente speelt op het gebied van jeugdbeleid. Daarom hebben ze informatie nodig over beleidsvoornemens van het gemeentebestuur, over werkwijzen, financiering van de activiteiten voor jongeren etcetera.

Voorbeelden:

- Folders: al dan niet toegespitst op verschillende leeftijdsgebieden (hulpverlening, alcohol- en drugsgebruik, jongerenhuisvesting)
- Gemeentelijke jongerenwegwijzer / jongerengids: naar analogie van de gewone gemeentegids, maar dan over specifieke zaken die jongeren aangaan zoals over wonen, werken, vrije tijd, bijbaantjes, onderwijs, jeugdhulpverlening, leerplicht.
- Nieuwsbrief / jongerenrubriek: regelmatig verschijnende nieuwsbrief of eigen rubriek in een gemeentelijk voorlichtingsrubriek.
- Gemeentelijke internetsite voor jongeren: ook dit medium biedt interessante mogelijkheden om passief, maar ook actief jongeren te betrekken.
- Lesbrieven: via het onderwijs kunnen jongeren kennis maken met de gemeentepolitiek.
- Tentoonstellingen.
- Klassenbezoeken aan het gemeentehuis.
- Vertaling ambtelijke stukken.

2. *Informatie inwinnen over jongeren*: om het beleid beter aan te sluiten op de wensen en behoeften van jongeren is het ook van belang om informatie te verkrijgen over jongeren, vooral over de belevingswereld.

Voorbeelden:

- Inventarisatie jongerensituatie.
- Enquêtes onder jongeren.
- Interviews / panelgesprekken met jongeren.

3. *Raadpleging van jongeren / medezeggenschap*: om de betrokkenheid van de jongeren te vergroten en om na te gaan of plannen en voornemens van de gemeente aansluiten op de behoeften van de jongeren, worden zij om hun mening gevraagd. Naast het vragen om advies is het geven van medezeggenschap in het proces van beleidsvoorbereiding en besluitvorming van groot belang.

Voorbeelden:

- Met de jongeren door de wijk
- Spreekuur wethouder of chatuurtje
- Jaarlijkse raads- of commissievergadering over jongerenzaken
- Instelling jeugdforum, jeugdpanel en of organiseren van Lagerhuisdebatten: een geselecteerde groep jongeren heeft de taak om gemeentelijke plannen en voornemens te bekijken. Ook kan met deze groep(en) over relevante zaken van gedachten worden gewisseld.
- Instelling van een jeugd- of jongerengemeenteraad.

5.4 Jeugdparticipatie in Boxtel

Sinds geruime tijd heeft in Boxtel de jeugdgemeenteraad tot volle tevredenheid gefunctioneerd. Voor veel gemeenten was de Boxtelse jeugdgemeenteraad een voorbeeld. Mooie projecten zijn mede onder impuls van de jeugdgemeenteraad tot stand gekomen. Helaas hebben we moeten constateren dat vanwege uiteenlopende redenen de jeugdgemeenteraad al weer enige tijd niet bij elkaar komt. Verminderde belangstelling, tijdgebrek van de jeugdleden en beperkte ambtelijke ondersteuning liggen daaraan ten grondslag. Daarnaast worden jongeren bij incidentele zaken geraadpleegd. De bekendste voorbeelden zijn de realisatie van speelvoorzieningen (waarbij vooral de ouders en de buurt een rol vervullen), maar ook bij realisatie van concrete projecten (realisatie van skatevoorziening, jeugd ontmoetingsplaatsen op de Kiekenhof, nabij gemeenschapshuis De Rots en te Liempde). De planvoorbereiding voor een jongerenaccommodatie is een voorbeeld waaruit blijkt dat betrokkenheid van jongeren vooral gericht is op de korte termijn en het behalen van concrete en tastbare resultaten.

Conclusie:

Het betrekken van jeugdigen bij zaken die voor hen belangrijk zijn is een zaak van ons allemaal. Jeugdparticipatie verkleint de afstand tussen de jeugdige burger en de politiek en maatschappelijke instellingen, het versterkt de binding van jeugdigen aan de samenleving en kan een oefenplek vormen voor democratisch burgerschap. Jongeren zijn best bereid hun opvattingen kenbaar te maken. Het onderwerp moet hen aanspreken, niet ingewikkeld zijn en leiden tot tastbare resultaten. Jongeren opzoeken en het gebruik maken van moderne communicatiemiddelen is daarbij het devies.

Een inventarisatie van Boxtelse instellingen over Boxtelse voorzieningen en activiteiten voor de jeugd

Om te komen tot een integraal jeugdbeleid is het nodig om het aanbod en de vraag naar voorzieningen en activiteiten en beleid voor jongeren in de leeftijd van 0 tot 25 jaar in Boxtel te inventariseren. Relevant zijn vragen als:

Wat is er niet voor jongeren, maar zou er wel dienen te zijn?

Wat is er wel, maar is er te weinig?

Wat is er wel, maar zou verbeterd moeten worden?

Instellingen die ook worden aangeschreven in het kader van de jaarlijkse vaststelling van de Notitie Maatschappelijk Welzijn is gevraagd hieraan hun medewerking te verlenen. Ongeveer 50% daarvan heeft gereageerd. Onderstaand is per categorie de uitkomst weergegeven. Tussen haakjes is het aantal instellingen vermeld dat heeft gereageerd. In die gevallen dat de meerderheid scoorde met voldoende, zijn opmerkingen / suggesties van instellingen vermeld, die een onvoldoende uitspraken.

Instellingen voor voorschoolse voorzieningen (4) zeggen over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende, echter aandacht voor wachtlijsten
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende met aandacht voor samenwerking BSO en beperkte bereikbaarheid (afstand en contributies)
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Onvoldoende (voldoende instellingen doch teveel jongeren vallen buiten de boot en éénzijdig aanbod)
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Voldoende tot onvoldoende (geen jongeren-centrum, geen bioscoop, geen dancing)
Ouderraden basisscholen (1) zeggen over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende met aandacht voor openingstijden consultatiebureau en aandacht voor mogelijkheden kinderopvang en naschoolse opvang
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende met echter beperkte mogelijkheden in de kerkdorpen
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Voldoende algemene voorzieningen, doch te weinig voor cultuur en vrije tijdsvoorzieningen
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Als hiervoor met weinig mogelijkheden in de kerkdorpen
Primair onderwijs (8) zegt over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende met aandacht voor vertrek zwembad in Oost en schoolzwemmen,
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Onvoldoende met aandacht voor hangjeugd
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Voldoende tot onvoldoende met aandacht voor hangjeugd
Voortgezet onderwijs (1) zegt over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Voldoende met aandacht voor culturele ontspanningsmogelijkheden als film en toneel
Sportverenigingen (15) zeggen over:	

▪ Het algemene jeugdbeleid:	Voldoende met aandacht voor voorzieningen jeugd 14-20 jaar, meer betrokkenheid jeugd en meer ondersteuning verenigingen
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende tot geen mening
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Onvoldoende met aandacht voor uitgaansmogelijkheden jongere jeugd, ontbreken jongeren centrum, ontbreken van laagdrempelige sportmogelijkheden, aandacht voor hangjeugd, ontbreken EHBO-mogelijkheid in weekend
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Voldoende met aandacht voor jongerenaccommodatie, weinig uitgaansmogelijkheden in Boxtel en aandacht voor hangjeugd
Amateuristische kunstbeoefening (3) zegt over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Onvoldoende met aandacht voor AMV op basisscholen door vakleerkrachten
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Voldoende
Professionele instellingen (3) zeggen over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende met aandacht voor wachtlijsten peuterspeelzalen
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende met aandacht voor beperkte verwijzingsmogelijkheden jeugdpsychologische hulp
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Voldoende tot onvoldoende, beperkt vrije tijdsaanbod
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Onvoldoende inzicht om te kunnen oordelen
Gemeenschapshuizen (3) zeggen over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Onvoldoende visie, geen aanspreekpunt voor overleg en te beperkt budget
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende met aandacht voor plaatsen bij peuterspeelzalen en kinderopvang
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Onvoldoende afstemming over activiteiten en ontbreken van voorzieningen in kerkdorpen
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Onvoldoende samenhang activiteiten en te beperkt aanbod; mist inzet jongerenwerk.
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Onvoldoende met aandacht voor overleg met horeca
Organisatie Gehandicapten (1) zegt over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Onvoldoende met aandacht voor leefomgeving en invulling vrije tijd
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Voldoende

Diversen (4) zeggen over:	
▪ Het algemene jeugdbeleid:	Onvoldoende met aandacht voor ondersteuning vrijwilligers van organisaties die met jongeren werken
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 0-4 jaar:	Voldoende met aandacht voor naschoolse opvang
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 4-12 jaar:	Voldoende met aandacht voor professionele ondersteuning
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 13-18 jaar:	Onvoldoende (opvang, vrije tijd en leefomgeving)
▪ Voorzieningen / activiteiten en kwaliteit 19-24 jaar:	Voldoende

Conclusies:

Het voorzieningenniveau en de kwaliteit daarvan wordt in het algemeen redelijk tot voldoende beoordeeld; in de leeftijdsgroep 13-18 jaar acht men het aanbod onvoldoende.

Een selectie uit het Verdrag inzake de Rechten van het Kind

Het belang van het kind

In artikel 3 van het Verdrag inzake de Rechten van Kind staat dat alle maatregelen betreffende kinderen genomen moeten worden in het belang van het kind. De staat moet voorzien in passende zorg, wanneer ouders of andere die verantwoordelijk zijn, tekort schieten.

Recht op leven en ontwikkeling

Volgens artikel 6 van het verdrag erkent de staat het recht van een kind op leven en ontwikkeling.

De mening van het kind

De staat verzekerd volgens artikel 12 het recht van het kind om zijn eigen visie te geven in alle zaken die het kind aangaan.

Vrijheid van meningsuiting

Het kind heeft vrijheid van meningsuiting en vrijheid om informatie te verzamelen en te verspreiden (artikel 13).

Vrijheid van vereniging

Kinderen hebben het recht om lid van een vereniging te worden en een vereniging op te richten (artikel 15).

Privacy

Volgens artikel 16 worden privacy, familie, huis en post van kinderen beschermd tegen inmenging van buitenaf.

Recht op informatie

De toegang tot informatie van kinderen wordt bevorderd. Massamedia, internationale uitwisseling van informatie en kinderboeken zijn van belang. Evenals informatie in de eigen taal voor kinderen uit minderheidsgroepen en bescherming van kinderen tegen voor hen schadelijk materiaal (artikel 17).

Verantwoordelijkheid van de ouders

Artikel 18 van het verdrag zegt dat ouders verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kinderen. Het belang van het kind is hun eerste zorg. De staat ondersteunt de ouders hierbij. Voor kinderen van werkende ouders voorziet de staat in kinderopvang.

Bescherming tegen kindermishandeling

Kinderen moeten beschermd worden tegen alle vormen van lichamelijke, psychische en seksuele mishandeling, binnen en buiten het gezinsverband. De staat draagt zorg voor preventie en voor behandeling (artikel 19).

Bescherming van kinderen zonder familie

Krachtens artikel 20 van het Verdrag heeft een kind dat tijdelijk of blijvend niet in het eigen gezin kan leven recht op bijzondere bescherming, in de vorm van adoptie of plaatsing in een pleeggezin of kindertehuis.

Vluchtelingen

Kinderen die vluchteling zijn hebben recht op bijzondere bescherming, ook als het kind zonder ouders om de vluchtelingenstatus vraagt. De staat moet zich in dat geval inspannen de ouders op te sporen (artikel 22).

Geestelijk of gehandicapte kinderen

Volgens artikel 23 heeft een geestelijk of lichamenlijk gehandicapt kind recht op een volwaardig en behoorlijk leven. De staat moet zich inspannen voor bijzonder zorg.

Uithuisplaatsing

Kinderen kunnen met het oog op hun verzorging, bescherming of behandeling, uit huis geplaatst worden. De noodzaak daarvan wordt periodiek gecontroleerd (artikel 25).

Recht op onderwijs

Volgens artikel 28 hebben kinderen recht op onderwijs en gelijke kansen. Daartoe wordt zoal:

- Het primair onderwijs verplicht gesteld en voor iedereen gratis beschikbaar.
- De ontwikkeling van verschillende vormen van voortgezet onderwijs bevordert en passende maatregelen genomen voor de toegankelijkheid daarvan, zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand.
- Informatie over en begeleiding bij onderwijs- en beroepskeuze beschikbaar en toegankelijk is.
- Maatregelen getroffen om regelmatig schoolbezoek te bevorderen en het aantal kinderen dat de school vroegtijdig verlaat, te verminderen.

Inhoud van het onderwijs

Ingevolge artikel 29 is het onderwijs gericht op:

- De zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en verstandelijke vermogens van het kind.
- Het bijbrengen van eerbied voor de rechten en fundamentele vrijheden van de mens.
- Het bijbrengen van eerbied voor de ouders van het kind, voor zijn eigen culturele identiteit, zijn taal en culturele waarde, voor de nationale waarden van het land waar het kind woont, het land waar het kind is geboren.
- De voorbereiding van het kind op het dragen van verantwoordelijkheid in een vrije samenleving, in de geest van begrip, vrede, verdraagzaamheid, gelijkheid van geslachten en vriendschap tussen alle volken, etnische, nationale en godsdienstige groepen en personen behorende tot de oorspronkelijke bevolking.

Eigen cultuur en taal

Kinderen van etnische of godsdienstige minderheden hebben recht om tezamen met andere leden van de groep de cultuur te beleven, de eigen godsdienst te belijden en daarnaar te leven, of zich van de eigen taal te bedienen (artikel 30).

Vrije tijd

Volgens artikel 31 hebben kinderen recht op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

Bijzondere zorg voor slachtoffers

Volgens artikel 39 hebben kinderen die slachtoffer zijn van mishandeling, van uitbuiting en van gewapende conflicten recht op bijzondere zorg.

Kinderstrafrecht

Er wordt naar gestreefd kinderen zo mogelijk buiten de strafrechtelijke procedures te houden en met respect voor de mensenrechten van het kind naar andere mogelijkheden te zoeken. Wanneer kinderen de strafwet hebben overtreden of daarvan verdacht worden hebben zij recht op een eerlijk proces en juridische bijstand (artikel 40).

Leeftijdsopbouw jeugd Boxtel 2001

Leeftijd	Boxtel		Liempde		TOTAAL	Boxtel totaal		
	M	totaal	V	totaal				
0	143		126		33	28	330	
1	134		125		30	44	333	
2	144		116		34	36	330	
3	145		134		30	29	338	
4	151		135		35	29	350	
0-4		717		636		162	166	1681 18,4% van aandeel jongeren
5	135		132		40	35	342	
6	153		136		35	27	351	
7	152		167		47	40	406	
8	150		163		41	38	392	
9	189		150		35	26	400	
5-9		779		748		198	166	1891 20,7% van aandeel jongeren
10	153		153		42	38	386	
11	177		167		26	32	402	
12	186		157		29	15	387	
13	145		159		36	30	370	
14	176		143		34	28	381	
10-14		837		779		167	143	1926 21,1% van aandeel jongeren
15	176		120		16	32	344	
16	185		161		30	22	398	
17	174		139		29	26	368	
18	159		186		30	28	403	
19	181		181		35	24	421	
15-19		875		787		140	132	1934 21,1% van aandeel jongeren
20	179		161		30	23	393	
21	160		137		22	22	341	
22	153		147		32	28	360	
23	149		110		33	24	316	
24	141		124		18	20	303	
20-24		782		679		135	117	1713 18,7% van aandeel jongeren
		3990		3629		802	724	9145 31,3% van aandeel bevolking

Boxtel Totaal

29.249

Reactie van instellingen op de discussienotitie Integraal Jeugdbeleid.

De instellingen zijn in de gelegenheid gesteld om schriftelijk te reageren op de discussienotitie. De instellingen is gevraagd of de inventarisatie compleet is dan wel aanvulling behoeft, of de (voorlopige) beleidsanalyse eveneens compleet is en welke prioriteitsstelling men in de beleidsaanbevelingen wenst aan te brengen. Van deze mogelijkheid om te reageren hebben 14 instellingen / personen gebruik gemaakt.

Onderstaand zijn de reacties kort in de linkerkolom samengevat. In de rechterkolom is ons antwoord weergegeven.

1. Basisschool de Brink

Men heeft met belangstelling kennis genomen van de notitie. Ten aanzien van de prioriteitenstelling zegt men ten aanzien van het eerste milieu, dat 'spel- en opvoedingsondersteuning' (ad 6.2.b) prioriteit 1 heeft en 'jongeren op straat' (ad 6.2.g) prioriteit 2. Het 'actieplan schoolverlaters' (ad 6.3.e) heeft prioriteit 3, tezamen met de actiepunten A,B,C en E uit het derde milieu.

Wij nemen hiervan kennis.

2. GGD Hart voor Brabant

Geeft aan dat de nota een compleet verhaal is geworden, hetgeen voor de uitvoering van een integraal beleid van groot belang is.

Mist bij het kader van het jeugdbeleid (hfdst 4) de kern van de openbare gezondheidszorg. Vanuit de openbare gezondheidszorgtaak worden alle kinderen in een bepaalde leeftijdscategorie opgeroepen om zo de kinderen op te sporen die risico's lopen.

Men merkt op dat terecht prioriteit wordt gegeven aan 'vroegsignalering' en het 'voorkomen' van grote (taal)achterstand. Men vraagt zich af of missie, doelstellingen en uitgangspunten wel naadloos aansluiten bij die beleidsaanbevelingen.

Het ontwikkelen van een sluitende aanpak kan volgens de GGD binnen het Meldpunt Jeugdzorg Boxtel verder aangescherpt worden: met elkaar scherp en helder formuleren, welke instelling wanneer voor wat verantwoordelijk is, zodat er voor ouders, scholen en gemeente een transparante keten ontstaat.

De GGD zegt goede ervaringen te hebben opgegaan met het project Pubers in de Knel en wil graag de informatie beschikbaar stellen, voor zover het de ontwikkeling van het JeugdPreventieProject betreft. Frequent ziekteverzuim kan een aanleiding vormen voor voortijdig vertrek van leerlingen van school. Men geeft aan dat in den lande positieve ervaringen zijn opgedaan met een project ziekteverzuimpreventie.

Wij nemen hiervan kennis.

Aanscherping van de doelen en uitgangspunten zo concreet als de GGD stelt voert te ver. Wij achten het meer correct om in de nota 'gezondheidszorg' die eveneens op stapel staat dit gegeven, zoals is geformuleerd door de GGD, mee te nemen.

Hoofdstuk 4 zal op onderdelen worden aangescherpt. Daardoor wordt mede tegemoet gekomen aan de opmerkingen van de GGD.

We zijn het met deze opmerking roerend eens en zullen daartoe het initiatief nemen. In de categorie ouders, scholen en gemeente willen we ook nog toevoegen: (hulpverlenings)instellingen.

We nemen hiervan kennis en zullen met belangstelling gebruik maken van die informatie.

Bij de uitwerking van de beleidsaanbeveling 'Voortijdig schoolverlaters' zal dit gegeven zeker worden betrokken.

3. Tafeltennisvereniging Taverbo

Men spreekt zijn waardering uit voor de nota. Men kan zich vinden in de beleidsaanbevelingen en wat de prioriteitstelling betreft ziet men deze in de volgorde 6.2 en 6.4.

We nemen hiervan kennis.

4. Gemeenschapshuis de Rots

Men spreekt zijn waardering uit voor de notitie,

Wij nemen hiervan kennis.

waarbij sprake is van inclusief denken
Men hoopt dat de aanbevelingen realiseerbaar zullen zijn en waar mogelijk wil men zijn bijdrage leveren om deze te realiseren.

Doorlopende aandacht in alle discussie zullen zinvragen, normen en waarden moeten zijn. Jongeren krijgen ontzettend veel informatie: samenleving, TV, internet. Zij moeten vroegtijdig keuzes maken en verantwoordelijkheid leren dragen. Hoe denkt men daarmee om te gaan. Hoe worden keuzes gemaakt. Hoe en op welke manier worden jongeren daarin begeleid. Welk mensbeeld en wereldbeeld ligt hier onder. Kan dat bespreekbaar worden gemaakt.

De 22 aanbevelingen vragen om een prioriteitsstelling waarbij volgens het gemeenschapshuis de leeftijdsgroep 12-18 jarigen – o.a. wonen, vrije tijd, straat- , veel aandacht vragen. Betrokkenheid leeftijdscategorie bij een verdere invulling is gewenst.
Men mist de rol en betekenis van gemeenschapshuizen in Boxtel. Er wordt wel gesproken over de realisatie van een zaalvoorziening, maar niet over verbetering van de positie van wijkvoorzieningen.

Het gemeenschapshuis vervult al jaren een rol in de lokale gemeenschap ten aanzien van ontmoeting, vorming, ontspanning en cultuur. Op eigen initiatief - vrijwilligers – werden en worden kinder- en jongerenactiviteiten georganiseerd. De ontwikkelde hangplek moest daarbij helaas de ondersteuning van het jongerenwerk ontberen.
Er zijn nogal wat professionals bij de uitvoering van de beleidsaanbevelingen betrokken. Bestaat er een mogelijkheid om geïnteresseerde vrijwillig(st)ers er bij te betrekken.

5. Jacob Roelandslyceum

Het Jacob Roelandslyceum meent dat in de inventarisatie aan een breed scala van aspecten die voor de jeugd van belang zijn en vanuit instellingen en het gemeentebestuur aandacht verdienen. Men spreekt zijn waardering uit voor deze beleidsmatige aanpak en hoopt dat in de praktijk ook de middelen worden gevonden om de beleidsvoornemens om te buigen tot realiteit.

Wat de prioriteitstelling van de beleidsvoornemens betreft adviseert men ten aanzien van: het eerste milieu prioriteit te leggen bij 'Jongeren op

Wij zijn ons bewust van het grote aantal beleidsaanbevelingen. Daarom zullen ook prioriteiten moeten worden gesteld en zullen de aanbevelingen zich over meerdere jaren uitstrekken. De verwachting is, dat er na een periode van zakelijkheid en functionaliteit weer een periode komt, waarin zingeving e.d. belangrijk gaat worden. Belangrijk is dan wat de samenleving voor mogelijkheden aanbiedt in de ontwikkeling van jongeren. In de huidige jongerencentra is daar nauwelijks iets over te vinden, evenals in het onderwijs en thuis vaak al niets meer. De beleidsaanbeveling 'veilige school' (pag. 19) biedt voldoende mogelijkheden om hieraan aandacht te schenken. Het is wenselijk om daarbij ook het basisonderwijs te betrekken. In verband hiermee dient de leeftijdsgroep 4-12 te worden toegevoegd.
Wij zijn het daarmee eens.

Dat klopt. De inventarisatie zullen wij enigszins aanpassen. Op pagina 27 zal bij het blokje 12 jaar en ouder na instellingen genoemd worden: 'waaronder gemeenschapshuizen'. Voorts zullen bij de beleidsaanbeveling 'Jongeren op straat'(ad g) op pagina 16 na buurtbeheer ook de gemeenschapshuizen worden genoemd.

Door de gerichte inzet van jongerenwerk in Villa B18 is nagenoeg alle beschikbare formatie verbruikt. Dit heeft helaas negatieve consequenties voor de inzet van jongerenwerkers op straat, waaronder de hangplekken gehad.

De inzet van vrijwilligers in het sociaal cultureel leven is belangrijk. Zij kunnen daarbij niet worden gemist. Indien zich mogelijkheden voordoen om vrijwilligers in een vroegtijdig stadium te betrekken, moet daarvan zeker gebruik worden gemaakt. Wel is een onderscheid te maken bij het opzetten van projecten en de uitvoering daarvan. Met name bij dat laatste kan een belangrijke rol zijn weggelegd voor vrijwilligers.

Wij nemen hiervan kennis. De beleidsvoornemens strekken zich uit over meerdere jaren en zullen successievelijk in de loop der jaren, voor zover deze worden aangewezen, worden gerealiseerd. Uiteraard zal dat binnen de beschikbare budgettaire ruimte moeten plaatsvinden, respectievelijk zal deze moeten worden gecreëerd voor zover dat van toepassing is.

We nemen hiervan kennis.

straat'(6g), geen prioriteit bij NME (ad 6.2.h) aangezien daarin op school in voldoende mate wordt voorzien; ten aanzien van het tweede milieu prioriteit te leggen bij 'Realisatie zaalvoorziening' (ad 6.3.c) ten aanzien van het derde milieu prioriteit te leggen bij de onderdelen 6.4.a,c. f en g.

6. Sint Lucas

Zegt het teleurstellend te vinden dat bij de inventarisatie onder 2.3.3 'Educatie en beroepsonderwijs' niet gesproken wordt over de goede mogelijkheden voor het beroepsonderwijs die er zijn voor jongeren in Boxtel (Helicon: groen-onderwijs) en Sint Lucas (creatief- technisch onderwijs; vakrichtingen gericht op reclame & Communicatie en Interieur & Exterieur). Deze specifieke opleidingen dragen bij aan een bijzonder palet van mogelijkheden voor jongeren van 16 jaar en ouder om goed beroepsonderwijs te volgen. Daarnaast nemen zowel Helicon als Sint Lucas deel aan het platform VMBO-MBO Brabant Noordoost, alwaar een afstemming wordt bewerkstelligd voor een goede spreiding en doorstroming. Daarnaast heeft Sint Lucas goede contacten met aanpalende ROC's ('s-Hertogenbosch, Tilburg, Eindhoven en De Leijgraaf).

7. Peuterhof

Peuterhof zegt in haar reactie dat op pagina 26 melding wordt gemaakt van een uitbreiding van de capaciteit in zalen op termijn, doch het subsidiebeleid op termijn gaat uit van een structurele subsidiëring van 6 zalen in plaats van thans 8. Merkt verder op dat er in het basisonderwijs wordt gesproken over kinderen met een rugzakje en dat er in het PSZ werk binnen Boxtel middelen zijn via het VVE traject en worden er waarschijnlijk via de in te vullen PLUS functie extra mogelijkheden geschapen.

Met betrekking tot de beleidsaanbevelingen wordt aangegeven dat bij de onderdelen 6.2.b en 6.2.c bij het onderdeel 'uitvoering' ook het PSZ werk moet worden genoemd.

De PM-financiering moet zijn: is nog onderwerp van gesprek

Met betrekking tot de prioriteitstelling noemt men in volgorde van hoog naar laag: e,d,c,b.
De ontwikkeling van een Brede School is in de toekomst voor Liempde ook van toepassing.

Wij zijn het helemaal eens met deze reactie. De inventarisatie onder 2.3.3 zal met de opmerkingen van Sint Lucas worden aangevuld.

Die constatering is correct. De capaciteit zal inderdaad gebaseerd zijn op zes zalen, tenzij de peuterontwikkeling zodanig is dat in ruimere capaciteit noodzakelijk is.

De bedoeling van de inventarisatie is vooral om de huidige situatie te beschrijven om op basis daarvan witte vlekken vast te kunnen stellen. Er is inderdaad sprake van 'rugzakkinderen'. Het gaat daarbij dan met name om zorgleerlingen in zeer specifieke gevallen. Extra mogelijkheden voor VVE waarbij ook het peuterspeelzaalwerk is betrokken, zijn in de inventarisatie opgenomen. Bij de beleidsaanbeveling 6.2.d is de uitwerking opgenomen van de 'Aanvullende regeling voor- en vroegschoolse educatie'.

Als uitvoerend organisatie is mede genoemd Meldpunt Jeugdzorg Boxtel. Van dat samenwerkingsverband maakt het PSZ deel uit en zal als zodanig dan ook participeren in de voorbereiding respectievelijk de uitvoering. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat PM-financiering betekent dat de kosten onbekend zijn en als gevolg daarvan niet in de gemeentebegroting zijn opgenomen. In onderhavig zijn in de begroting meerjarig wel middelen voorzien. Bij de beleidsaanbevelingen is het begrip PM zoveel mogelijk vermeden. Wij nemen hiervan kennis.

Het is bekend dat aan de Liempde basisschool omstreeks 2005/2006 ingrijpende gebouwelijke voorzieningen moeten worden getroffen. De reactie van Peuterhof past prima in dat concept.

8. VMBO-College Boxtel

De omvattende inventarisatie leert dat er niet alleen veel plannen zijn, maar dat er ook daadwerkelijk gewerkt wordt aan concretisering van veel zaken. In het gesprek met de wethouder en de leerlingenraad zijn door leerlingen positieve en opbouwende ideeën over jeugdbeleid aan de orde gekomen. Het VMBO-College Boxtel wijst er op beducht te zijn op korte termijnoplossingen, maar dat het noodzakelijk is structurele oplossingen na te streven. Als voorbeeld noemt men de geuite wens van overdekte hangplekken, hetgeen men karakteriseert als een korte termijnoplossing. Beter is het om goede jeugdaccommodaties te realiseren in de verschillende woonwijken.

Het doet het VMBO-College deugd te lezen dat de gezondheid van de jeugd redelijk tot goed is en dat de jeugdarts in het schooljaar 2002-2003 alle leerlingen van het VMBO-1 zal onderzoeken.

Voorts merkt men op dat er in werkgroepen onder supervisie van de Stuurgroep VMBO-ROC-AOC hard gewerkt wordt aan doorlopende leerlijnen om te bereiken dat de meeste leerlingen gediplomeerd en gekwalificeerd het onderwijs verlaten. Impulsen aan het taalbeleid voor 0-12 jarigen waardeert men, aangezien in de eerste zes levensjaren daardoor een stevige basis wordt gelegd voor de taalontwikkeling.

Men benadrukt dat in het toekomstige, integrale jeugdbeleid stimulering en ontwikkeling van het verenigingsleven essentieel is met betrekking tot het voorkomen van vandalisme en criminaliteit.

Het VMBO-College Boxtel zegt moeite te hebben met de passage onder 5.2.3 waarin wordt aangegeven dat het gebruiken van genotmiddelen niet is weg te denken in onze maatschappij. Het gemeentebestuur dient ervoor te waken dat stimulering van genotmiddelen achterwege blijft door beperking van nachtelijke vergunningen om alcoholische dranken te mogen verkopen en wellicht een of meer coffeeshops binnen de gemeente te exploiteren onder het mom van legaliseren.

Men adviseert om structureel overleg te hebben met leerlingenraden, besturen van clubs en verenigingen om te voorkomen dat het beleid te veel top-down en te weinig vanuit het veld wordt ontwikkeld.

Men stelt met tevredenheid vast dat de gemeente Boxtel het integrale jeugdbeleid voortvarend aanpakt. Geadviseerd wordt om met de ontwikkelingen van netwerken zoals het Meldpunt Jeugdzorg Boxtel, lokaal Onderwijsbeleid, middelengebruik, Brede School verder te gaan, opdat het integrale jeugdbeleid gevoed wordt door de verschillende doelgroepen en deskundigen.

9. Rijvereniging Prinses Irene

Stelt vast dat er sprake is van een complete notitie die geen verdere aanvulling behoeft.

Dat is juist, het jeugdbeleid in de breedte is volop in beweging.

Voorzieningen waar jongeren zich thuis voelen, dient het uitgangspunt te zijn. Een goede jeugdaccommodatie zal daar ongetwijfeld een bijdrage aanleveren. Aan het signaal van jongeren voor een overdekte hangplek kan niet zomaar voorbij worden gegaan. Daarom is het ook belangrijk om de vraag van de jongeren helder te krijgen, opdat later voorzieningen worden gerealiseerd die door jongeren ook gewenst werden.

Wij nemen hiervan kennis. In het basisstandaardpakket van de GGD is inderdaad een gezondheidsonderzoek leerlingen klas 1 opgenomen. Met de GGD worden telkens productafspraken gemaakt. Het is de bedoeling om voor een periode van telkens vier jaar deze productafspraken te maken.

Deze informatie zal, voor zover deze niet reeds was opgenomen, in de inventarisatie worden verwerkt.

Wij zijn het hiermee eens. Een evenwichtige ontwikkeling van jeugdigen zouden wij centraal willen stellen. Het verenigingsleven kan daarbij een belangrijke rol vervullen.

Wij nemen kennis van de ons bekende zienswijze van het VMBO. Wij blijven benadrukken dat ontkenning van het gebruik niet aan de orde is en dat het van belang is om jeugdigen te wijzen op de gevolgen van het gebruik en ze weerbaar daartegen te maken. Scholen vervullen daarin een rol, maar ook horeca-instellingen. Op basis van de zogenaamde nuloptie is de vestiging van een coffeeshop niet aan de orde.

Wij zijn het hiermee eens. Overleg met leerlingenraden van scholen kan een belangrijk hulpmiddel vormen om ook bestuurlijk in contact te komen met jongeren.

Wij zullen dit advies ter harte nemen.

Wij nemen hiervan kennis.

10. Thuiszorg regio 's-Hertogenbosch

Men verzoekt om onder 1.3.2 'Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk' de volgende tekst toe te voegen: 'In het kader van de tijdelijke regeling vroegsignalering gaat de Thuiszorg als experiment op drie peuterspeelzalen een spreekuur houden om de ketenzorg op kindniveau te bevorderen'.

11. Openbare Bibliotheek Boxtel

Men merkt op dat bij de inventarisatie 2.3.4 'Studie en loopbaaninformatie' de betekenis van de bibliotheek onderbelicht is.

De bibliotheek vraagt aandacht voor de rol die men kan vervullen omtrent 'jongereninformatie' (ad. 3.3.3). Gelet op het grote bereik van de bibliotheek onder jongeren en de mogelijkheden die men heeft, pleit men ervoor dat de verschillende organisaties de bibliotheek als 'trefpunt' voor de jeugd niet over het hoofd zien en de bibliotheek dus betrekken bij het aanbieden van hun informatie.

Men stelt dat de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de voorzieningen belangrijk zijn. Tegelijk zegt men te erkennen dat zij voor de jeugd een saai imago heeft, met weinig aandacht qua inrichting en aankleding voor de specifieke wensen van de jeugd. Wil de bibliotheek haar bereik onder de jeugd niet verliezen, dan, zo is men ook landelijk de mening toegedaan, dan zal zij bij de indeling en inrichting rekening moeten houden met deze specifieke doelgroep en zich nadrukkelijker naar jeugdigen moeten opstellen (zonder dat dit de andere doelgroepen van de bibliotheek afstoot). De bibliotheek zal dit gegeven dan ook nadrukkelijk laten meespelen (het wachten is onder meer op een besluit over een toegang voor de bibliotheek en basisschool over de Dommel) en besteedt bij de klantgerichtheids cursus voor de medewerkers reeds aandacht aan de specifieke wensen van deze doelgroep.

Bij het onderdeel beschrijving jeugdparticipatie vindt men dat de rol en de mogelijkheden van de bibliotheek onderbelicht blijven. Klantenpanels zoals bepleit in het rapport Meijer (herstructurering bibliotheekwezen) vormen mogelijkheden waar de bibliotheek vraaggericht mee aan het werk kan. Tenslotte stelt de bibliotheek vast dat men op de verschillende beleidsterreinen een nog grotere rol kan spelen dan tot nu toe is aangegeven, maar zeker ook in de samenwerking met derden een nog belangrijker aandeel kan leveren in het jeugdbeleid.

12. Politie Boxtel

Men spreekt zijn waardering uit voor de notitie dat een goed beeld in brede zin geeft van het jeugdbeleid en jeugdzorg in de gemeente Boxtel. De op pagina 10 vermelde doelstellingen zijn meer aan te merken als een visie, gebaseerd op een missie, in plaats van doelstellingen. Doelstellingen zijn niet concreet genoeg en beantwoordt niet aan het zogenaamde SMART criterium. Knelpunten genoemd in de beleidsaanbevelingen

Deze aanvulling wordt in de inventarisatie verwerkt.

Wij hebben de inventarisatie van het betreffende onderdeel aangepast en de mogelijkheden van de bibliotheek vermeld.

Wij denken dat de mogelijkheden van de bibliotheek door organisaties inderdaad worden onderschat. Essentieel hierbij is wel dat er helderheid bestaat omtrent de invulling van het begrip 'jongereninformatie'. Niettemin voegen wij bij de beleidsaanbeveling 6.4.d als uitvoerders de bibliotheek toe, hoewel de aldaar aangekondigde actie uitgaat van drie regionaal werkende organisaties en die actie een bredere invulling krijgt. Wij zijn het met de bibliotheek eens dat bereikbaarheid en toegankelijkheid belangrijk zijn en soms bepalend zijn voor het bereik van bepaalde doelgroepen. Ook uit de reactie van de bibliotheek blijkt dat dat geen eenvoudige oplossing is en men zoekende is. Wellicht is het wenselijk dat in het kader van de herstructurering van het bibliotheekwerk ook dit aspect wordt belicht.

Wij stellen vast dat de bibliotheek een bijdrage wil leveren om jeugdparticipatie nog meer vorm en inhoud te geven. Wij stellen dat op prijs.

Wij zijn het hiermee eens en waarderen deze positieve grondhouding zeer. Samenwerking met respect voor ieders verantwoordelijkheid kan belangrijke impulsen voor vernieuwing opleveren en het integrale jeugdbeleid ten goede komen.

Wij nemen hiervan kennis.

Dit onderdeel wordt verder aangepast. Dit hoofdstuk wordt gevolgd door een hoofdstuk met beleidsaanbevelingen. De aldaar genoemde actiepunten zullen de toets aan het zogenaamde SMART criterium beter kunnen doorstaan. De beleidsaanbevelingen zijn zoveel mogelijk

mogen best wat steviger worden neergezet. Als voorbeeld wordt genoemd: 'Minimale ondersteuningsmogelijkheid jongerenwerk', terwijl er beter had kunnen staan: 'Er zijn geen jongerenwerkers'.

De op pagina 27 genoemde Verkeersveiligheidsraad functioneert op dit moment niet, doch er wordt hard aan gewerkt om deze nieuw leven in te blazen. Bevestigd wordt dat het project 'Doe Effe Normaal' een looptijd heeft van vijf jaren met het oogmerk dat daarna de scholen de organisatie zelf ter hand nemen. Dor de politie zal dan ondersteuning worden verleend in de vorm van het verzorgen van een aantal lessen.

Opgemerkt wordt dat de STOP reactie alleen van toepassing is op kinderen van 10 en 11 jaar. Dus niet op kinderen tot 12 jaar. HALT staat voor het alternatief. Een HALT verwijzing mag niet worden verward met een alternatieve straf. Slechts door justitie kan een alternatieve straf worden opgelegd. Dreigend schoolverzuim en onaanvaardbaar gedrag op school zijn geen feiten waarvoor een HALT verwijzing kan plaatsvinden. In dergelijke gevallen kan er wel sprake zijn voor een verwijzing naar het JPP nieuwe stijl, mits betrokkene tussen de 12 en 18 jaar is.

Als politie zegt men zich zorgen te maken omtrent het illegale circuit met betrekking tot softdrugsgebruik. Dit naar aanleiding van het vermelde op pagina 40 met betrekking tot het preventiebeleid verslavingszorg. De politie merkt op dat jongeren softdrugs (vaak in hun experimentele fase) verkrijgen in het illegale circuit, waardoor de kans op een confrontatie met onder andere harddrugs bijzonder groot is. Verder veroorzaakt het illegale circuit diverse vormen van overlast. Tenslotte merkt men op dat de gemeente Boxtel een zogenaamd 0-optie beleid met betrekking tot de aanwezigheid van coffeeshops kent. Om te voorkomen dat jongeren in hun experimentele fase ongewild in contact komen met harddrugs zal mogelijk het genoemde beleid moeten worden heroverwogen.

13. De heer W. Alting von Geusau

Merkt op dat de tekst van de notitie een goede basis biedt voor een integraal jeugdbeleid. De vraag die men zich thans moet stellen is op welke wijze men deze informatie kan doorspelen aan de burger: korte, concrete en duidelijke tekst. Betrokkene doet de suggestie om een kleine groep waarin behalve een goede schrijver zit, ook mensen te betrekken vanuit de belangrijkste groepen: jongeren, ouders en een jongerenwerker.

14. DELTA, stichting Welzijn Boxtel

De nota vormt een prima bijdrage om te komen tot integraal jeugdbeleid. Met het vaststellen van de nota is men er nog niet. De uitvoering in de praktijk en de implementatie zal een belangrijke vervolgstap zijn.

overeenkomstig de inventarisatie geformuleerd. In onderhavig geval is beperkte ondersteuning beschikbaar. De beleidsaanbeveling heeft tot doel dat te signaleren en spreekt zich niet uit over de exacte wijze van de ondersteuning. Wel dat deze versterkt moet worden

We hebben de tekst enigszins aangepast.

Dit is juist. Het is goed om de scholen daaraan te herinneren, mocht dat nodig zijn. Van de ondersteuning door de politie na afloop nemen wij kennis.

Deze opmerkingen kloppen en de tekst is daar waar noodzakelijk aangepast.

Wij nemen hiervan kennis. Risicogedrag middelen onder jeugdigen is onder 6.4.f als één van de beleidsaanbevelingen geformuleerd.

Het is de vraag of deze nota zich hiertoe leent. Wellicht is het beter om zodra de concrete beleidsaanbevelingen worden uitgewerkt, dit een vertaling naar jongeren te geven, daar waar dat relevant is.

Wij zijn het daarmee eens.

Men vindt dat men minimaal betrokken is geweest bij de totstandkoming van de nota, hetgeen men jammer vindt omdat DELTA toch beschikt over de nodige ervaring en deskundigheid. Het had voor de hand gelegen dat men in de Klankbordgroep Jeugd had geparticipeerd.

Het niet betrekken van de jongeren zelf bij het traject vindt men een tweede gemiste kans.

DELTA is benieuwd in hoeverre bestaande beleidsvisies, mede ontwikkeld door DELTA zijn meegenomen in de totstandkoming van de notitie. Het valt DELTA op dat DELTA minimaal of niet wordt benoemd, terwijl tal van taken op het bord van DELTA liggen: Jongerenwerk, Vrijwilligerssteunpunt, Algemeen Maatschappelijk Werk, Opbouwwerk, naast rollen vanuit directie en bestuur inzake jeugdbeleid.

Er vinden voor tal van leeftijdsgroepen (0-24 jaar) activiteiten plaats: in Villa B18, gemeenschaps-huizen, van scholen tot skateramp, jeugdhulpverlening via Buro Jeugdzorg te 's-Hertogenbosch en opvoedingsactiviteiten van het AMW. Men geeft aan dat het van belang is te zien en vast te stellen dat er een klustering dient te komen per leeftijdsgroep: van peuters en kleuters naar de basisschoolleeftijd, naar het voortgezet onderwijs en alles wat hierna gebeurt. Een aanpak heeft in de ogen van DELTA zin als de erkenning er is en een aanbod ontstaat voor de diverse leeftijdsgroepen. De samenhang bepaalt de integraliteit. DELTA heeft in haar huidige aanbod 'jongerenwerk' slechts een taak bij de opvang van een 'moeilijke' groep randgroepjongeren, zonder de inzet van jongerenwerkers. Initiatieven tot een breder bereik zijn vanwege beëindigen tijdelijk subsidie komen te vervallen (busproject, meidenwerk, scholierencafé, cursuswerk). De jeugdhulpverlening is al enige tijd niet meer beschikbaar in Boxtel.

Ten aanzien van de beleidsaanbevelingen wil men weten welke reeds in gang gezet zijn, welke nieuw zijn en te beïnvloeden zijn.

De voorbereiding van de notitie heeft plaatsgevonden in het kader van het consultatietraject Jeugd van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Volgens die werkwijze zijn professionele instellingen op een schriftelijke wijze via een enquête benaderd.

Onder 5.2.5 (beleidsconclusies) is aangegeven dat jongeren best bereid zijn hun opvattingen kenbaar te maken. Voorwaarde is dat het onderwerp hen moet aanspreken, niet ingewikkeld zijn en moet leiden tot tastbare resultaten. Deze notitie omvat een heel breed beleidsterrein en zal om die reden maar weinig jongeren aanspreken. Dat kan niet gezegd worden van een aantal beleidsaanbevelingen, waarvan bij de uitwerking de inbreng van jongeren zeer wenselijk is.

Tenslotte is een apart hoofdstuk gewijd aan jeugdparticipatie (bijlage 4, onderdeel 4) en is bij de beleidsaanbevelingen (6.7) jeugdparticipatie als onderwerp genoemd waar de gemeente de komende jaren serieus werk van wil maken. In de notitie is getracht om op basis van een inventarisatie witte vlekken in beeld te brengen. De notitie leent zich er niet voor om alle beleidsonderdelen onderdelen uitgebreid te beschouwen en te evalueren. DELTA dan wel de relevante werksoorten zijn bij enige regelmaat terug te vinden, hetzij in de inventarisatie, hetzij bij de beleidsaanbevelingen.

Bij hun groei naar volwassenheid krijgen jeugdigen met steeds meer facetten van de samenleving te maken. Bij de inventarisatie is de fasegewijze ontwikkeling van jeugdigen van baby tot (jong) volwassene aan de hand van een drietal ontwikkelingsmilieus beschreven, zoals deze door het Brabants Steunpunt Jeugdwelzijn wordt gehanteerd. Hiermee wordt een clustering beoogd van samenhangende activiteiten voor de diverse doelgroepen. Een groot aantal van de door DELTA aangehaalde activiteiten zijn beschreven in het derde ontwikkelingsmilieu.

Het is correct dat DELTA binnen haar huidige aanbod 'jongerenwerk' een beperkte taak heeft. Naast DELTA verzorgen tal van instellingen een breed scala van mogelijkheden voor de jeugd om actief de vrije tijd in te vullen. Wel is onder de beleidsaanbevelingen onder 6.4 de uitbreiding van de formatie jongerenwerk opgenomen. De informatie dat jeugdhulpverlening al enige tijd niet meer beschikbaar is in Boxtel, is al geruime tijd geleden achterhaald. Jeugdhulpverlening is middels HALT, JPP en Bureau Jeugdzorg op locatie (Meldpunt Jeugdzorg Boxtel) in Boxtel voor Buxtelse jongeren beschikbaar.

Ten aanzien van een aantal beleidsaanbevelingen heeft besluitvorming plaatsgevonden. Dat wil nog niet in alle gevallen zeggen dat concrete uitvoering daarvan heeft plaatsgevonden. En soms is er sprake van meer langdurige processen, waarbij tussentijdse bijstelling beïnvloeding tot de mogelijkheid behoort.

Signalen vanuit de praktijk zijn niet altijd overeenkomstig de gemaakte analyse van het beleid.

Indien jongeren zelf worden betrokken bij het te ontwikkelen beleid, dan dient dit voor de jongeren zelf herkenbaar te zijn.

Het baart DELTA zorgen dat men in de beleidsaanbevelingen Villa B18 mist, gezien de relatie tot het nieuwe jongerencentrum. Een kartrekker wordt hierbij node gemist.

Gemist wordt een aantal bijdragen van: Beleidsplan Jongerenwerk, evaluatie GOA, initiatieven vanuit HALT, Van Toezicht naar Doezicht, Doe Effe normaal etc.

De feiten uit de rapportages van de GGD worden door DELTA als redelijk verontrustend ervaren en zijn minimaal in de nota verwerkt. Gebruik van drank en drugs leveren op tal van plaatsen problemen op.

Rondhangende jongeren hoeven niet per definitie probleemjongeren te zijn.

Wat de prioriteitenstellingen betreft gaat de voorkeur van DELTA uit naar:

- een snelle realisatie van en uitbreiding van de formatie van jongerenwerk;
- ontwikkelen van jeugdparticipatie;
- spoedige realisatie van jongerenaccommodatie;
- ontwikkelen van lokaal vrijwilligersbeleid;
- meer aandacht voor opvoedingsondersteuning.

Er zijn heel veel signalen. Deze kunnen onmogelijk op individueel niveau worden weergegeven. Geprobeerd is om de grote lijnen weer te geven.

Daarmee zijn we het eens.

Het mag duidelijk zijn dat er een relatie ligt tussen Villa B18 en de nieuwe jongerenaccommodatie. Of en op welke wijze het nieuwe jongerencentrum een rol kan vervullen voor Villa B18-jongeren moet nog duidelijk worden. In de financiering van de nieuwe jongerenaccommodatie is het wegvallen van Villa B18 verwerkt. De gemeente zal daarin als kartrekker fungeren.

In de notitie is aandacht aan heel veel zaken geschonken. Dat niet alles even uitputtend is beschreven en sommige zaken niet of nauwelijks, is begrijpelijk, omdat het jeugdbeleid zo omvattend is. Eén van de constatering uit de rapportage van de GGD was, dat Boxtelse jongeren niet slechter of beter scoorden dan de gemiddelde jongeren in de regio 's-Hertogenbosch. Als een van de beleidsaanbevelingen is geformuleerd 'risicogedrag middelen onder jongeren'.

Wij zijn het daarmee eens. Wel is bekend dat naarmate een jongere meer op straat rondhangt er sprake kan zijn van een verhoogd risico voor de jongere.

Wij nemen hiervan kennis.